

školní vzdělávací program

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

RVP ZV Základní vzdělávání

Objevovat, vědět, rozhodovat, respektovat, abychom v životě obstáli.

ŠVP ZV

Základní škola a Mateřská škola Verneřice

Obsah

1	Identifikační údaje	2
2	Charakteristika ŠVP	3
2.1	Výchovné a vzdělávací strategie školy	10
3	Charakteristika školy	13
4	Učební plán	15
5	Učební osnovy	21
5.1	Jazyk a jazyková komunikace	21
5.1.1	Český jazyk a literatura	22
5.1.2	Anglický jazyk	37
5.1.3	Německý jazyk	47
5.2	Informační a komunikační technologie	51
5.2.1	Informační a komunikační technologie	52
5.3	Matematika a její aplikace	57
5.3.1	Matematika	58
5.4	Člověk a jeho svět	72
5.4.1	Prvouka	73
5.4.2	Přírodověda	80
5.4.3	Vlastivěda	84
5.5	Člověk a společnost	90
5.5.1	Dějepis	91
5.5.2	Výchova k občanství	97
5.6	Člověk a příroda	102
5.6.1	Fyzika	103
5.6.2	Chemie	108
5.6.3	Přírodopis	113
5.6.4	Zeměpis	120
5.7	Umění a kultura	126
5.7.1	Výtvarná výchova	128
5.7.2	Hudební výchova	146
5.8	Člověk a zdraví	157
5.8.1	Výchova ke zdraví	158
5.8.2	Tělesná výchova	162
5.9	Člověk a svět práce	180
5.9.1	Člověk a svět práce	181
5.10	Doplňující vzdělávací obory	192
5.10.1	Mediální výchova	193
5.11	Volitelné předměty	195
5.11.1	Společenskovědní seminář	196
5.11.2	Tvorba webových stránek	198
5.11.3	Základy rýsování	200
5.11.4	Zeměpisné praktikum	203
5.11.5	Cvičení z matematiky	210
5.11.6	Chemicko- biologické praktikum	213
5.11.7	Ruský jazyk	216
5.11.8	Dramatická výchova	218
5.11.9	Cvičení z českého jazyka	220
5.11.10	Informatika	223

1 Identifikační údaje

Název ŠVP	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání		
Motivační název	Objevovat, vědět, rozhodovat, respektovat, abychom v životě obstáli.		
Datum	1. 9. 2013	Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání
Verze	IV.	vzdělávací program	RVP ZV Základní vzdělávání
Platnost	školní rok 2018/2019	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Délka studia v letech:	9		

Název školy	Základní škola a Mateřská škola Verneřice
Adresa	Mírové náměstí 141, 407 25 Verneřice
IČ	71012524
REDIZO	600076393
Ředitel	Mgr. Jana Kindlerová
Telefon	412 559 063
Email	zsvernerice@volny.cz
www	www.zsvernerice.cz

Zřizovatel	Město Verneřice
Adresa	Mírové náměstí 138, 407 25 Verneřice
IČ	00261742
Kontakt	Ing. Daniel Zygula
Telefon	412559052
Fax	412 559 416
Email	vernerice@vernerice.cz
www	www.vernerice.cz

.....
datum, podpis, razítko

2 Charakteristika ŠVP

Název školy	Základní škola a Mateřská škola Verneřice		
Adresa	Mírové náměstí 141, 407 25 Verneřice		
Název ŠVP	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání		
Platnost	školní rok 2018/2019	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání	Délka studia v letech:	9

Zaměření školy

Náš školský vzdělávací program je koncipován tak, aby poskytoval v cílové rovině všeobecného vzdělávání spolehlivý základ a umožnil žákům orientovat se na situace blízké životu a praktické jednání. Klíčové kompetence a očekávané výstupy jsou postaveny tak, aby byly rozlišeny a přehledně zaznamenány. Celý komplex je rozčleněn tak, aby žákům přichystal vhodné situace a podněty a promyšleně podával vhodné příležitosti jak k záměrnému cvičení jednotlivých dovedností a vědomostí, tak k jejich přirozenému propojování.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Organizační možnosti: při edukaci žáků mimořádně nadaných nebudeme pracovat s variantou separační, nýbrž uplatňovat variantu integrační, tzn. dítě zůstává ve své původní třídě a učitel se nadanému dítěti dále speciálně věnuje.

Obsahová stránka může být realizována akceleračními nebo obohacujícími metodami.

Při urychlování vzdělávání, zejména v předmětech, které se vztahují k oblastem žákova nadání, dochází k rychlému postupu v učivu. Žák je zaměstnáván dalšími úkoly, jejichž obsahem může být i látka, kterou ostatní žáci zatím ještě neprobírali. Žák tak svými znalostmi, vědomostmi nebo dovednostmi „předběhne“ své vrstevníky. K dalším intervenčním metodám v tomto přístupu je:

- nástup do školy před dovršením šesti let
- nástup hned do druhé třídy
- jednorázové přeskočení nebo opakované přeskokování ročníků v průběhu školní docházky
- přestup do náročnější školy (např. víceletá gymnázia).

Je nutné dále např. realizovat individuální konzultace s nadaným dítětem a vytvořit v daném předmětu pro dítě individuální program.

Druhou základní možností je, že se nebudeme primárně snažit o akceleraci, žák nepůjde v probírané látce dopředu, ale budou se mu spíše předkládat ty úkoly a využívat takové metody výuky, které stávající metody obohacují, rozšiřují a prohlubují. Využíváme tyto postupy:

- samostatné studium tématu v knihovně
- nenutit žáka opakovat základní učivo
- realizace projektového vyučování – pololetní a ročníkové práce
- skupinové práce – stimulace rozvoje sociálních dovedností a kooperace
- prezentace znalostí a dovedností nadaného dítěte před třídou
- pověření doučováním slabších žáků
- realizace iniciačních setkání
- exkurze, návštěva zajímavého místa, pracoviště.
- poskytovat dostatečné množství podnětů
- umožnit stanování vlastních cílů a podílení se na hodnocení své práce
- respektovat individuální učební tempo

Při vzdělávání budou samozřejmě probíhat konzultace s příslušnou PPP, popř. se specialistou na didaktiku daného předmětu.

Hodnocení mimořádně nadaných žáků

a) Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebo student nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

b) Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

*Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci se zdravotním postižením, žáci se zdravotním znevýhodněním a žáci se sociálním znevýhodněním.

*Vzdělávání těchto žáků se na naší škole uskutečňuje formou individuální integrace do běžných tříd s maximálním počtem dvaceti žáků.

*Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná úzká spolupráce školy, žáka, zákonných zástupců a odborných pracovišť.

*V rámci školní spolupráce se jedná především o spolupráci třídního učitele se všemi vyučujícími žáka a spolupráci všech vyučujících s výchovným poradcem, metodikem prevence a vedením školy.

*Při řešení problémů se vzděláváním dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je vyučujícím i rodičům k dispozici výchovný poradce. Rodiče i vyučující se mohou obracet se svými problémy i na metodika prevence sociálně patologických jevů. Na škole působí též školní logoped.

*Nezbytná je komunikace a spolupráce mezi školou a rodinou žáků, respektování jejich úlohy ve výchově a vzdělávání žáků.

*Pro úspěšné vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je také nezbytné zkvalitňování odborné připravenosti pedagogických pracovníků, rozšiřování jejich vzdělání formou DVPP, návštěvou kurzů a seminářů.

Žáci se zdravotním postižením

Do této kategorie žáků patří žáci s tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním postižením, autismem, vadami řeči, souběžným postižením více vadami a vývojovými poruchami učení nebo chování.

Zásady práce:

- individuální vzdělávací plán podle druhu postižení
- způsob hodnocení a klasifikace na základě individuálního plánu
- seznámení vyučujících s postižením a specifiky žáka
- spolupráce s rodinou a odbornými pracovišti
- seznámení spolužáků s postižením dítěte a vším, co z toho vyplývá
- využívání speciálních pomůcek, metod a forem práce

Žáci se zdravotním znevýhodněním

Do kategorie žáků se zdravotním znevýhodněním řadíme žáky se zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování.

Zásady práce:

- včasná intervence – podpůrná opatření
- včasná diagnostika
- individuální vzdělávací plán podle druhu postižení

- d) způsob hodnocení a klasifikace na základě individuálního plánu
- e) seznámení vyučujících s poruchou žáka a jejími specifiky
- f) využívání možností úlev a tolerancí pro žáka
- g) využívání speciálních pomůcek, metod a forem práce
- h) individuální náplň práce vy vybraných předmětech
- i) spolupráce s PPP, VP, SPC
- j) individuální náprava pod vedením pedagogického pracovníka
- k) logopedická péče

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Do této kategorie patří žáci z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou a žáci v postavení azylantů a účastníků řízení o přidělení azylu.

Zásady práce:

- a) skupinová nebo individuální péče
- b) dle potřeby vypracování individuálního vzdělávacího programu
- c) spolupráce s rodinou a odbornými pracovišti
- d) využívání speciálních pomůcek, metod a forem práce

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- a) Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.
- b) Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
- c) Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
- d) Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
- e) Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, popsané ve zprávě o psychologickém vyšetření. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co nejméně projevuje zdravotní postižení (např. doplňování jevů místo diktátů, ústní zkoušení místo písemných prací či naopak, zkrácený rozsah písemných prací, ...).
- f) Podle druhu postižení využívá speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání a hodnocení, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály.

Dodatek k ŠVP v souvislosti se změnami k 1. 9. 2016

Doplnění části Charakteristika ŠVP:

1. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření podle § 16, odst. 9, z. č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

Forma vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně – plán pedagogické podpory

- Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele.
- Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka (PLPP).
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory třídní učitel vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, třídní učitel zákonnému zástupci žáka doporučí využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (IVP)

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, třídní učitel doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího plánu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti předá pokyn třídnímu učitelovi k vypracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný třídní učitel. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem, ostatní zúčastnění IVP rovněž podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu. Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Úprava očekávaných výstupů stanovených ŠVP

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima. K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva. K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem. Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření je uvedena v RVP ZV platném od 1. 9. 2016.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace. Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti. Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým

mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

A. Metody výuky (pedagogické postupy)

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu,
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů,
- podpora poznávacích procesů žáka (osvojování učiva, rozvoj myšlení, pozornosti, paměti),
- respektování míry nadání žáka a jeho specifika,
- orientace na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem,
- orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování,
- individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování pracovních specifík žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, princip multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vrácení se ke klíčovým pojmům a dovednostem aj.),
- respektování pracovního tempa žáka, stanovení odlišných časových limitů pro plnění úkolů,
- zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění,
- zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy,
- intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka.

B. Organizace výuky

- střídání forem a činností během výuky,
- u mladších žáků využívání skupinové výuky, -
- postupný přechod k systému kooperativní výuky,
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka,
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků,

C. Hodnocení žáka

- využívání různých forem hodnocení žáka,
- hodnocení vychází ze zjištěných specifík žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka),
- práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáka,
- podpora autonomního hodnocení (sebehodnocení),
- zohlednění sociálního kontextu hodnocení, hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání,
- z hodnocení jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasně a srozumitelně formulována hodnotící kritéria,
- formativní hodnocení směřuje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka a je pro něj informativní a korektivní,
- celkové hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělání.

Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka,
- respektování zvláštností a možností žáka,
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení žáka a možnostmi úlev,
- vytvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry, - možnost kompenzace jinými činnostmi, kde dítě může být úspěšné,
- v případě dlouhodobé nemoci konzultovat a vytvořit individuální vzdělávací plán,
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků,
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními,
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci,

- nutnost spolupráce s rodiči,
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný,
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa.

Zapojení dalších osob a subjektů

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a školského poradenského zařízení (SPZ). Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje školní poradenské pracoviště, které tvoří:

- dva výchovní poradci (na každém stupni školy)
- školní metodik prevence
- logopedický asistent

2. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaný a mimořádně nadaný žák

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Forma vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření. Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka

- při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele,
- učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka, na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka,
- s plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu, seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem,
- poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje a v případě potřeby učitel plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka.
- nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů,
- pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení,
- pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, třídní učitel doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti předá pokyn třídnímu učiteli k vypracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spoluprací se školským poradenským zařízením a spoluprací se zákonnými zástupci je odpovědný třídní učitel. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje.

V případě potřeby učitel daného předmětu individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při přeřazení žáka do vyššího ročníku

- Zákonný zástupce žáka požádá o přeřazení do vyššího ročníku
- Ředitel školy jmenuje komisi pro přeřazení žáka do vyššího ročníku.
- Ředitel školy stanoví termín konání zkoušky v dohodě se zletilým žákem nebo zákonným zástupcem
- Ředitel školy ve spolupráci s vyučujícími předmětů stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky.
- Žák vykoná zkoušku před komisí.
- Komise určí hlasováním výsledek zkoušky.
- Škola pořizuje protokol o zkoušce, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.
- Ředitel školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka.
- Údaje na vysvědčení se vyplňují v souladu s pokynem MŠMT „Informace k vyplňování vysvědčení na základních školách od školního roku 2016/2017“, ve znění pozdějších předpisů.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Metody výuky (pedagogické postupy)

- obohacení dílčích výstupů školního vzdělávacího programu nad rámec učiva vyučovacích předmětů a oblastí školního vzdělávacího programu pro nadané a mimořádně nadané žáky,
- využívání individuální a skupinové projektové práce, stáže na odborných pracovištích na podporu rozvoje vědomostí i a dovedností, včetně praktických dovedností nadaných žáků,
- povzbuzovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí,
- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činorodost (nabídka nestandardních problémových úloh),
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka,
- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů napomáhání osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojovat je do kolektivních činností, vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším.

Úprava obsahu vzdělávání

- obohacování učiva {dílčích výstupů} nad rámec školního vzdělávacího programu podle charakteru nadání žáka,
- prohloubení učiva, rozšíření a obohacení o další informace,
- zadávání specifických úkolů, projektů (na složitější a abstraktnější úrovni),
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol.

Organizace výuky

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce,
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech,
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy,
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů,
- vnitřní diferenciaci žáka v některých předmětech, např. cizí jazyk, volitelné předměty
- přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí
- žáci se účastní olympiád, soutěží nejen školních, ale i regionálních nebo krajských.

2.1 Výchovné a vzdělávací strategie školy

Kompetence k učení

- klademe důraz na čtení s porozuměním a na práci s textem
- učíme žáky plánovat si své učení, používat neefektivnější způsoby
- vedeme žáky k samostatnosti organizování některých školních akcí
- zadáváme žákům zajímavé domácí úkoly
- učíme žáky přistupovat zodpovědně k domácí přípravě
- žáci si osvojují různé formy samostudia
- učíme žáky vyhledávat informace z nejrůznějších zdrojů, kriticky je posuzovat, třídít je
- žáci mohou využívat počítačovou učebnu s připojením na internet i mimo výuku
- zadáváme žákům referáty na dané či zvolené téma
- motivujeme žáky k učení (soutěže, projekty)
- na praktických úlohách ze života ukazujeme žákům smysl učení, jeho celoživotní nutnost
- vedeme žáky k hodnocení, sebehodnocení
- umožňujeme žákům objevovat, nacházet, nacházet řešení, experimentovat, vyvozovat závěry
- žáci mohou realizovat své nápady, podněcujeme jejich tvořivost
- žáci se mohou účastnit nejrůznějších vědomostních a dovednostních soutěží

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme žákům problémové úlohy ze života
- v rámci svých předmětů učíme žáky některým problémům předcházet
- žák má možnost se poradit s učitelem, s výchovným poradcem o vhodném řešení problému
- žáci se postupně učí vyhledávat, třídít a zpracovávat informace k danému problému z nejrůznějších zdrojů
- učíme žáky rozpoznat problémovou situaci, hledat různá řešení
- učíme žáky spolupracovat v týmu na řešení problémů, vytvářet postupy
- žáci využívají moderní technologie
- své myšlenky a názory žáci mohou prezentovat ve školním časopisu Teenager
- učíme žáky uplatňovat nenásilné řešení osobních sporů a problémů
- učíme žáky nenechat se odradit případným neúspěchem
- podporujeme u žáků samostatnost, tvořivé a logické myšlení
- zadáváme žákům netradiční úlohy (Matematický klokan)
- žáci se zapojují do soutěží, akcí
- starší žáci pořádají akce pro mladší žáky
- učíme žáky vytvářet nové algoritmy řešení

Kompetence komunikativní

- učíme žáky komunikovat jazykově správně, souvisle a kultivovaně při ústním i písemném projevu
- učíme žáky obhajovat svůj názor a zároveň poslouchat a respektovat názory druhých
- užíváme kooperativní metody učení, podporujeme spolupráci mezi žáky
- žáci se učí naslouchat svým spolužákům, hodnotit jejich projevy, argumentaci, diskutovat
- preferujeme skupinovou práci
- žáci mají možnost prezentovat své práce před spolužáky i rodiči (Školní akademie, Den otevřených

dveří)

- učíme žáky vhodně a efektivně využívat moderní technologie
- žáci mohou ke komunikaci a informovanosti využívat také školní webové stránky a školní časopis
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a s ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- starší žáci pořádají různé akce pro mladší žáky
- žáci se podílejí na organizaci každoročního fotbalového turnaje pro naši školu a pro školy z okolí

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky vzájemně si pomáhat při učení
- žáci společně prezentují výsledky své práce ve skupině
- učíme žáky konstruktivní výměně názorů, společně řešíme třídní problémy
- učíme žáky střídát role ve skupině, diskutovat podle dohodnutých pravidel
- učíme žáky prezentovat svou dovednost
- vedeme žáky k tomu, aby měli zdravé sebevědomí, objektivně hodnotili sebe i ostatní
- učíme žáky kriticky myslet a přijímat oprávněnou kritiku
- učíme žáky spolupracovat se všemi bez rozdílu
- vedeme žáky k zodpovědnosti za své vzdělání i za jeho průběh
- důrazně prosazujeme odmítavý postoj k povyšování, k násilí, k šikanování a k ostatním formám chování, které narušují dobré vztahy

Kompetence občanské

- učíme žáky respektovat národnostní kulturní i náboženské rozdíly
- vedeme žáky k úctě k ostatním lidem
- žáci se při projektových dnech seznamují s kulturou jiných národů
- žáci se účastní projektu - adopce na dálku
- žáci se podílejí na stanovení pravidel chování ve škole
- učíme žáky dodržovat základní společenské návyky
- vedeme žáky k tomu, se aktivně zapojovali do sportovních akcí, žáci se rovněž podílejí na organizaci školních sportovních akcí
- provádíme se žáky nacvik situací ohrožujících život
- žáci se účastní přednášek s odborníky
- vedeme žáky ke třídění odpadů
- žáci se účastní ekologických přednášek a přednášek s živými zvířaty
- při projektových dnech žák poznává vliv ekologického chování pro trvale udržitelný rozvoj na Zemi
- žáci navštěvují historické i kulturní památky našeho státu, učíme žáky hodnotit jejich přínos
- seznamujeme žáky se státními svátky
- pořádáme různé společenské, kulturní i sportovní akce
- žáci se účastní akcí pořádaných obcí

Kompetence pracovní

- v pracovních činnostech učíme žáky využívat různé materiály a techniky
- žáky učíme dbát na bezpečnost práce, nacvik první pomoci
- vedeme žáky ke kontrole pracovních pomůcek a k jejich správnému použití
- vedeme žáky k neustálému zkvalitňování své práce
- pravidelně zařazujeme do výuky blok - volba povolání
- žáci se účastní exkurzí a besed s odborníky z různých oblastí
- žáci se zapojují v zájmových útvarech, volí si volitelné předměty, což jim pomáhá při profesní orientaci
- při hodinách je kladen důraz na pestrost úkolů tak, aby všichni žáci s různými dispozicemi měli šanci na seberealizaci
- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci
- žáci využívají návštěv různých podniků a organizací

3 Charakteristika školy

Název školy	Základní škola a Mateřská škola Verneřice		
Adresa	Mírové náměstí 141, 407 25 Verneřice		
Název ŠVP	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání		
Platnost	školní rok 2018/2019	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání	Délka studia v letech:	9

Základní charakteristika školy:

organizace:

- základní vzdělávání v základní škole má 9 ročníků, člení se na 1. a 2. stupeň;
- první stupeň je tvořen prvním až pátým ročníkem druhý stupeň šestým až devátým;

- další součásti školy tvoří:

pro zájmové vzdělávání: školní družina: 1 oddělení
předškolní vzdělávání: mateřská škola: 2 třídy
školní jídelna

umístění:

- ve středu obce;
- autobusové zastávky před školou – cca 1/3 dojíždějících žáků;
- škola "rodinného typu";

vybavení:

- odborné učebny;
- sportovní hala a malá tělocvična;
- školní hřiště;
- výpočetní technika, internet a e-mail pro žáky a pedagogy, žákovská a učitelská knihovna, interaktivní tabule, data projektory;

podmínky pro trávení volného času:

- využití učeben, hřiště, sportovní haly, školní zahrady pro mimoškolní činnost;
- využití přírodních podmínek regionu verneřicka;

pítý režim:

- nápojový automat;

charakteristika pedagogického sboru:

- základní škola: celkem 12 pedagogů – včetně vedení školy
mateřská škola: 4 pedagogové;

- výchovný poradce;
- metodik prevence sociálně patologických jevů;
- mladý pedagogický sbor;

charakteristika žáků:

Většina žáků jsou děti z Verneřic a z míst, která pod obec spadají: z Rychnova, Příbrami, Louček. Do školy docházejí žáci i z dalších spádových obcí: z Valkeřic, Merboltic, Mukařova, Louček a Touchořin.

podmínky ke vzdělávání:

- vybavení pomůckami, učebnicemi;
- přístup žáků k internetu v učebně výpočetní techniky, vlastní adresa elektronické pošty pro žáky a pedagogy;
- využití prezentační techniky (data projektor, interaktivní tabule, notebook);
- využívání učitelské i žákovské knihovny;

- prostředky na další vzdělávání pedagogických pracovníků;
- odborné učebny (PC učebna, dílny, učebna pro HV, CH, prezentační techniku);
- tělocvična (kapacita 30 žáků), sportovní hala (100 žáků), školní hřiště, školní zahrada;
- ve spolupráci s obcí využití Kulturního domu ve Verneřicích ke kulturním akcím;

akce školy, dlouhodobé projekty, projektové dny:

- účast ve vědomostních a dovednostních soutěžích;
- spolupráce na školních projektech;
- exkurze, výlety, ozdravné pobyty;
- spolupráce s ostatními školami (škola je každoročně pořadatelem pro sportovní utkání o putovní pohár v sálové kopané);
- školní akademie;
- dlouhodobé projekty zaměřené na poznávání regionu a okolí;
- projektové dny související s respektováním, zachováním a rozvíjením tradic (Vánoce, Velikonoce, vítání jara, rozloučení se zimou...);

Na školních projektech pedagogové vzájemně spolupracují, projekty podporují týmovou spoluprací žáků i učitelů.

spolupráce s rodiči a jinými subjekty:

Rodiče mohou navštívit školu kdykoli po vzájemné dohodě s vyučujícím, výchovným poradcem či školním metodikem - v době konzultačních hodin a třídních schůzek, účastnit se akcí školy. Rodiče jsou o činnosti školy informováni prostřednictvím školního časopisu, webových stránek a o některých akcích i z městských novin.

Škola spolupracuje s obcí, se školami v blízkých lokalitách, pořádá i účastní se řady kulturních, sportovních a charitativních akcí (Děčínský skřivánek, turnaj o putovní pohár V. Šmicera, spolupráce s místním loutkovým divadlem, programy dětí pro veřejnost u příležitosti vítání občánků, vánočního koncertu atd.), v oblasti volby povolání se účastní projektu Podpora přírodovědného a technického vzdělávání v Ústeckém kraji.

Spolupráce školy spočívá i ve vzájemné interakci se školským poradenským zařízením, odbory sociální správy, spolupráce s PČR, se školskou radou.

4 Učební plán

Název školy	Základní škola a Mateřská škola Verneřice		
Adresa	Mírové náměstí 141, 407 25 Verneřice		
Název ŠVP	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání		
Platnost	školní rok 2018/2019	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání	Délka studia v letech:	9

Učební plán ročníkový

1. stupeň

Povinné předměty	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	
Český jazyk a literatura	9	9	9	7	7	41
Anglický jazyk	-	-	3	3	3	9
Informační a komunikační technologie	-	-	-	-	1	1
Matematika	4	6	5	5	5	25
Prvouka	2	2	3	-	-	7
Přírodověda	-	-	-	2	2	4
Vlastivěda	-	-	-	2	2	4
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	5
Celkem základní dotace	18	19	21	22	22	102
Celkem disponibilní dotace	2	3	4	3	4	16
Celkem v ročníku	20	22	25	25	26	118

2. stupeň

Povinné předměty	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
Český jazyk a literatura	5	4	4	4	17
Anglický jazyk	3	3	3	3	12
Německý jazyk	-	2	2	2	6
Informační a komunikační technologie	1	-	-	-	1
Matematika	5	5	4	4	18
Dějepis	2	2	2	2	8
Výchova k občanství	1	1	1	1	4
Fyzika	2	2	2	2	8
Chemie	-	-	2	2	4
Přírodopis	2	2	2	2	8
Zeměpis	2	1	1	2	6
Výtvarná výchova	2	2	1	1	6
Hudební výchova	1	1	1	1	4
Výchova ke zdraví	1	0	1	0	2
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Člověk a svět práce	1	1	1	1	4
Mediální výchova	-	-	-	0	0
Skupina volitelných oborů	-	2	2	2	6
Celkem základní dotace	28	25	25	27	105
Celkem disponibilní dotace	2	5	6	4	17
Celkem v ročníku	30	30	31	31	122

Celkový učební plán

RVP		ŠVP		
Jazyk a jazyková komunikace		50	35	85
Cizí jazyk	Anglický jazyk	9	12	21
Další cizí jazyk	Německý jazyk	0	6	6
Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	41	17	58
Informační a komunikační technologie		1	1	2
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	1	1	2
Matematika a její aplikace		25	18	43
Matematika	Matematika	25	18	43
Člověk a jeho svět		15	0	15
Člověk a jeho svět	Prvouka	7	0	7
Člověk a jeho svět	Přírodověda	4	0	4
Člověk a jeho svět	Vlastivěda	4	0	4
Člověk a společnost		0	12	12
Dějepis	Dějepis	0	8	8
Výchova k občanství	Výchova k občanství	0	4	4
Člověk a příroda		0	26	26
Chemie	Chemie	0	4	4
Fyzika	Fyzika	0	8	8
Přírodopis	Přírodopis	0	8	8
Zeměpis	Zeměpis	0	6	6
Umění a kultura		12	10	22
Hudební výchova	Hudební výchova	5	4	9
Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	7	6	13
Člověk a zdraví		10	10	20
Tělesná výchova	Tělesná výchova	10	8	18
Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	0	2	2
Člověk a svět práce		5	4	9
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	5	4	9
Volitelné předměty		0	6	6
	Skupina volitelných oborů	0	6	6
Celková dotace		102	105	207
Disponibilní dotace		16	17	33

Volitelné předměty

7. ročník

Skupina volitelných oborů

Společenskovední seminář	0
Tvorba webových stránek	0
Základy rýsování	0

Zeměpisné praktikum	1
Cvičení z matematiky	0
Chemicko- biologické praktikum	0
Ruský jazyk	0
Dramatická výchova	0
Cvičení z českého jazyka	1

8. ročník

Skupina volitelných oborů

Společenskovední seminář	0
Tvorba webových stránek	0
Základy rýsování	0
Zeměpisné praktikum	0
Cvičení z matematiky	1
Chemicko- biologické praktikum	0
Ruský jazyk	0
Dramatická výchova	0
Cvičení z českého jazyka	1

9. ročník

Skupina volitelných oborů

Mediální výchova	1
Společenskovední seminář	0
Tvorba webových stránek	0
Základy rýsování	0
Zeměpisné praktikum	0
Cvičení z matematiky	1
Chemicko- biologické praktikum	0
Ruský jazyk	0
Dramatická výchova	0
Cvičení z českého jazyka	0
Informatika	0

Přehled využití týdnů

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Výuka dle rozpisu učiva	40	40	40	40	40
Celkem:	40	40	40	40	40
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
Výuka dle rozpisu učiva	40	40	40	40	
Celkem:	40	40	40	40	

Poznámky k učebnímu plánu:

• K podpoře všestranného rozvoje žáků škola realizuje nabídku volitelných předmětů a zájmových útvarů. Žáci si je vybírají podle svého zájmu, nadání, potřeb a budoucího zaměření. Počet zájmových útvarů ve výběru žáků není omezen.

• Z nabídky volitelných předmětů si vybírají žáci 7. – 9. ročníku.
• Výběr probíhá v měsíci květnu. Aktuálně, dle zájmu a potřeb žáků lze upravit pro další školní rok hodinové dotace (ve výběru 1+ 1 nebo 2 vyučovací hodiny v týdnu pro ročník). Zároveň je výběr volitelných předmětů podmíněn úvazky učitelů na další školní rok.

• Integrovaný program: výuka se řídí strukturou učebnímu plánu, ale žáci jsou vyučováni podle individuálních vzdělávacích plánů, které vycházejí ze specifických vzdělávacích potřeb žáků. Upravují obsah, formy a podmínky vzdělávání. Zároveň je pro žáky s vadou řeči zařazena do zájmových útvarů logopedie.

• Ve čtvrté a páté třídě je realizována výuka plavání v rámci hodin tělesné výchovy.

Přidělení disponibilních hodin:

1. ročník:

- Český jazyk - 2h

2. ročník:

- Český jazyk - 1 h
- Matematika - 2 h

3. ročník:

- Český jazyk - 2 h
- Matematika - 1 h
- Prvouka - 1 h

4. ročník:

- Český jazyk - 1 h
- Matematika - 1 h
- Přírodověda - 1 h

5. ročník:

- Český jazyk - 2 h
- Matematika - 1 h
- Přírodověda - 1h

6. ročník:

- Český jazyk - 1 h
- Matematika - 1 h

7. ročník:

- Dějepis- 1 h
- Matematika - 2 h
- Zeměpisná praktika - 1 h
- Cvičení z českého jazyka - 1 h

8. ročník:

- Český jazyk - 1 h
- Přírodopis - 1 h
- Cvičení z českého jazyka - 1 h
- Fyzika - 1h
- Chemie - 1 h
- Cvičení z matematiky - 1 h

9. ročník:

- Fyzika - 1 h
- Zeměpis- 1 h
- Mediální výchova - 1 h

- Cvičení z matematiky - 1 h

5 Učební osnovy

Název školy	Základní škola a Mateřská škola Verneřice		
Adresa	Mírové náměstí 141, 407 25 Verneřice		
Název ŠVP	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání		
Platnost	školní rok 2018/2019	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání	Délka studia v letech:	9

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje v oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk.

Dovednosti získané ve výuce Českého jazyka a literatury jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Osvojení a užívání českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání a pochopení přírodních i společenských skutečností a duchovního bohatství minulosti i dneška. Vytváří se tak předpoklady k úspěšnému dorozumívání s lidmi tím, že učí interpretovat jejich vyjádření a reagovat na ně, učí však také porozumět sám sobě, své roli v různých komunikačních situacích, nalézt vlastní místo mezi vrstevníky i ve společnosti. Vede k formování hodnotové orientace a k citlivému a esteticky účinnému vnímání okolního světa i sebe sama.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrozličnějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat a hodnotit také formální stránku textů a jejich výstavbu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvíjení potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora i formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepcce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život. Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím Dramatické výchovy, zařazené jako doplňující obor vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:
- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
 - rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
 - vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání

informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů

- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace

- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření

- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama

- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a realii zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň A2: Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Umí jednoduchým způsobem popsat svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho/jejích nejnáléhavějších potřeb.

Úroveň A1: Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

5.1.1 Český jazyk a literatura

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
7+2	8+1	7+2	6+1	5+2
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
4+1	4	3+1	4	

Charakteristika předmětu

I. stupeň Obsahové a organozační vymezení:

1. období (1.-3. ročník)

2. období (4. - 5. ročník)

V prvním ročníku ZŠ má předmět komplexní charakter. Ve druhém až pátém ročníku má složky specifického charakteru (čtení a literární výchova, jazyková výchova, slohový výcvik a psaní).

Český jazyk se od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznání. Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Jazykové vyučování vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Dovednosti získané v této oblasti jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité pro úspěšné osvojování poznatků i v dalších oblastech vzdělávání. Čeština jako mateřský jazyk umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj společnosti.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura je pro přehlednost rozdělen do tří složek:

Komunikační a slohová výchova:

- * vnímání a chápání jazykových sdělení
- * čtení s porozuměním
- * kultivované psaní
- * analýza a posouzení obsahu přečteného nebo slyšeného textu

Jazyková výchova:

- * získávání vědomostí a dovedností potřebných k osvojování spisovné podoby českého jazyka
- * poznávání a rozlišování jeho dalších forem
- * přehledné a srozumitelné vyjadřování
- * prohlubování obecných intelektových dovedností

Literární výchova:

- * postupné získávání a rozvíjení základních čtenářských dovedností a návyků
- * postupná interpretace a produkce literárního textu
- * rozlišení literární fikce od skutečnosti
- * poznávání základních literárních druhů, jejich specifických znaků
- * formulace vlastních názorů o přečteném díle
- * pozitivní ovlivňování postojů, životních hodnot prostřednictvím získaných poznatků a prožitků

Cílové zaměření předmětu:

- * směřuje k pozitivnímu vztahu k mateřskému jazyku, k utváření sebedůvěry při vystupování a ke kultivovanému projevu
- * umožňuje chápání a vnímání kulturního bohatství
- * utváří a rozvíjí klíčové kompetence
- * vede k získávání a předávání informací, k vyjádření potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- * připravuje k samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny

Všichni vyučující využívají moderních forem a metod práce. Běžně je využívána audiovizuální technika, skupinová práce, projekty, výukové programy, internet, nástěnky, kulturní zařízení, knihovny, divadla, kina.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence komunikativní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učíme žáky formulovat a vyjadřovat myšlenky a názory v logickém sledu
- * vedeme žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému vyjadřování
- * užíváme kooperativní metody učení, podporujeme spolupráci mezi žáky
- * učíme žáky využívat moderní informační a komunikační technologie
- * žáci se podílejí na stanovení pravidel chování v třídních kolektivech

2. Kompetence k učení

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací
- * motivujeme žáky k poznávání smyslu a cíle učení na základě pochopení informací
- * učíme žáky efektivně se učit (postupy, návody)
- * klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem
- * zapojujeme žáky do projektového učení

- * ve vhodných případech umožňujeme žákům realizovat vlastní nápady
- * podněcujeme tvořivost žáků

3. Kompetence k řešení problémů

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vedeme žáky k nalézání informací vhodných k řešení problémů
- * žák má možnost kdykoli se poradit s učitelem
- * vedeme žáky k pochopení existence různých cest při řešení problémů
- * zapojujeme žáky do soutěží, akcí
- * učíme, jak některým problémům předcházet

4. Kompetence občanské

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vedeme žáky k respektování, ochraně a ocenění našich tradic a kulturního dědictví
- * aktivně žáky zapojujeme do kulturního dění
- * učíme žáky tolerovat a respektovat lidi jiných národností, kultur, náboženských vyznání
- * nácvičujeme s žáky řešení situací ohrožujících zdraví a život (Branný den , formou soutěží)
- * nácvičujeme s žáky prvky společenského chování, řešení sporů mezi spolužáky

5. Kompetence sociální a personální

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * přispívá k diskusi, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co druzí lidé myslí a říkají
- * nácvičujeme s žáky prvky společenského chování, řešení sporů mezi spolužáky
- * učíme žáky respektovat práci druhých i osobnost spolužáků

6. Kompetence pracovní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * zapojujeme žáky do zájmových útvarů
- * procvičujeme s žáky různé pracovní postupy, přitom dbáme na bezpečnost práce, nácvik první pomoci
- * vedeme žáky ke kontrole pracovních pomůcek a jejich správnému použití

II. stupeň

Obsahové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět český jazyk a literatura, jako samostatný předmět, navazuje svým obsahem na vzdělávací výstupy předmětu český jazyk a literatura na 1. stupni. Výuka probíhá v kmenových třídách, v počítačové učebně nebo v učebně s multimediální tabulí.

Vzdělávání je zaměřeno v jazykové, komunikační a slohové výchově na rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu, vyjádření reakcí a pocitů žáků, pochopení role v různých komunikačních situacích, porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, osvojení podstatných poznatků ze systému českého jazyka a praktické ovládnutí základů českého pravopisu, obohacování slovní zásoby a praktické používání elementárních pravidel stylistiky.

Literární výchova je soustředěna na vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků, interpretaci přístupných textů z literatury minulosti i současnosti, získání elementárních a použitelných literárněvědných poznatků, důležitých pro pochopení čteného textu, pro jeho rozbor a hodnocení, seznámení s nejdůležitějšími literárními žánry a formami, schopnost rozlišovat hodnotnou literaturu od literatury konzumní a manipulační, rozvíjení zájmu o vhodnou četbu, orientaci v kulturní oblasti (divadlo, film, televize, atd.), využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání.

Mezi metody a formy práce náleží výklad, diskuse, skupinové vyučování, problémové vyučování, činnostní vyučování, samostatná práce, reprodukce a produkce textu, úvahy, dramatizace, krátkodobé projekty, projektové dny, soutěže, testy, práce s PC a audiovizuální technikou.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení

K rozvíjení této klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učíme žáky vyhledávat informace z nejrůznějších zdrojů, kriticky posuzovat, třídít je a využívat
- * vedeme žáky k sebehodnocení i hodnocení navzájem
- * žáci se zúčastňují různých soutěží, které je motivují k učení
- * na praktických úlohách ze života ukazujeme žákům smysl učení, jeho celoživotní nutnost
- * vedeme žáky k samostatnému myšlení, existují různé cesty při řešení problému

2. Kompetence k řešení problému:

K rozvíjení této klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy

- * motivujeme žáky problémovými úlohami ze života
- * žáci týmově spolupracují na řešení problému, sami vytvářejí postupy
- * podporujeme využívání moderní technologie při řešení problému
- * žáci mohou k prezentaci svých projektů využívat multimediální tabuli
- * žák má možnost kdykoli se poradit s učitelem

3. Kompetence komunikativní

K rozvíjení této klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci jsou vedeni k tomu, aby se uměli vyjadřovat jazykově správně, souvisle a kultivovaně
- * učitelé užívají kooperativní metody učení, podporují spolupráci mezi žáky
- * žáci naslouchají svým spolužákům, hodnotí jejich projevy a argumentaci, diskutují
- * žáci se učí využívat moderní informační a komunikační technologie
- * zadáváme žákům referáty, projekty, které prezentují před spolužáky

4. Kompetence sociální a personální

K rozvíjení této klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učitel při vyučování využívá skupinovou práci, vzájemná pomoc při učení
- * žáci se učí pracovat ve skupině, kvalitní týmové spolupráci
- * žáci si ve skupině pomáhají, uplatňují své znalosti a dovednosti, výsledky práce prezentují

5. Kompetence občanské

K rozvíjení této klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žák se učí tolerovat a respektovat lidi jiných národností, kultur, náboženských vyznání, ...
- * učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

6. Kompetence pracovní

K rozvíjení této klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci hodnotí práci svou i práci spolužáků
- * při hodinách je kladen důraz na pestrost úkolů tak, aby všichni žáci s různými dispozicemi měli šanci na seberealizaci
- * žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Průřezová témata pokrývaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Rozvoj schopností poznávání

Mezilidské vztahy

Komunikace

Kooperace a kompetice

Sebepoznání a sebepojetí

Poznávání lidí

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Kulturní diference

Lidské vztahy

1. ročník

7+2 týdně, P

1. Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh 	<ul style="list-style-type: none"> čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací) naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové, zážitkové mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální)

2. Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozdílí zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves 	<ul style="list-style-type: none"> zvuková stránka jazyka – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) slovní zásoba a tvoření slov – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov

3. Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku vyjadřuje své pocity z přečteného textu rozdílí vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění 	<ul style="list-style-type: none"> tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům způsoby interpretace literárních a jiných děl

1. ročník

2. ročník

8+1 týdně, P

1. Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh píše věcně a formálně správně jednoduchá sdělení 	<p>reprodukce krátkého textu, vypravování, jednoduchý popis tvoření otázek a odpovědí dodržování pořadí slov ve větě a vět v textu dodržování pravidel společenské komunikace (pozdrav, oslovení, prosba, poděkování, omluva) dodržování pravidel písemného projevu (výška, sklon, čitelnost, napojování, stálost písma) opis, přepis, diktát diakritická znaménka v textu psaní velkých písmen ve větě a vlastních jménech rozvoj psacích dovedností užitých v mluvnickém projevu (popis, vzkaz, dopis, seznam...)</p>

2. Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozdělí zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves rozdělí v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky 	<p>věta, slovo, slabika, hláska (písmeno) abeceda začátek a konec věty, velké písmeno na začátku věty, větná znaménka druhy vět, věty podle postoje mluvčího, větná intonace slova podle významu (nadřazená, podřazená, souřadná, opačného významu) dělení slov na konci řádku rozdělení hlásek na samohlásky a souhlásky krátké a dlouhé samohlásky, dvojhlásky souhlásky měkké, tvrdé, obojetné slabikotvorné souhlásky r, l druhy slov - seznámení podstatná jména vlastní jména a jména obecná předložky, slova neslabičná (s, z, v, k) spojky (spojování slov, vět jednoduchých v krátká souvětí) slovesa slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě slova s citovým zabarvením (lichotivá, hanlivá, zdobnělá) párové souhlásky</p>

2. ročník

3. Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • vyjadřuje své pocity z přečteného textu • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	<ul style="list-style-type: none"> • intenzivní procvičování tichého a hlasitého čtení s porozuměním • intonace, hlasitost • rozpoznání věty vizuálně i poslechově • orientace v přečteném textu • nadpis, členění textu na kapitoly, odstavce, řádky • spojení přečteného textu s ilustrací • dětské ilustrátory • přednes básně, dramatizace • divadlo - jeviště, hlediště, herec, divák • poslech i čtení četby na pokračování • samostatný výběr knihy v domácí, veřejné i školní knihovně, seznámení s obsahem přečtené knihy <ul style="list-style-type: none"> • lidová slovesnost, zvyky, tradice • dialogy a přímá řeč v textu • ve čtenářských dílnách najít, podporovat a upevňovat vztah žáka ke čtení <ul style="list-style-type: none"> • vést žáka k přemýšlivému čtenářství • naučit se zažít a sdílet prožitek z četby • žák se učí přemýšlet o textu, používat jej k dosažení určitých cílů

3. ročník

7+2 týdně, P

1. Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti • respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru • pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost • volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích • na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev • píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh 	<p>vyprávění vlastní příhody osnova reprodukce krátkého textu, vypravování, jednoduchý popis (podle obrázku) tvoření otázek a odpovědí dodržování pořadí slov ve větě a vět v textu dodržování pravidel společenské komunikace (neskákat do řeči, umění naslouchat, žádost) dodržování pravidel písemného projevu (výška, sklon, čitelnost, napojování, stálost písma) diakritická znaménka v textu rozvoj psacích dovedností užitých v mluvnickém projevu (popis, vzkaz, dopis, seznam...)</p>

3. ročník

2. Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost rozdlišuje slovní druhy v základním tvaru užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy rozdlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky odůvodňuje a píše správně: <i>i/y</i> po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; <i>dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě</i> - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování 	<p>hlásky-samohlásky, souhlásky a jejich členění slova-místo ve větě a dělení slova na slabiky věta, slovo, slabika, hláska (písmeno) diakritická znaménka odlišná výslovnost a psaní souhlásek ve slovech- B/D, D/T, Ť/Ď, V/F, Z/S, Ž/Š, H/CH antonyma, synonyma slova mnohoznačná, citově zabarvená slova příbuzná- předpona, kořen, přípona slovní druhy (ohebné, neohebné) mluvnické kategorie sloves a podstatných jmen infinitiv tvary podstatných jmen a sloves věta jednoduchá a souvětí (základní skladební dvojice) věry podle postoje mluvčího (oznamovací, tázací, přací) psaní <i>i/y</i> po obojetných souhláskách (vyjmenovaná slova) velké písmeno na začátku věty a u vlastních jmen psaní <i>dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě</i></p>

3. Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku vyjadřuje své pocity z přečteného textu rozdlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	<ul style="list-style-type: none"> plynulé čtení souvětí a vět, členění textu a větný přízvuk rychlé tiché čtení seznámení s přečtenou knihou (knížka, kterou mám rád) četba jako zdroj informací literatura umělecká a naučná žánry: poezie, próza, divadla hledání podstaty příběhu a jeho smysl charakteristika literárního příběhu dramatizace a domýšlení příběhu ve čtenářských dílnách najít, podporovat a upevňovat vztah žáka ke čtení vést žáka k přemýšlivému čtenářství naučit se zažít a sdílet prožitek z četby žák se učí přemýšlet o textu, používat jej k dosažení určitých cílů

4. ročník

6+1 týdně, P

4. ročník

1. Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas rozdělí podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru rozdělí spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti 	<ul style="list-style-type: none"> čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) <ul style="list-style-type: none"> naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) <ul style="list-style-type: none"> písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování

2. Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> porovná významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamový výstup rozdělí ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu rozdělí slova spisovná a jejich nespisovné tvary vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách zvládá základní příklady syntaktického pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) <ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) <ul style="list-style-type: none"> tvarosloví – slovní druhy, tvary slov skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice pravopis – lexikální, základy morfoloického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

3. Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma rozdělí různé typy uměleckých a neuměleckých textů při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> poslech literárních textů zážitkové čtení a naslouchání tvůřivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod <ul style="list-style-type: none"> základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání <ul style="list-style-type: none"> ve čtenářských dílnách najít, podporovat a upevňovat vztah žáka ke čtení vést žáka k přemýšlivému čtenářství naučit se zažít a sdílet prožitek z četby žák se učí přemýšlet o textu, používat jej k dosažení určitých cílů

5. ročník

5. ročník

5+2 týdně, P

1. Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává • posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta • vede správně dialog, telefonický hovor, zanechá vzkaz na záznamníku • volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace • píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry • rozeznává manipulativní komunikaci v reklamě • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikační pravidla • Zdokonalování techniky mluveného projevu • Pozorné, soustředěné a aktivní naslouchání • Dialog (hraní rolí, telefonní rozhovor apod.) • Modelové komunikační situace (prosba, vzkaz, zpráva, omluva, spisovná x nespisovná výslovnost) • Komunikační témata k diskuzi (mimořádné situace, první pomoc, šikana, kyberšikana, návykové látky apod.) • Reprodukce jednoduchých textů, vyjádření vlastních pocitů • Sestavování osnovy jednoduchých textů • Návčik prvků charakteristiky osoby (v úzkém spojení s LV) • Mediální výchova: klady x zápory reklamy; návčik: umět zaujmout hodnotící stanovisko; pokus o vytvoření reklamy na zadané téma • dorozumívání se beze slov (mimika, gesta, symboly, značky) • práce s naučným textem • kreslené příběhy – obrázková osnova, komiks • písemný projev – hygienické návyky; přehlednost, čitelnost, úhlednost; formální úprava textu • Žánry písemného/ ústního projevu: inzerát; dopis; popis; blahopřání; jednoduché tiskopisy; vypravování; líčení zážitků

5. ročník

2. Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová • rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku • určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu • vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty • odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí • užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje • správně píše i/y ve slovech po obojetných souhláskách • zvládá základní příklady syntaktického pravopisu • rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary • rozlišuje, odůvodňuje a píše správně i/y u přídavných jmen tvrdých a měkkých • skloňuje zájmena já, ty, my, vy, se, odůvodňuje a píše správně pravopis zájmen já (mě/mně) • poznává podmiňovací způsob bez bližšího určení, v běžném vyjadřování užívá spisovné tvary 	<p>opakování a prohlubování učiva ze 4.ročníku stavba slova (kořen, předponová a příponová část, koncovka) úvodní seznámení s tvořením slov (základové a odvozené slovo, slovo tvorný základ) souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořena slova, zdvojené souhlásky předpony s-, z-, vz; předložky s, z skupiny bě/bje, vě/vje, pě <u>Stavba slova a pravopis</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Stavba slova, slova příbuzná (kořen, předponová a příponová část, koncovka; důsledné odůvodňování pravopisu, i/y po obojetných souhláskách – automatizace učiva) <ul style="list-style-type: none"> • Tvoření slov (základové a odvozené slovo, slovo tvorný základ) • Souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořena slova, zdvojené souhlásky (od-, nad-, pod-, před-, bez-, roz-, s-, z-, vz-, ob-, v-, -ný, ní-) <p><u>Významy slov</u> <u>Slova jednoznačná a mnohознаčná/ slova s citovým zabarvením /synonyma a opozita / slova významem nadřazená a podřazená</u> <u>Tvarosloví</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Slovní druhy (vyjmenování, určování rozlišování plnovýznamových slov) <ul style="list-style-type: none"> • Podstatná jména – mluvnické kategorie a procvičování koncovek • Přídavná jména • druhy přídavných jmen (přivlastňovací adjektiva poznat, učít se je „tvořit“) • skloňování přídavných jmen tvrdých • skloňování přídavných jmen měkkých <ul style="list-style-type: none"> • Zájmena • druhy zájmen • skloňování zájmen já, ty, my, vy, se, on, ona, ono, jejich správné užívání v mluveném i psaném projevu <ul style="list-style-type: none"> • Slovesa • opakování, prohloubení učiva nižších ročníků • čas přítomný, minulý, budoucí • tvary oznamovacího, rozkazovacího, podmiňovacího způsobu <p><u>Skladba</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • věta, souvětí, skladební dvojice • základní skladební dvojice a určovací skladební dvojice • podmět a přísudek (opakování a prohlubování učiva 4.ročníku, nově přísudek jmenný se sponou) <ul style="list-style-type: none"> • shoda přísudku s podmětem • souvětí (spojování vět do souvětí; spojovací výrazy, náležitě užívání větné melodie a přestávek) • Přímá řeč • členící znaménka přímé řeči • užívání velkých a malých písmen <p><u>Rozšiřující učivo:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • shoda přísudku s několikanásobným podmětem • prvotní seznámení s druhy číslovek, skloňování číslovek dva, dvě, tři, čtyři, pět

5. ročník

3. Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma rozdílí různé typy uměleckých a neuměleckých textů při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> Rozlišovat prózu a poezii; text umělecký a naučný; pojmy spisovatel a básník Výrazný přednes básní z paměti Pojmy: strofa, verš, rým Seznamovat se s různými literárními žánry (hádanky – říkadla – pohádky – pověsti a báje – dobrodružná literatura – komiks – nonsens – příběhy s dětským hrdinou – detektivní příběhy) <ul style="list-style-type: none"> Při čtení žáci poznávají: jméno spisovatele, název knihy (popř. název knihy, ze které je ukázka), ilustrátora. V ústním projevu dané pojmy uvádějí při referátech, v písemném zaznamenávají ve čtenářských lekcích. Volná reprodukce textu Hlavní myšlenka díla, učí se hodnotit text Ilustrace Srovnávání: literární a filmové tvorby; čti – vyprávěj – něco podobného jsem četl, viděl; já a text <ul style="list-style-type: none"> Pokusy žáků o vytvoření vlastního literárního textu/žák se učí hledat prostředky pro literární projev, uvědomovat si svou originalitu Dramatizace, dramatické hry Divadelní představení, chování při návštěvě kulturní akce Rozvoj čtenářských dovedností Školní knihovna Sdílení prožitků z četby Žák se učí hodnotit práci svou i spolužáků

6. ročník

4+1 týdně, P

1. Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo tvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace 	<p>obecné poučení o jazyce (jazykové příručky) zvuková stránka jazyka (spisovná a nespisovná výslovnost) tvarosloví (ohebné slovní druhy) pravopis (lexikální a morfologický) skladba (základní rozvíjející větné členy) pravopis (shoda přísudku s podmětem)</p>

6. ročník

2. Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru 	<p>korespondence (vzkaz, pohled, dopis, e-mail) vypravování, popis předmětu objednávka pozdávka projevy mluvené a psané</p>

3. Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> lidová slovesnost (hádky, říkadla, rozpočítadla, slovní hříčky,...) pohádky bajky poezie a próza s tématem Vánoc (bible) řecké eposy, řecké báje a pověsti, římské báje příběhy odvahy a dobrodružství ve čtenářských dílnách najít, podporovat a upevňovat vztah žáka ke čtení vést žáka k přemýšlivému čtenářství naucit se zažít a sdílet prožitek z četby žák se učí přemýšlet o textu, používat jej k dosažení určitých cílů

7. ročník

4 týdne, P

1. Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémách samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí 	<p>tvarosloví (ohebné slovní druhy, důraz na slovesa, neohebné slovní druhy) slovní zásoba (význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma) slovní zásoba a tvoření slov (způsoby tvoření slov a obohacování slovní zásoby) skladba (stavba věty – základní a rozvíjející větné členy)</p>

7. ročník

2. Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla 	<ul style="list-style-type: none"> popis pracovního postupu popis uměleckých děl životopis charakteristika (přímá, nepřímá) referát, recenze (beseda o uměleckém díle) žádost výpisky a výtah

3. Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla rozdělí základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře 	<ul style="list-style-type: none"> pověsti (české), kroniky balady a romance, literatura doby Karla IV. a husitství cestopisy renesance a humanismus baroko, klasicismus romantismus ve čtenářských dílnách najít, podporovat a upevňovat vztah žáka ke čtení <ul style="list-style-type: none"> vést žáka k přemýšlivému čtenářství naučit se zažít a sdílet prožitky z četby žák se učí přemýšlet o textu, používat jej k dosažení určitých cílů

8. ročník

3+1 týdně, P

1. Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci rozdělí významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfológický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> obecné poučení o jazyce (skupiny jazyků, rozvrstvení národního jazyka) slovní zásoba (obohacování, slova přejatá a jejich skloňování) tvorosloví (slovesa) skladba (věta jednoduchá a souvětí)

2. Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát 	<ul style="list-style-type: none"> charakteristika literárních postav subjektivně zabarvený popis výklad úvaha (aktuální témata)

8. ročník

3. Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<ul style="list-style-type: none"> národní obrození a 1. pol. 19. století literatura 2. pol. 19. století a literatura přelomu 19. a 20. stol. literatura 1. pol. 20. století (česká i světová) – meziválečná poezie a próza, odraz války v literatuře (ztracená generace) <ul style="list-style-type: none"> ve čtenářských dílnách najít, podporovat a upevňovat vztah žáka ke čtení vést žáka k přemýšlivému čtenářství naučit se zažít a sdílet prožitek z četby žák se učí přemýšlet o textu, používat jej k dosažení určitých cílů

9. ročník

4 týdne, P

1. Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozdílí příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémách využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace rozdílí významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí 	<p>obecné poučení o jazyce (původ a základy vývoje češtiny)</p> <p>zvuková stránka jazyka</p> <p>slovní zásoba, stavba slova a tvoření slov</p> <p>tvarosloví (přechodníky)</p> <p>skladba (souvětí, pořádek slov ve větě, stavba textu)</p>

2. Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozdílí subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj 	<p>publicistické útvary</p> <p>diskuze (sdělovací prostředky)</p> <p>referát</p> <p>zásady kultivovaného projevu</p> <p>úřední korespondence</p> <p>strukturovaný životopis</p> <p>teze</p>

9. ročník

3. Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla rozlíší literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty 	<ul style="list-style-type: none"> literatura 2. pol. 20. století – poválečná literatura literatura v 50. a 60. letech současná literatura nahlédnutí do světové literatury ve čtenářských dílnách najít, podporovat a upevňovat vztah žáka ke čtení vést žáka k přemýšlivému čtenářství naucit se zažít a sdílet prožitek z četby žák se učí přemýšlet o textu, používat jej k dosažení určitých cílů

5.1.2 Anglický jazyk

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
		3	3	3
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
3	3	3	3	

Charakteristika předmětu

I.stupeň Vyučovací předmět anglický jazyk je zařazen samostatně na prvním stupni ve 3., 4. a 5. ročníku.

Výuka probíhá v kmenových třídách, v počítačové učebně a v učebně s interaktivní tabulí.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- * získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- * osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- * získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- * porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- * poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi
- * pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Metody a formy práce: skupinové vyučování, poslech, četba, reprodukce textu (písemná i ústní), dialogy, práce se slovníkem, samostatné práce, hry, soutěže, výukové programy na PC, krátkodobé projekty

Ve 3. a 4. ročníku se zaměřujeme na mluvené slovo a slovní zásobu, gramatiku nevykládáme. Vyvozujeme ji pouze instinktivně - v použití celých vět, mnohým opakováním. Dáváme přednost rozvíjení schopnosti reagovat na pokyny a modelové komunikační situace. Méně se věnujeme psaní, čtení, respektive čteme a píšeme slova nebo věty, které už děti znají ústně a aktivně v konverzaci používají.

V 5. ročníku se věnujeme i výkladu gramatiky, opíráme se o znalosti z jazyka českého. Chyby se snažíme opravovat taktně, abychom žáky neodradili od spontánního mluveného projevu, chybu nezdůrazníme, pouze sami řekneme správně. Žáky motivujeme seznamováním s reáliemi anglicky mluvících zemí.

Výchovné a vzdělávací strategie , které v tomto předmětu vedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učit žáky vybírat a využívat vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- * vést žáky propojovat získané poznatky do širších celků
- * učit žáky poznávat smysl a cíl učení
- * vést žáky k ověřování výsledků
- * zadávat úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

2. Kompetence k řešení problémů

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vést žáky k samostatnosti, ale i k týmové spolupráci při řešení problému
- * učit žáky pochopit problém, vyhledat informace, diskutovat o řešení, sami nalézt postupy vedoucí k řešení problému
- * žáci se účastní soutěží, nebo je sami organizují
- * žáci se učí kriticky myslet, prezentovat své práce a hájit svá rozhodnutí
- * učit žáky poradit se s učitelem o vhodném řešení problému

3. Kompetence komunikativní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učit žáky porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce a vhodně na ně reagovat
- * žáci rozumí přiměřenému textu v anglickém jazyce
- * učit žáky formulovat jednoduché myšlenky anglicky
- * učit žáky využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu

4. Kompetence sociální a personální

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci spolupracují ve skupinách, kde se učí vzájemně si pomáhat při učení, řešit problém, konstruktivně si vyměňovat názory, diskutovat ve skupině, upevňovat mezilidské vztahy, respektovat práci i osobnost druhého člověka
- * žáci jsou schopni sebekontroly
- * učíme žáky schopnosti požádat o pomoc
- * dodržovat postupy, termíny a dohodnutou kvalitu práce

5. Kompetence občanské

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učíme žáky přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické , náboženské skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
- * učíme žáky respektovat názory druhých, dodržovat povinnosti
- * vedeme žáky k tomu, aby kultivovali své postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života
- * žáci si utvářejí pozitivní postoj k tradičním evropským hodnotám

6. Kompetence pracovní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vedeme žáky ke kontrole pracovních pomůcek a jejich správnému využití
- * vedeme žáky k efektivní práci a stálému zkvalitňování

II.stupeň

Vyučovací předmět anglický jazyk, jako samostatný předmět, navazuje svým obsahem na vzdělávací výstupy předmětu anglický jazyk na 1. stupni. Od 6. - 9. ročníku jsou vyučovány 3 hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách, v počítačové učebně nebo v učebně s interaktivní tabulí.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- * získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- * osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- * získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- * porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- * poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi
- * pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Metody a formy práce: skupinové vyučování, poslech, četba, reprodukce textu (písemná i ústní), dialogy, práce se slovníkem, samostatné práce, hry, soutěže, výukové programy na PC, krátkodobé projekty

Výchovné a vzdělávací strategie , které v tomto předmětu vedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učit žáky vybírat a využívat vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- * vést žáky propojovat získané poznatky do širších celků
- * učit žáky poznávat smysl a cíl učení
- * vést žáky k ověřování výsledků
- * zadávat úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

2. Kompetence k řešení problémů

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vést žáky k samostatnosti, ale i k týmové spolupráci při řešení problému
- * učit žáky pochopit problém, vyhledat informace, diskutovat o řešení, sami nalézt postupy vedoucí k řešení problému
- * žáci se účastní soutěží, nebo je sami organizují
- * žáci se učí kriticky myslet, prezentovat své práce a hájit svá rozhodnutí
- * učit žáky poradit se s učitelem o vhodném řešení problému

3. Kompetence komunikativní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učit žáky porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce a vhodně na ně reagovat
- * žáci rozumí přiměřenému textu v anglickém jazyce
- * učit žáky formulovat jednoduché myšlenky anglicky
- * učit žáky využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu

4. Kompetence sociální a personální

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci spolupracují ve skupinách, kde se učí vzájemně si pomáhat při učení, řešit problém, konstruktivně si vyměňovat názory, diskutovat ve skupině, upevňovat mezilidské vztahy, respektovat práci i osobnost druhého člověka
- * žáci jsou schopni sebekontroly
- * učíme žáky schopnosti požádat o pomoc
- * dodržovat postupy, termíny a dohodnutou kvalitu práce

5. Kompetence občanské

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učíme žáky přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické , náboženské skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
- * učíme žáky respektovat názory druhých, dodržovat povinnosti
- * vedeme žáky k tomu, aby kultivovali své postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života *žáci si utvářejí pozitivní postoj k tradičním evropským hodnotám

6. Kompetence pracovní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

* vedeme žáky ke kontrole pracovních pomůcek a jejich správnému využití

* vedeme žáky k efektivní práci a stálému zkvalitňování

3. ročník

3 týdně, P

1. Řečové dovednosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy 	<p>zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>slovní zásoba - žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem</p> <p>tematické okruhy - domov, škola, lidské tělo, jídlo, oblékání, zvířata</p> <p>mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p> <p>rozšiřující učivo: pozdravy, barvy, čísla 0 - 20, školní potřeby, třída, hračky, domácí mazlíčci, Vánoce, potraviny, ovoce, zelenina</p> <p>neurčitý člen, číslo jednotné a množné, sloveso být, sloveso mít, předložky, spojení příd. jm. a podst. jm., přítomný čas prostý, rozkazovací způsob, vazba this is / these are, sloveso like</p>

4. ročník

3 týdně, P

1. Poslech s porozuměním

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 	<p>zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>slovní zásoba - žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem</p> <p>rozšiřující učivo: záliby, sporty, škola, můj den, čísla 20 - 100, anglická abeceda, domov, bydliště, ve městě</p> <p>vazba there is / there are, sloveso mít, sloveso být, přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový, sloveso like, způsobové sloveso can, předložky, určení pozice, krátké odpovědi, osobní a přivlastňovací zájmena, číslo množné, pomocné sloveso do, tvar 3. osoby č.j., stupňování příd. jmen</p>

4. ročník

2. Mluvení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá 	zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba - žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, jídlo, bydliště, dopravní prostředky, nakupování, kalendářní rok (dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, povolání mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) rozšiřující učivo: záliby, sporty, škola, můj den, čísla 20 - 100, anglická abeceda, domov, bydliště, ve městě vazba there is / there are, sloveso mít, sloveso být, přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový, sloveso like, způsobové sloveso can, předložky, určení pozice, krátké odpovědi, osobní a přivlastňovací zájmena, číslo množné, pomocné sloveso do, tvar 3. osoby č.j., stupňování příd. jmen

3. Čtení s porozuměním

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 	zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba - žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem rozšiřující učivo: záliby, sporty, škola, můj den, čísla 20 - 100, anglická abeceda, domov, bydliště, ve městě vazba there is / there are, sloveso mít, sloveso být, přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový, sloveso like, způsobové sloveso can, předložky, určení pozice, krátké odpovědi, osobní a přivlastňovací zájmena, číslo množné, pomocné sloveso do, tvar 3. osoby č.j., stupňování příd. jmen

4. Produktivní řečové dovednosti

Očekávané výstupy	Učivo
	zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba - žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, jídlo, bydliště, dopravní prostředky, nakupování, kalendářní rok (dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, povolání mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) rozšiřující učivo: záliby, sporty, škola, můj den, čísla 20 - 100, anglická abeceda, domov, bydliště, ve městě vazba there is / there are, sloveso mít, sloveso být, přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový, sloveso like, způsobové sloveso can, předložky, určení pozice, krátké odpovědi, osobní a přivlastňovací zájmena, číslo množné, pomocné sloveso do, tvar 3. osoby č.j., stupňování příd. jmen

4. ročník

5. Psaní

Očekávané výstupy	Učivo
	<p>tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda</p> <p>mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) rozšiřující učivo:</p> <p>záliby, sporty, škola, můj den, čísla 20 - 100, anglická abeceda, domov, bydliště, ve městě</p> <p>vazba there is / there are, sloveso mít, sloveso být, přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový, sloveso like, způsobové sloveso can, předložky, určení pozice, krátké odpovědi, osobní a přivlastňovací zájmena, číslo množné, pomocné sloveso do, tvar 3. osoby č.j., stupňování příd. jmen</p>

5. ročník

3 týdně, P

1. Poslech s porozuměním

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu 	<p>zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>slovní zásoba - žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem</p> <p>tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, jídlo, oblékání, bydliště, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda</p> <p>rozšiřující učivo:</p> <p>vybavení místnosti, školní potřeby, televizní pořady, školní potřeby, televizní pořady, přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový, řadové číslovky, datum, tvary osobních zájmen, přivlastňovací zájmena, vyjádření libosti (love, like, hate), přídavná jména, slovesa need a must, vazba I'd like, předložky pojící se s časem</p>

2. Mluvení

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	<p>zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>slovní zásoba - žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem</p> <p>tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, jídlo, oblékání, bydliště, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda</p> <p>mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p> <p>rozšiřující učivo:</p> <p>školní potřeby, televizní pořady, přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový, řadové číslovky, datum, tvary osobních zájmen, přivlastňovací zájmena, vyjádření libosti (love, like, hate), přídavná jména, slovesa need a must, vazba I'd like, předložky pojící se s časem</p>

5. ročník

3. Čtení s porozuměním

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům 	zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba - žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, jídlo, oblékání, bydliště, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda rozšiřující učivo: vybavení místností, školní potřeby, televizní pořadyškolní potřeby, televizní pořady, přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový, řadové číslovky, datum, tvary osobních zájmen, přivlastňovací zájmena, vyjádření libosti (love, like, hate), přídavná jména, slovesa need a must, vazba I'd like, předložky pojící se s časem

4. Produktivní řečové dovednosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 	zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba - žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, jídlo, oblékání, bydliště, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) rozšiřující učivo: vybavení místností, školní potřeby, televizní pořadyškolní potřeby, televizní pořady, přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový, řadové číslovky, datum, tvary osobních zájmen, přivlastňovací zájmena, vyjádření libosti (love, like, hate), přídavná jména, slovesa need a must, vazba I'd like, předložky pojící se s časem

5. Psaní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života vyplní osobní údaje do formuláře 	tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, jídlo, oblékání, bydliště, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) rozšiřující učivo: vybavení místností, školní potřeby, televizní pořadyškolní potřeby, televizní pořady, přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový, řadové číslovky, datum, tvary osobních zájmen, přivlastňovací zájmena, vyjádření libosti (love, like, hate), přídavná jména, slovesa need a must, vazba I'd like, předložky pojící se s časem

6. ročník

3 týdně, P

6. ročník

1. Poslech s porozuměním

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat 	<p>škola (v ČR, v Británii) rodina domácí mazlíčci dům a byt čas a datum oslava narozenin jídlo a pití ČR, Praha moje město záliby oblečení nakupování zvířata prázdniny počasí</p>

2. Mluvení

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života 	<p>plurál sloveso " to be " přivlastňovací zájmena sloveso " to have " rozkazovací způsob č.j.. č. mn. sloveso " can " vazba there is, there are , slovosled anglické věty přítomný čas průběhový přítomný čas prostý příslovce zájmena minulý čas prostý</p>

3. Čtení s porozuměním

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech 	<p>představování sebe i druhých pokyny ve třídě vyjádření, že někdo něco vlastní bydliště přikázat nebo zakázat něco popis ČR, zajímavá místa, trávení volného času režim dne, zvyky záliby počasí popis cesty</p>

4. Psaní

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • reaguje na jednoduché písemné sdělení • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	

7. ročník

7. ročník

3 týdne, P

1. Poslech s porozuměním

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat 	prázdniny, cestování volný čas, povinnosti v rodině svátky a oslavy jídlo, pití bezpečnost na silnici první pomoc oblíbené činnosti, sport životní prostředí život v budoucnosti realie Velké Británie

2. Mluvení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života 	minulý čas prostý způsobové sloveso " must " sloveso " to have to " počítatelná a nepočítatelná podstatná jména vyjádření množství stupňování přídavných jmen krátkých i dlouhých budoucí čas vyjádřený pomocí " going to " předpřítomný čas budoucí čas vyjádřený pomocí " will " příslovce minulý čas průběhový srovnání minulého času a předpřítomného času

3. Čtení s porozuměním

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 	prázdniny, názvy zemí vyjádření nutnosti, co kdo musí nebo nemusí (nesmí) dělat, otázky na jinou osobu požádání o pomoc omluvy nakupování nehody, telefonování o pomoc, popis zranění, části těla plány do budoucnosti životní prostředí děj v minulosti životopis otázky typu " Už jsi byl? " , " Už jsi dělal? "

4. Psaní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení 	

8. ročník

8. ročník

3 týdne, P

1. Poslech s porozuměním

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat 	škola, popis cesty, pocity sport, trávení volného času vynálezy, věda a technika Londýn- pamětihodnosti, život ve městě, doprava rozdílnost kultur, jazyků telefonování, plánování volného času USA - Florida, jídlo, pití, americká angličtina - Aljaška, příroda, tradice - Kalifornie, zlatá horečka, festivaly

2. Mluvení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života 	minulý čas prostý a předpřítomný čas zástupná zájmena " one / ones " podmínkové věty vztažné věty, minulý čas průběhový zvratná zájmena vazba " to be allowed to " (smět, moci) tázací dovětky, vyjádření budoucnosti slovesa se dvěma předměty předpřítomný čas se " since " a " for " gerundium a jeho užití

3. Čtení s porozuměním

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 	seznámení pocity popis cesty oblíbený sport oblíbený pořad v televizi vynálezy, věda a technika pamětihodnosti města doprava ve městě rozdílnost kultur rodinné tradice, zvyky dopis, telefonování (domluva o trávení volného času) zajímavosti o Floridě, Aljašce, Kalifornii

4. Psaní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení 	

9. ročník

9. ročník

3 týdně, P

1. Poslech s porozuměním

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat 	sport, volný čas kultura, divadlo, kino moje budoucnost literatura anglicky mluvících zemí volba povolání realie anglicky mluvících zemí

2. Mluvení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života 	minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves podmínkové věty trpný rod předpřítomný čas

3. Čtení s porozuměním

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 	četba knihy dle domluvy slohové útvary (eseje, dopis) sport, volný čas kulturní zájmy oblíbený film, kniha povolání zajímavosti o USA, Velké Británii, Kanadě a o jiných anglicky mluvících zemích

4. Psaní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení 	

5.1.3 Německý jazyk

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
	2	2	2	

Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení :

Vyučovací předmět německý jazyk, jako povinný předmět na II stupni ZŠ. Od 7. - 9. ročníku jsou vyučovány 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách, v počítačové učebně nebo v učebně s interaktivní tabulí.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- * získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- * osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- * získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- * porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- * poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi
- * pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Metody a formy práce: skupinové vyučování, poslech, četba, reprodukce textu (písemná i ústní), dialogy, práce se slovníkem, samostatné práce, hry, soutěže, výukové programy na PC, krátkodobé projekty

Výchovné a vzdělávací strategie , které v tomto předmětu vedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učit žáky vybírat a využívat vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- * vést žáky propojovat získané poznatky do širších celků
- * učit žáky poznávat smysl a cíl učení
- * vést žáky k ověřování výsledků
- * zadávat úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

2. Kompetence k řešení problémů

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vést žáky k samostatnosti, ale i k týmové spolupráci při řešení problému
- * učit žáky pochopit problém, vyhledat informace, diskutovat o řešení, sami nalézt postupy vedoucí k řešení problému
- * žáci se účastní soutěží, nebo je sami organizují
- * žáci se učí kriticky myslet, prezentovat své práce a hájit svá rozhodnutí
- * učit žáky poradit se s učitelem o vhodném řešení problému

3. Kompetence komunikativní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učit žáky porozumět jednoduchému sdělení v německém jazyce a vhodně na ně reagovat
- * žáci rozumí přiměřenému textu v německém jazyce
- * učit žáky formulovat jednoduché myšlenky německy
- * učit žáky využívat dovednosti osvojené v německém jazyce k navázání kontaktu

4. Kompetence sociální a personální

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci spolupracují ve skupinách, kde se učí vzájemně si pomáhat při učení, řešit problém, konstruktivně si vyměňovat názory, diskutovat ve skupině, upevňovat mezilidské vztahy, respektovat práci i osobnost druhého člověka
- * žáci jsou schopni sebekontroly
- * učíme žáky schopnosti požádat o pomoc
- * dodržovat postupy, termíny a dohodnutou kvalitu práce

5. Kompetence občanské

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učíme žáky přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické , náboženské skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
- * učíme žáky respektovat názory druhých, dodržovat povinnosti
- * vedeme žáky k tomu, aby kultivovali své postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života
- * žáci si utvářejí pozitivní postoj k tradičním evropským hodnotám

6. Kompetence pracovní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vedeme žáky ke kontrole pracovních pomůcek a jejich správnému využití
- * vedeme žáky k efektivní práci a stálému zkvalitňování

Průřezová témata pokrývaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Poznávání lidí

7. ročník

2 týdně, P

1. Poslech s porozuměním

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat 	<p>základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - pozdrav, poděkování, představování jednoduchá sdělení - adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost poznat větu oznamovací, tázací a rozkazovací. časování sloves - haben, sein zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p>

2. Mluvení

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • žák se zapojuje do jednoduchých rozhovorů • sděluje jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá 	<p>základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích jednoduchá sdělení tématické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost slovní zásoba a tvoření slov - synonyma základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov - věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě používání správného tvaru sloves slovní zásoba - žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tématických okruhů, práce se slovníkem tématické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas</p>

3. Čtení s porozuměním

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci 	<p>základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - pozdrav, poděkování jednoduchá sdělení - pozdrav, sdělení adresy, poděkování tématické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost zvuková a grafická podoba jazyka</p>

7. ročník

4. Psaní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	Chápe vztahy mezi zvukovou a grafickou podobou slov.

8. ročník

2 týdne, P

1. Poslech s porozuměním

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat 	samostatná práce s textem - jeho překlad a reprodukce, vyhledávání odpovědí mluvnice : časování pravidelných, pomocných a způsobových sloves a jejich používání v konverzaci

2. Mluvení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá 	slovní zásoba a tvoření slov - synonyma, antonyma, význam slov v kontextu základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov

3. Čtení s porozuměním

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci 	základní komunikace v běžných každodenních situacích jednoduchá sdělení - pozdrav, dopis z prázdnin tématické okruhy - povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny)

4. Psaní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	Vyplní formulář, stručně reaguje na písemné sdělení

9. ročník

9. ročník

2 týdně, P

1. Poslech s porozuměním

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat 	základní pravidla komunikace v běžných situacích jednoduchá sdělení - adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost tématické okruhy - tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje a s větší obtížností tématické okruhy minulých ročníků slovní zásoba a tvoření slov základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov

2. Mluvení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá 	základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích jednoduchá sdělení - využít plně slovní zásobu, užití různých časů tématické okruhy - napsat jednoduchý dopis na daný okruh slovní zásoba a tvoření slov základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov tématické okruhy - zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí

3. Čtení s porozuměním

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci 	základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích jednoduchá sdělení tématické okruhy slovní zásoba a tvoření slov základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov

4. Psaní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	napíše jednoduché sdělení, dopis

5.2 Informační a komunikační technologie

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti učení a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

5.2.1 Informační a komunikační technologie

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník 1
6. ročník 1	7. ročník	8. ročník	9. ročník	

Charakteristika předmětu

I. stupeň

Obsahové a organizační vymezení:

Časová dotace :

5. ročník: časová dotace 1 hodina týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět informatika je vyučován v počítačové učebně.

V případě vyššího počtu žáků než 14, je předmět vyučován ve dvou skupinách.

Vyučovací předmět informatika klade důraz na získání základních dovedností při práci s informačními a komunikačními technologiemi. Žáci se seznamují a osvojují si správné zásady při práci s počítačem. Učí se

tvořivě zpracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Postupně rozeznávají hardwarové prvky počítače, osvojují si základy práce s klávesnicí a myší pomocí jednoduchých textových editorů a výukových her. Pracují s internetem jako informačním a komunikačním médiem.

Pro přehlednost je informatika členěna do tří složek:

Základy práce s počítačem:

- * využívání základních standardních funkcí počítače
- * respektování pravidel bezpečné práce s hardwarem i softwarem
- * ochrana dat před poškozením, ztrátou a zneužitím

Vyhledávání informací a komunikace:

- * vyhledávání informací na internetu jednoduchými a vhodnými cestami
- * vyhledávání informací na portálech, v knihovnách a databázích
- * komunikace pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

Zpracování a využití informací:

- * práce s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru

Cílové zaměření předmětu:

- * poznávání úlohy informací a informačních činností
- * porozumění toku informací - vznik, uložení, přenos, zpracování, vyhledávání
- * porovnávání informací a poznatků z různých zdrojů
- * využívání výpočetní techniky ke zvýšení efektivnosti práce a učení
- * tvořivé využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků práce
- * zaujetí odpovědného postoje k nevhodným obsahům na internetu
- * šetrná práce s výpočetní technikou

Vyučující využívá počítačovou učebnu, moderní metody a formy práce, nejnovější poznatky a technologie v oblasti výpočetní techniky.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu vedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence komunikativní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vedeme žáka k formulování a vyjadřování myšlenek a názorů v logickém sledu
- * učíme žáka vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně

2. Kompetence k učení

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učíme žáka vyhledávat a třídit informace
- * učíme žáka na základě pochopení informací poznávat smysl a cíl učení

3. Kompetence k řešení problémů

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učíme žáka nalézat informace vhodné k řešení problémů

4. Kompetence sociální a personální

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy

- * přispívá k diskusi
- * respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí a říkají

5. Kompetence pracovní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vedeme žáka k řešení problémů, které jsou před něho staveny
- * učíme žáka prezentovat výsledky práce, k získávání informací používá bezpečně a účinně výpočetní techniku doplněnou přidavnými periferiemi

II. stupeň

Obsahové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět informatika, jako samostatný předmět, navazuje svým obsahem na vzdělávací výstupy předmětu matematika na 1. stupni. Předmět je vyučován v 6. ročníku, a to 1h týdně. Výuka probíhá v počítačové učebně.

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě jednoduchých prezentací.

Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Charakter výuky informatiky je činnostní. Výuku orientujeme tak, aby žák dovednosti a znalosti získával na základě individuální nebo dvoučlenné skupinové práce s počítači, periferiemi a používaným softwarem. Žák provádí takové činnosti, které vedou k získání základních znalostí a dovedností práce s ICT technologiemi uživatelského charakteru, ale tak, aby je mohl dále rozvíjet na středním stupni vzdělání. Cílem naší práce je vybavit žáka kompetencemi, aby byl schopen ICT technologie v budoucnosti využívat k organizaci a řízení svého života. Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informatika umožňují žákovi aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího softwaru a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní a zájmové činnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu vedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků.

1. Kompetence k učení

K rozvíjení této klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vést žáka k smysluplnému porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- * vytvořit u žáků pozitivní vztah k informačním technologiím, jakožto prostředkům k získávání, třídění, zpracování a prezentace informací, které žáka každodenně zasahují
- * při zpracovávání získaných informací třídít a rozlišovat podstatné od nepodstatného, navrhnout různé způsoby řešení, vyvozovat konečné závěry, o vzniklých problémech hovořit
- * postupně vést žáky k přesnému vyjadřování, ovládnutí a užívání jazyka informatiky
- * vést žáky k využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software, ke zvýšení efektivity učení a racionálnější organizaci práce
- * nechat žáky vysvětlovat získané informace, klást si navzájem otázky, odpovídat na ně a přemýšlet o praktickém využití
- * upozorňovat žáky na využití informací v různých oblastech lidské činnosti, vytvářet návaznosti v probíraném učivu
- * vést žáky k sebehodnocení, aby si každý uvědomoval, které učivo ovládá, co sám dokáže vyřešit, co si dokáže samostatně ověřit, aby to, co chápe a umí dovedl předávat druhým a sám věděl, které činnosti a postupy si potřebuje doplnit
- * pochopit funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů

2. Kompetence k řešení problému

K rozvíjení této klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vést žáky k tomu, aby uměli rozebrat problém, třídít informace, objevovat různá řešení, odhadovat výsledky

a následně ověřovat

- * vést žáky k samostatnosti, ale i k týmové spolupráci při řešení problému
- * naučit žáky nevzdávat se při prvním nezdaru, hledat pomoc v různých učebnicích a uživatelských příručkách a manuálech, ve spolupráci se spolužáky, s učitelem ale i doma v rodině
- * pro vedení žáka ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci, je třeba rozvíjet algoritmické myšlení, logické myšlení, nechat žáky obhajovat své řešení a prezentace výsledků své práce
- * nastolovat problémové situace, aby žáci dokázali poznané metody řešení uplatnit i v jiných oblastech celoživotního vzdělávání

3. Kompetence komunikativní

K rozvíjení této klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * poznávat správný jazyk informatiky, užívat správné termíny
- * porovnávat výsledky své práce s výsledky práce spolužáků, argumentovat, obhajovat výsledky své práce, poučit se od druhých, naslouchat upřesnění učitele
- * při práci s hardwarem a softwarovým vybavením popisovat prováděné činnosti, dotazovat se na vzniklé nejasnosti, komunikovat se spolužáky, sledovat jejich závěry
- * při zpracovávání výsledků své práce dbáme u žáků na to, aby používali ustálené postupy

4. Kompetence sociální a personální

K rozvíjení této klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * spolupracovat ve skupině, vzájemně si pomáhat, prezentovat své výsledky
- * konstruktivně vyměňovat názory, věcně argumentovat
- * dodržovat pravidla slušného chování
- * pěstovat v žákovi pozitivní představu o sobě samém, vždy mít možnost vyslovit své názory a obhájit svůj způsob řešení

5. Kompetence pracovní

K rozvíjení této klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * pro řešení problémů, které jsou před něho staveny, prezentaci výsledků své práce, získávání informací používá bezpečně a účinně výpočetní techniku doplněnou přídatnými perifériemi
- * při použití vhodného softwaru dodržuje vymezená pravidla pro jeho používání (softwarové právo)
- * dodržuje stanovená přesná pravidla pro práci s výpočetní technikou, návody pro práci s přídatnými zařízeními a instalační postupy pro instalaci softwaru dodanou výrobcem
- * dodržuje hygienické a zdravotní normy při práci s výpočetní a prezentační technikou
- * odpovědně přistupuje z hlediska ochrany životního prostředí k likvidaci obalů, papíru, tonerových kazet ...
- * je mu jasný pojem a postup nakládání s nebezpečnými odpady a jejich bezpečná likvidace – poškozené monitory

6. Kompetence občanské

K rozvíjení této klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * respektování vlastnických práv při užívání softwaru
- * zaujetím odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- * rozvíjením důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při ovládnutí informačních technologií
- * vedením žáka k sebekontrolě, soustavnosti, systematičnosti a přesnosti
- * podporou tvořivé činnosti žáků

5. ročník

5. ročník

1 týdně, P

1. Základy práce s počítačem

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie • respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady • chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím 	<ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje, informační instituce • struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení • operační systémy a jejich základní funkce seznámení s formáty souborů (doc, gif) • multimediální využití počítače jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software • jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software • zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky

2. Vyhledávání informací a komunikace

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty • vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích • komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> • společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací) • základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování) • metody a nástroje vyhledávání informací • formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy

3. Zpracování a využití informací

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru 	<ul style="list-style-type: none"> • základní funkce textového a grafického editoru

6. ročník

1 týdně, P

1. Vyhledávání informací a komunikace

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost 	<ul style="list-style-type: none"> • vývojové trendy informačních technologií • hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování • internet

6. ročník

2. Zpracování a využití informací

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 	<ul style="list-style-type: none"> počítačová grafika, rastrové a vektorové programy tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimédia) ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika

3. Využití digitálních technologií

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava 	<ul style="list-style-type: none"> digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-Kniha, mobilní telefony digitální technologie – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, WIFI, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, střih; operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC) mobilní služby – operátoři, tarify

5.3 Matematika a její aplikace

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. ročníku a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Čísla a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulatory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

5.3.1 Matematika

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
4	4+2	4+1	4+1	4+1
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
4+1	3+2	4	4	

Charakteristika předmětu

I. stupeň Obsahové a organizační vymezení:

Matematika spolu s výukou českého jazyka tvoří osu vzdělávacího působení základní školy. Poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě a vytváří předpoklady pro uplatnění ve většině oborů.

Matematické vzdělávání pomáhá žákům vnímat význam matematiky v životě. Žáci se učí vyjadřovat pomocí čísel. Matematika rozvíjí pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat, objevovat a vytvářet různé situace.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je pro přehlednost rozdělen do čtyř složek:

Číslo a početní operace:

- * osvojování aritmetických operací v jejich třech složkách (dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění a významové porozumění)
- * získávání údajů měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním

Závislosti, vztahy a práce s daty:

- * poznávání a uvědomování si změny určitých typů změn a závislostí známých jevů
- * analyzování z tabulek, diagramů a grafů

Geometrie v rovině a prostoru:

- * určování a znázorňování geometrických útvarů
- * uvědomování si vzájemné polohy objektů v rovině

- * odhadování, pozorování, měření délky, velikosti úhlu, obvodu a obsahu
- * zdokonalování grafického projevu

Nestandardní aplikační úlohy a problémy:

- * uplatňování logického myšlení
- * řešení problémových situací
- * pochopení a analyzování problémů, třídění údajů

Cílové zaměření předmětu:

- * směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí
- * vede žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech
- * rozvíjí paměť prostřednictvím numerických výpočtů
- * rozvíjí kombinatorické a logické myšlení
- * vede ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci
- * obohacuje abstraktní a extraktní myšlení
- * vytváří zásoby matematických nástrojů
- * učí provádět rozbor problémů a plánů řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu
- * umožňují spolupráci při řešení problémových a aplikačních úloh
- * upevňuje důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh

Žáci běžně využívají prostředky výpočetní techniky (kalkulátory, počítačový software) a některé další pomůcky (tabulky, kolečka, kostky, nástěnné tabule...)

Všichni vyučující se snaží využívat moderních forem a metod práce.

Výchovné a vzdělávací strategie , které v tomto předmětu vedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * rozvíjíme paměť prostřednictvím numerických výpočtů, osvojování základních matematických pojmů, vzorců a vztahů
- * rozvíjíme abstraktní a logické myšlení pomocí problémových úloh, logických hádanek, matematických her
- * učíme žáky používat správně matematický jazyk a symboliku
- * využíváme vhodné výukové počítačové programy
- * učíme žáky vyhledávat informace
- * učíme žáky analyzovat vlastní chyby, pracovat s nimi
- * vedeme žáky k samostatnému myšlení, existují různé cesty při řešení problémů.
- * umožňujeme žákům objevovat, nacházet řešení , experimentovat, vyvozovat závěry

2. Kompetence komunikativní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učíme žáka formulovat a vyjadřovat myšlenky a názory v logickém sledu
- * vedeme žáka k výstižnému, souvislému a kultivovanému vyjadřování

3. Kompetence k řešení problémů

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žák nalézá informace vhodné k řešení problémů

4. Kompetence sociální a personální

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učíme žák přispívat k diskusi, respektovat různá hlediska a čerpat poučení z toho, co si druzí lidé myslí a říkají
- * vedeme žáka ke spolupráci ve skupině, prezentaci výsledků, vyměňování názorů, věcné agumentaci, dodržování pravidel slušného chování

5. Kompetence pracovní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vedeme žáky ke zlepšování grafického projevu, práci s různými materiály

II. stupeň

Obsahové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět matematika, jako samostatný předmět navazuje svým obsahem na vzdělávací výstupy předmětu matematika na 1. stupni. Výuka probíhá v kmenových třídách, v počítačové učebně nebo v učebně s multimediální tabulí.

Vzdělávání je zaměřeno na osvojení matematických pojmů a postupů, na rozvoj matematických dovedností potřebných v praktickém životě. Dále na rozvoj logického a abstraktního myšlení. Do výuky jsou systematicky zařazovány problémové úlohy z běžného života. Žáci se při těchto úlohách učí pochopit a analyzovat problém, třídít údaje, vyslovovat hypotézy, volit optimální postup a kriticky usuzovat.

Metody a formy práce jsou zaměřeny především na samostatnou práci žáků, na práci ve skupinách, matematické soutěže a hry, ověřování výsledků. Žáci jsou vedeni k tomu, aby sami objevovali postup řešení.

Při výuce jsou rovněž využívány počítačové programy.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu vedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * rozvíjet paměť prostřednictvím numerických výpočtů, osvojování základních matematických pojmů, vzorců a vztahů
- * rozvíjet abstraktní a logické myšlení pomocí problémových úloh, logických hádanek
- * používat správně matematický jazyk a symboliku
- * využívat vhodné výukové počítačové programy

2. Kompetence k řešení problému

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * zadávat žákům problémové úlohy vycházející z reálného života
- * vést žáky k tomu, aby uměli rozebrat problém, třídít informace, objevovat různá řešení, odhadovat výsledky a následně ověřovat
- * učit žáky známé a osvědčené postupy efektivně využívat k řešení obdobných úloh
- * zadávat žákům netradiční úlohy podporující logické a abstraktní myšlení (např. Matematický klokan)
- * vést žáky k samostatnosti, ale i k týmové spolupráci při řešení problému
- * podporovat u žáka tvořivost a kritické myšlení

3. Kompetence komunikativní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vést žáky ke správnému užívání matematického jazyka a symbolů
- * učit žáky orientovat se v grafech, tabulkách, diagramech a vytvářet je
- * učit žáky spolupracovat ve skupině, komunikovat nad problémem, vhodně argumentovat
- * využívat prostředky výpočetní techniky (kalkulátory, výukové programy)

4. Kompetence sociální a personální

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * spolupracovat ve skupině, vzájemně si pomáhat, prezentovat své výsledky
- * konstruktivně vyměňovat názory, věcně argumentovat
- * dodržovat pravidla slušného chování

5. Kompetence pracovní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * zlepšovat grafický projev včetně rýsovacích technik
- * zařazovat činnosti, při kterých se žáci učí pracovat s různými materiály (modelování a výroba různých těles)

6. Kompetence občanské

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * rozvíjením důvěry ve vlastní schopnosti a poznáváním svých možností (např. při řešení úloh)
- * vedením žáka k soustavné sebekontrolě, a to při každém kroku v celém postupu řešení
- * postupným rozvojem systematickosti, vytrvalosti, přesnosti žáků
- * získáním dovednosti vyslovovat hypotézy na základě vlastní zkušenosti, dříve získaných znalostí, prováděním pokusů, měřením a ověřováním nebo vyvracením získaných poznatků a výsledků za pomoci protipříkladů

Průřezová témata pokrývaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Rozvoj schopností poznávání

1. ročník

4 týdne, P

1. Číslo a početní operace

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků • užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose • provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla • zápis čísla v desítkové soustavě; a jeho znázornění(číselná osa, teploměr, model) • vlastnosti početních operací s přirozenými čísly • písemné algoritmy početních operací

2. Geometrie v rovině a prostoru

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozeznává, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci • porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky • rozeznává a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> • základní útvary v rovině– čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh • délka a porovnávání úseček • osově souměrné útvary

2. ročník

2. ročník

4+2 týdně, P

1. Číslo a početní operace

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 	<p>orientace v číselné řadě do 20</p> <p>porovnávání a uspořádání čísel do 20 podle velikosti</p> <p>sčítání a odčítání do 20 bez přechodu desítky</p> <p>rozklad čísel do 20 na desítky a jednotky, dočítání</p> <p>tvoření a řešení slovních úloh do dvaceti bez přechodu desítky</p> <p>přičítání k 9, 8, 7, 6 s názorem</p> <p>vytváření a používání matematického slovníku</p> <p>obchodování s papírovými penězi ve virtuálním obchodě</p> <p>přičítání k 5, 4, 3 a 2 s názorem</p> <p>zautomatizování spojů na sčítání do 20 s přechodem desítky</p> <p>příprava a postupné zautomatizování spojů na odčítání s přechodem přes desítku s názorem</p> <p>vytváření představy čísel do 100</p> <p>číselná řada, porovnávání velikosti do 100</p> <p>čtení a psaní čísel do 100, orientace na číselné ose</p> <p>počítání po desítkách</p> <p>přičítání jednotek k desítkám</p> <p>sčítání v jednotlivých desítkách, analogie s počítáním v první desítkě</p> <p>odčítání v oboru do 100 bez přechodu desítky - analogie s první desítkou</p> <p>sčítání a odčítání s přechodem přes desítku v oboru do 100</p> <p>tvoření a počítání slovních úloh v procvičeném oboru</p> <p>vyvození násobilky 2, 5, 10 opakovaným sčítáním</p> <p>automatizace násobilky 2, 5, 10</p> <p>vyvození násobilky 3 opakovaným sčítáním</p> <p>automatizace násobilky 3</p> <p>vyvození násobilky 4 opakovaným sčítáním</p> <p>automatizace násobilky 4</p> <p>orientace v čase, jednotky času</p> <p>jednotky délky, váhy a obsahu</p> <p>matematické operace s použitím daných jednotek</p>

2. Geometrie v rovině a prostoru

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	<p>rozlišení, rozlišení, pojmenování geometrického tvaru v rovině</p> <p>modelování geometrického tvaru v rovině</p> <p>kreslení, vystřihování, řazení geometrického tvaru v rovině</p> <p>kreslení a rýsování čar přímých, křivých a lomených</p> <p>vyznačování bodu v rovině, na přímé čáře</p> <p>rýsování přímk a úseček</p> <p>používání jednotek délky - m, cm, odhadování a měření</p> <p>odhadování, měření a porovnávání délek úseček v cm</p> <p>měření délek stran geometrických tvarů v cm</p> <p>odhadování a měření délky, výšky předmětů</p>

3. ročník

4+1 týdně, P

1. Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v čase a prostoru, převody jednotek času popisuje jednoduché závislosti z praktického života doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel 	<p>jednoduché příklady na převod jednotek času</p> <p>sledování jednoduchých závislostí na čase, okolnostech, dění</p> <p>sestaví tabulku násobků</p> <p>umí vytvořit tabulku k vyhodnocení cen zboží, tabulku vzdáleností</p>

3. ročník

2. Geometrie v rovině a prostoru

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	přímka a polopřímka, jejich vzájemná poloha značení bodu různoběžky a rovnoběžky, jejich průsečík kreslení a rýsování obrazců do čtvercové sítě měření s přesností na milimetry rýsování úsečky dané délkou měření obvodu rovinného obrazce

3. Číslo a početní operace

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 	sudá a lichá čísla, písemné sčítání a odčítání bez přechodu i s přechodem přes základ 10, dvojciferných i trojciferných čísel v číselném oboru do tisíce malá násobilka násobení a dělení čísel 10 a 100 dělení se zbytkem tisíce, desítky a jednotky, řada čísel do 1000 znaménko $>$, $=$ (porovnávání čísel: stovek, desítek, jednotek) práce s číselnou osou znázorňování čísel a příkladů v číselném oboru 0 -1000 zakokrouhlování na 10 i 100 sčítání a odčítání do 1000

4. ročník

4+1 týdně, P

1. Číslo a početní operace

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> přirozená čísla násobilka vlastnosti početních operací s čísly písemné algoritmy početních operací ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO: posloupnost přirozených čísel do 1000 000 porovnávání čísel do 1000 000 číselná osa zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky sčítání a odčítání čísel v daném oboru vlastnosti sčítání a odčítání vztahy mezi sčítáním a odčítáním násobení a dělení čísel v daném oboru vztahy mezi násobením a dělením písemné algoritmy násobení a dělení odhad výsledku kontrola výpočtu vlastností násobení pořadí početních výkonů slovní úlohy v daném oboru

4. ročník

2. Závislosti a práce s daty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyhledává, sbírá a třídí data čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy 	<ul style="list-style-type: none"> závislosti a jejich vlastnosti diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády

3. Geometrie v rovině a prostoru

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran sestrojí rovnoběžky a kolmice určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru 	<ul style="list-style-type: none"> základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec délka úsečky; jednotky délky a jejich převody obvod a obsah obrazce vzájemná poloha dvou přímek v rovině osově souměrné útvary

4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky 	<ul style="list-style-type: none"> slovní úlohy číselné a obrázkové řady magické čtverce prostorová představivost

5. ročník

4+1 týdně, P

1. Číslo a početní operace

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá při pamětním i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty porozumí významu znaku "-" pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose 	<ul style="list-style-type: none"> porovnávat přirozená čísla a zobrazovat je na číselné ose zaokrouhlovat přirozená čísla s požadovanou přesností zapsat dané přirozené číslo v požadovaném tvaru v desítkové soustavě sčítat a odčítat přirozená čísla zpaměti písemně sčítat tři až čtyři přirozená čísla písemně odčítat dvě přirozená čísla pamětně násobit a dělit přirozená čísla v jednoduchých případech písemně násobit až čtyřciferným činitelem písemně dělit jedno a dvojciferným dělitelem řešit jednoduché a složené slovní úlohy vedoucí k jednomu nebo dvěma výpočtům s přirozenými čísly přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) vlastnosti početních operací s čísly písemné algoritmy početních operací

5. ročník

2. Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> vyhledává, sbírá a třídí data čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy 	Učivo závislost a jejich vlastnosti popisuje jednoduché závislosti, s kterými se běžně setkává, čte a vytváří jejich grafické reprezentace v jednoduchých případech porovnává množství a velikost diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády - umí je číst a jednoduché i sestavovat
--	---

3. Geometrie v rovině a v prostoru

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> narýsuje a znázorní základní rovinné útvary sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran sestrojí rovnoběžky a kolmice určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru 	Učivo základní útvary v rovině - lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec délka úsečky, jednotky délky a jejich převody obvod a obsah obrazce vzájemná poloha dvou přímek v rovině osově souměrné útvary
---	--

4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky 	Učivo slovní úlohy číselné a obrázkové řady magické čtverce prostorová představivost
---	---

6. ročník

4+1 týdně, P

1. Rovinná geometrie, jednotky délky

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku charakterizuje a třídí základní rovinné útvary odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů načrtne a sestrojí rovinné útvary určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	Učivo bod, polopřímka, přímka, úsečka, rovina, polorovina délka úsečky, převody jednotek délky (celá kladná čísla) vzájemná poloha dvou přímek rovinné obrazce (trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnice) obvod a obsah čtverce, obdélníku, jednotky obsahu (celá kladná čísla) pravidelný šestiúhelník, osmiúhelník
--	---

6. ročník

2. Desetinná čísla

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<p>zápis desetinných čísel znázornění, porovnávání na číselné ose zaokrouhlování desetinných čísel početní operace s desetinnými čísly slovní úlohy s desetinnými čísly jednotky délky jednotky obsahu, hmotnosti, aritmetický průměr</p>

3. Úhel a jeho velikost

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • určuje velikost úhlu měřením a výpočtem • načrtne a sestrojí rovinné útvary • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<p>úhel jako část roviny části úhlu pravý, přímý, konvexní, nekonvexní úhel přenášení úhlu rýsování velikosti úhlu pomocí úhlooměru, některé bez úhlooměru měření daného úhlu přesnější měření a další jednotky úhlu porovnávání úhlu operace s úhly osa úhlu dělení úhlů (typy, druhy úhlů) dvojice úhlů</p>

4. Osová souměrnost

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<p>shodné útvary osová souměrnost osově souměrné útvary</p>

5. Dělitelnost přirozených čísel

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací 	<p>násobek, dělitel prvočíslo, číslo složené znaky dělitelnosti (2, 3, 5, 10, 9, 25, 50, 100) největší společný dělitel nejmenší společný násobek slovní úlohy</p>

6. ročník

6. Trojúhelník

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje a třídí základní rovinné útvary odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů načrtne a sestrojí rovinné útvary analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací 	pojem trojúhelník a jeho části úhly v trojúhelníku druhy trojúhelníků, trojúhelníková nerovnost kružnice opsaná, vepsaná těžnice, výška konstrukce trojúhelníku obvod trojúhelníku, souměrné trojúhelníky

7. Tělesa (krychle a kvádr)

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti odhaduje a vypočítá objem a povrch těles načrtne a sestrojí síť základních těles načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	krychle, kvádr síť těles objem těles jednotky objemu povrch těles zobrazování těles slovní úlohy

7. ročník

3+2 týdně, P

1. Zlomky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací 	pojem zlomek části zlomku krácení, rozšiřování zlomků rovnost zlomku vztah mezi zlomky a desetinnými čísly zlomek na číselné ose porovnávání zlomků početní operace se zlomky smíšená čísla převrácené číslo složený zlomek slovní úlohy

2. Shodnost geometrických útvarů, konstrukce trojúhelníku

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku charakterizuje a třídí základní rovinné útvary odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů načrtne a sestrojí rovinné útvary užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků 	shodnost geometrických útvarů věty o shodnosti trojúhelníků konstrukce trojúhelníku trojúhelníková nerovnost

7. ročník

3. Celá čísla

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací 	<p>celé číslo kladné a záporné číslo číselná osa opačná čísla absolutní hodnota celého čísla porovnávání celých čísel početní operace s celými čísly slovní úlohy</p>

4. Racionální čísla

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel 	<p>záporná a kladná desetinná čísla záporné a kladné zlomky pojem racionální číslo porovnávání racionálních čísel početní výkony s racionálními čísly číselné a logické řady číselné a obrázkové analogie</p>

5. Středová souměrnost

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středové souměrný útvar 	<p>shodné zobrazení středová souměrnost středová souměrnost ve čtvercové síti středové souměrné útvary</p>

6. Poměr

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data porovnává soubory dat 	<p>pojem poměr krácení, rozšiřování poměru zvětšování, zmenšování čísla v daném poměru měřítko mapy, plánu dělení celku na části v daném poměru přímá, nepřímá úměrnost trojčlenka pravouhlá soustava souřadnic</p>

7. Čtyřúhelníky

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku charakterizuje a třídí základní rovinné útvary odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů načrtne a sestrojí rovinné útvary analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<p>pojem čtyřúhelník úhly v čtyřúhelníku dělení čtyřúhelníků rovnooběžníky a jejich vlastnosti, druhy, obsah, obvod rovnooběžníků, konstrukce rovnooběžníků lichoběžníky a jejich vlastnosti, druhy, obsah, obvod lichoběžníků, konstrukce lichoběžníků</p>

7. ročník

8. Procenta a úroky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data porovnává soubory dat 	pojem procento jedno procento základ, část, počet procent promile slovní úlohy

9. Hranoly

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti odhaduje a vypočítá objem a povrch těles načrtne a sestrojí síť základních těles načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	pojem hranol síť hranolu povrch, objem hranolu slovní úlohy

8. ročník

4 týdně, P

1. Druhá mocnina a odmocnina

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací 	druhá mocnina racionálního čísla vlastnosti druhé mocniny druhá mocnina pomocí tabulek a kalkulatoru druhá odmocnina vlastnosti druhé odmocniny druhá odmocnina pomocí tabulek a kalkulatoru

2. Pythagorova věta

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací 	Pythagorova věta užití věty v úlohách výpočet délek v pravouhlém trojúhelníku

8. ročník

3. Mocniny s přirozeným mocnitelem

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním 	čtení a zápis mocnin početní operace zápis pomocí mocniny deseti použití kalkulačtorů na výpočet mocnin rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě

4. Výrazy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním 	číselné výrazy výrazy s proměnnou početní výkony s výrazy (mnohočleny maximálně druhého stupně) vzorce pro úpravu výrazů úprava výrazů na součin

5. Kruh, kružnice

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku načrtne a sestrojí rovinné útvary charakterizuje a třídí základní rovinné útvary odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů 	pojem kruh, kružnice vzájemná poloha přímky a kružnice, kruhu vzdálenost bodu od přímky vzájemná poloha dvou kružnic Thaletova věta obvod kruhu délka kružnice obsah kruhu části kružnice, kruhu

6. Válec

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti odhaduje a vypočítá objem a povrch těles načrtne a sestrojí síť základních těles načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	rotační válec povrch a objem válce síť válce slovní úlohy

7. Lineární rovnice

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic 	rovnost lineární rovnice slovní úlohy vyjádření neznámé ze vzorce

8. Konstrukční úlohy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá pojem množiny všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvarů a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh 	jednoduché konstrukce (osa úhlu, osa úsečky, Thaletova věta) množiny všech bodů dané vlastnosti konstrukční úlohy

9. ročník

9. ročník

4 týdne, P

1. Podobnost geometrických útvarů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	podobné útvary věty o podobnosti trojúhelníků

2. Soustavy lineárních rovnic

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací 	lineární rovnice se dvěma neznámými řešení soustavy dvou rovnic o dvou neznámých metodou sčítací a dosazovací slovní úlohy

3. Závislosti, vztahy, práce s daty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data porovnává soubory dat určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví 	pojem funkce graf funkce lineární funkce (přímá úměrnost) funkce nepřímé úměrnosti rozpočet domácnosti, příjmy, výdaje, platby, úspory, hotovostní a bezhotovostní platební styk, úvěry, investice, splátkový prodej, leasing, úročení, pojištění, úvěry, bankovníctví

9. ročník

4. Povrchy, objemy těles

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů • načrtne a sestrojí rovinné útvary • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • načrtne a sestrojí sítě základních těles • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	hranoly (kolmé) jehlan rotační kužel koule povrchy a objemy těchto těles slovní úlohy

5. Základy statistiky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • porovnává soubory dat 	základní pojmy základní charakteristiky statistického souboru (četnost znaku, aritmetický průměr, nejmenší a největší hodnota) nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky příklady závislosti z praktického života a jejich vlastnosti

5.4 Člověk a jeho svět

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni. Vzdělávání v oblasti člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa.

Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech člověk a společnost, člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů.

Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života

vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

Je možné tradičně vytvářet jeden předmět v 1. - 3. ročníku (tj. přiřazovat očekávaným výstupům pro 1. období vhodné učivo vybrané z jednotlivých tematických okruhů) a dva předměty ve 4. a 5. ročníku (tj. tematické okruhy 1, 2 a 3 využít jako základ pro Vlastivědu a okruhy 4 a 5 pro Přírodovědu), je však možné vytvářet jen jeden předmět i ve 4. a 5. ročníku nebo jeden souvislý předmět od 1. do 5. ročníku. Není nutno se vždy striktně držet tematických okruhů, podle potřeby je lze různě strukturovat, propojovat učivo a přiřazovat ho k očekávaným výstupům.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od neznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země.

Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)

- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

5.4.1 Prvouka

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
2	2	2+1		
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	

Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat.

Rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své okolí. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich.

Uvádí žáky do prostředí školy a řádu školního života, vytváří předpoklady pro formování základních pracovních i režimových návyků a dává podněty k rozvoji schopností účelně organizovat čas práce, zábavy a odpočinku.

Formuje základní vědomí odpovědnosti za vlastní zdraví a bezpečnost.

Utváří základní ekologické citění a vztah k přírodě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti tématických okruhů:

1. Místo, kde žijeme:

základní poznání nejbližšího okolí
 důraz na dopravní výchovu
 probudit kladný vztah k místu bydliště
 postupné rozvíjení národního citění a vztahu k vlasti

2. Lidé kolem nás:

osvojování a upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi (slušnost, tolerance, pomoc, solidarita, vzájemná úcta...)

3. Lidé a čas:

orientace v dějích a v čase
 měření času, utváření historie věcí a dějů
 událostí v rodině, v obci, v regionu

4. Rozmanitost přírody:

poznání Země jako planety sluneční soustavy
poznání rozmanitosti a proměnlivosti živé a neživé přírody
pozorování okolní krajiny
vyhledávání důkazů o proměnách přírody
přispívání k ochraně životního prostředí

5. Člověk a jeho zdraví:

poznání především sebe sama na základě poznávání člověka jako živé bytosti
denní režim, hygiena, výživa, mezilidské vztahy
základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci, o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí

Cílové zaměření předmětu:

- * utváří pracovní návyky při samostatné i týmové činnosti
- * orientuje žáka ve světě informací (čas, historie, kultura a zeměpis)
- * rozšiřuje slovní zásobu
- * utváří a rozvíjí klíčové kompetence
- * učí poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi
- * směřuje k tolerantnímu chování
- * vede k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání
- * utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- * dává základy k ochraně zdraví, upevňování zdravého způsobu života

Všichni vyučující využívají moderních forem a metod práce. Běžně je využívána audiovizuální technika, skupinová práce, projekty, výukové programy, internet, nástěnky, kulturní zařízení, knihovny, divadla, kina, ZOO

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu vedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence komunikativní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vedeme žáky k tomu, aby se uměli vyjadřovat jazykově správně, souvisle a kultivovaně
- * užíváme kooperativní metody učení, podporujeme spolupráci mezi žáky
- * učíme žáky využívat moderní informační a komunikační technologie
- * učíme žáky komunikovat s okolím

2. Kompetence k učení

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem
- * učíme žáky vyhledávat informace z nejrůznějších zdrojů
- * učíme žáky efektivně se učit (postupy, návody)
- * motivujeme žáky k učení, soutěže, projekty
- * zapojujeme žáky do projektového učení (Lidé a čas, lidské tělo...)
- * vedeme žáky k samostatnému myšlení, existují různé cesty při řešení problémů.

3. Kompetence k řešení problémů

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * motivujeme žáky problémovými úlohami ze života
- * podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- * učíme žáky týmově spolupracovat na řešení problému, samostatně vytvářet postupy
- * zapojujeme žáky do soutěží, akcí

- * žák má možnost kdykoliv se poradit s učitelem nebo s výchovným poradcem o vhodném řešení problému
- * učíme, jak některým problémům předcházet

4. Kompetence občanské

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učíme žáky tolerovat a respektovat lidi jiných národností, kultur, náboženských vyznání
- * nacvičujeme se žáky účinný postup proti netoleranci, násilí, šikaně
- * nacvičujeme řešení situací ohrožujících zdraví a život
- * nacvičujeme normy společenského chování, řešení sporů mezi spolužáky
- * společně se žáky stanovujeme pravidla chování
- * se žáky vytváříme hodnoty pro školu a vedeme je k jejich udržování a zachování

5. Kompetence sociální a personální

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * při vyučování využíváme skupinovou práci, vzájemnou pomoc při učení
- * učíme žáky pracovat ve skupině, kvalitní týmové spolupráci
- * učíme žáky respektovat práci druhých i osobnost spolužáků
- * prosazujeme odmítavý postoj k povyšování, násilí, šikanování a k ostatním formám chování, které narušují dobré vztahy mezi žáky

6. Kompetence pracovní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci se zapojují do zájmových útvarů
- * procvičujeme různé pracovní postupy, přitom dbáme na bezpečnost práce, nácvik první pomoci
- * vedeme žáky ke kontrole pracovních pomůcek a jejich správnému použití
- * při hodinách je kladen důraz na pestrost úkolů tak, aby všichni žáci s různými dispozicemi měli šanci na seberealizaci

1. ročník

2 týdne, P

1. Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí 	<ul style="list-style-type: none"> • domov –prostředí domova, orientace v místě bydliště • škola– prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace

2. Lidé kolem nás

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům 	<ul style="list-style-type: none"> • rodina –postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, zaměstnání • chování lidí –vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům

1. ročník

3. Lidé a čas

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti 	<ul style="list-style-type: none"> orientace v čase a časový řád – určování času, kalendáře, denní režim, roční období současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života

4. Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> pozoruje, popisuje a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích 	proměny v přírodě v různých ročních obdobích poznávání ekosystémů (park, les, sad, zahrada, pole) odlišnosti v ekosystémech domácí zvířata zvířata ve volné přírodě rostliny v přírodě práce na poli, na zahradě v různých ročních obdobích

5. Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc, při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena

2. ročník

2 týdně, P

2. ročník

1. Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí • začlení svou obec(město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) • rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům • odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností • využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti • pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije • pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • roztřídí některé přírodní prvky podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě • provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů • uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<p>bezpečná cesta do školy, dopravní značky, provoz na silnicích dopravní prostředky důležitá telefonní čísla orientace ve škole organizace školy, třída v hodině, o přestávce učení a chování ve škole dovednosti, spolupráce způsoby vyjadřování svých přání orientace v příbuzenských vztazích profese rodičů pomoc v rodině péče o živočichy v zajetí naš domov obec - vesnice nebo město, ve kterém žijeme vlast, hlavní město České republiky</p>

2. Lidé kolem nás

Očekávané výstupy	Učivo
	<p>základní příbuzenské vztahy život v rodině zařízení bytu, dětského pokojíčku orientace v příbuzenských vztazích profese rodičů pomoc v rodině péče o živočichy v zajetí naš domov obec - vesnice nebo město, ve kterém žijeme vlast, hlavní město České republiky významné události v rodině, svátky pracovní činnosti lidí, práce, zaměstnání, povolání, řemesla</p>

3. Lidé a čas

Očekávané výstupy	Učivo
	<p>den, týden, měsíc, roční období, rok hodiny a měření času, orientace v čase podle hodin minulost, současnost, budoucnost volné dny, pracovní dny, svátky vhodné oblékání v různých ročních obdobích a při různých činnostech volný čas dětí, dospělých obchodování cestování dopravní výchova suroviny, výroby</p>

2. ročník

4. Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy	Učivo
	proměny v přírodě v různých ročních obdobích poznávání ekosystémů (park, les, sad, zahrada, pole, voda, louka) odlišnosti v ekosystémech domácí zvířata zvířata ve volné přírodě rostliny v přírodě práce na poli, na zahradě v různých ročních obdobích savci ptáci tažní, stálí a jejich domovy

5. Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
	poznávání těla - kostra, orgány, smysly péče o zdraví, osobní hygiena výživa, pitný režim, režim dne druhy potravin, nákup, skladování nemoc, úraz osobní bezpečí, krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních situacích

3. ročník

2+1 týdně, P

1. Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost 	domov - adresa bydliště, náš dům, můj pokojíček rodina - příbuzenské vztahy, širší okruh rodiny škola - chování o přestávce, o vyučování pravidla slušného chování bezpečnost, důležitá telefonní čísla cesta do školy - dopravní výchova naše obec - popis okolí, rozdíl město a vesnice krajina v okolí domova světové strany, povrch krajiny, využití krajiny, voda v krajině naše vlast, hlavní město, státní symboly, staré pověsti Evropa, nejbližší sousedé

3. ročník

2. Lidé kolem nás

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<p>lidská činnost a tvořivost - z čeho je vyrobeno, pracovní pomůcky a nástroje práce a volný čas lidé a výrobky svět v pohybu - změny kolem nás rodina - postavení jedince v rodině, příbuzenské vztahy práce - fyzická a duševní, zaměstnání soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, vlastnosti lidí, pravidla slušného chování</p>

3. Lidé a čas

Očekávané výstupy	Učivo
	<p>orientace v čase a časový řád měření času, práce s kalendářem život lidí dříve a dnes báje, mýty, pověsti minulost kraje, regionální památky</p>

4. Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy	Učivo
	<p>látky a jejich vlastnosti - voda, vzduch, půda, nerosty a horniny, teplo, světlo přírodnina, surovina, výrobek vlastnosti látek - skupenství rostliny - společné znaky, výživa, dýchání, vylučování, rozmnožování rostliny - kvetoucí, nekvetoucí, užitkové, okrasné popis částí rostlin houby - dělení a poznávání hub živočichové - společné znaky, výživa, dýchání, vylučování, rozmnožování živočichové - obratlovci, bezobratlí dělení živočichů podle výživy - býložravci, masožravci, všežravci vztah živočichové a člověk chránění živočichové rozmanitost života v přírodě - podle podnebného pásu změny počasí v průběhu roku rovnováha v přírodě, potravní řetězec ochrana přírody nakládání s odpady, škodlivými látkami, zpracování druhotných surovin</p>

3. ročník

5. Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
	lidské tělo - společné znaky, potřeby a projevy člověka růst a vývoj člověka odlišnosti pohlaví, rozmnožování rodina stavba lidského těla - kosti, svaly, smyslové orgány zdraví a výživa - jídelníček, zdravý životní styl ochrana zdraví, osobní bezpečí důležitá telefonní čísla osobní bezpečí, krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních situacích

5.4.2 Přírodověda

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
			1+1	1+1
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	

Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Tato vzdělávací oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, přírody, kultury, techniky a zdraví. Společně s vlastivědou navazuje na žákovské výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v 1. období (1. – 3. ročník).

Přírodověda je rozčleněna těchto tématických okruhů:

Místo, kde žijeme
 Lidé kolem nás
 Lidé a čas
 Rozmanitost přírody
 Člověk a jeho zdraví

V tematickém okruhu "Místo, kde žijeme" se žák učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů i souvislostí v něm pochopit organizaci života v rodině, ve škole, obci nebo ve společnosti.

Tematickým okruhem "Lidé kolem nás" si žáci upevňují a osvojují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi. Uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, učí se vzájemné úctě, snášenlivosti.

Tematický okruh "Lidé a čas" se žáci učí orientovat v dějích a čase. Poznávají, proč a jak se měří čas, učí se poznávat, jak události postupují v čase.

V tematickém okruhu „Rozmanitost přírody“ se žáci učí poznávat a chápat Zemi jako planetu sluneční soustavy. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti i Země. Na základě praktického poznávání okolní krajiny i získaných informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, o vlivu lidské činnosti na přírodu a přispívat k ochraně přírody.

Tematický okruh „Člověk a jeho zdraví“ učí žáky poznávat sebe, a to na základě poznávání člověka jako živé bytosti. Seznamují se s vývojem člověka a změnami, kterými prochází od narození do dospělosti. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví člověka.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu vedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence komunikativní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vedeme žáky k tomu, aby se uměli vyjadřovat jazykově správně, souvisle a kultivovaně
- * užíváme kooperativní metody učení, podporujeme spolupráci mezi žáky
- * učíme žáky využívat moderní informační a komunikační technologie
- * učíme žáky komunikovat s okolím

2. Kompetence k učení

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem
- * učíme žáky vyhledávat informace z nejrůznějších zdrojů
- * učíme žáky efektivně se učit (postupy, návody)
- * motivujeme žáky k učení, soutěže, projekty
- * zapojujeme žáky do projektového učení (Lidé a čas, lidské tělo...)
- * vedeme žáky k samostatnému myšlení, existují různé cesty při řešení problémů.

3. Kompetence k řešení problémů

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * motivujeme žáky problémovými úlohami ze života
- * podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- * učíme žáky týmově spolupracovat na řešení problému, samostatně vytvářet postupy
- * zapojujeme žáky do soutěží, akcí
- * žák má možnost kdykoliv se poradit s učitelem nebo s výchovným poradcem o vhodném řešení problému
- * učíme, jak některým problémům předcházet

4. Kompetence občanské

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učíme žáky tolerovat a respektovat lidi jiných národností, kultur, náboženských vyznání, ...
- * nacvičujeme se žáky účinný postup proti netoleranci, násilí, šikaně
- * nacvičujeme řešení situací ohrožujících zdraví a život
- * nacvičujeme normy společenského chování, řešení sporů mezi spolužáky
- * společně se žáky stanovujeme pravidla chování
- * se žáky vytváříme hodnoty pro školu a vedeme je k jejich udržování a zachovávání

5. Kompetence sociální a personální

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * při vyučování využíváme skupinovou práci, vzájemnou pomoc při učení
- * učíme žáky pracovat ve skupině, kvalitní týmové spolupráci
- * učíme žáky respektovat práci druhých i osobnost spolužáků
- * prosazujeme odmítavý postoj k povyšování, násilí, šikanování a k ostatním formám chování, které narušují dobré vztahy mezi žáky

6. Kompetence pracovní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci se zapojují do zájmových útvarů
- * procvičujeme různé pracovní postupy, přitom dbáme na bezpečnost práce, nácvik první pomoci
- * vedeme žáky ke kontrole pracovních pomůcek a jejich správnému použití
- * při hodinách je kladen důraz na pestrost úkolů tak, aby všichni žáci s různými dispozicemi měli šanci na

seberealizaci

4. ročník

1+1 týdně, P

1. Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu 	<ul style="list-style-type: none"> látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejnámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi <p>ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO: základní orgány rostlin, jejich funkce základní ekosystémy příprava živočichů a rostlin na zimu popis změn v přírodě v průběhu roku rozlišení vybraných druhů jedlých a jedovatých hub kulturní a plané rostliny listnaté a jehličnaté stromy jedovaté a léčivé rostliny poznávní základních nerostů a hornin orientace v atlase hub, květin, rostlin, živočichů činnost člověka a její vliv na životní prostředí pěstování rostlin rozdílné podmínky pro život a živočichové v nich žijící třídění živočichů na bezobratlé a obratlovce rozlišování rostlin na byliny a dřeviny příklady zásad ochrany přírody a životního prostředí</p>

4. ročník

2. Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života rozdílí jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a cyklista předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka <ul style="list-style-type: none"> péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc, při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu; dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích <ul style="list-style-type: none"> přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

5. ročník

1+1 týdně, P

1. Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu 	<ul style="list-style-type: none"> Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí <ul style="list-style-type: none"> rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi <p>ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO:</p> <p>třídění organismů (rostliny, živočichové)</p> <p>výtrusné rostliny (mechy, kapradiny, přesličky, plavuně)</p> <p>semenné rostliny (nahosemenné, krytosemenné - jednoděložné, dvouděložné)</p> <p>houby</p> <p>obratlovci (ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)</p> <p>bezobratlí (měkkýši – plži, mlži, kroužkovci, členovci – pavouci, koryši a hmyz)</p> <p>počasí a podnebí</p> <p>základní podnebné oblasti Země (tropy, subtropy, mírný pás, savana, step, polopoušť, poušť, tundra, polární pustina)</p> <p>zoologické zahrady</p> <p>botanické zahrady a arboreta</p> <p>rozmanitost přírody ve světě (vegetační pásy)</p> <p>příroda a její ochrana</p> <p>přírodní katastrofy</p>

5. ročník

2. Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života rozdělí jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku 	<ul style="list-style-type: none"> lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc, při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu; dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém <p>člověk a jeho životní prostředí vývoj člověka životní prostředí člověka (přírodní podmínky, prostředí, užitkové rostliny, vztahy mezi lidmi) soustava opěrná a pohybová (kostra a svalstvo) soustava dýchací soustava cévní soustava trávicí soustava vylučovací soustavy řídicí zdravá životospráva zásady 1. pomoci, linka bezpečí, důležitá telefonní čísla</p>

5.4.3 Vlastivěda

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
			2	2
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	

Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Vlastivěda společně s přírodovědou navazuje na žákovské výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět z 1. období (1. – 3. ročník). Vlastivěda je v 5. ročníku rozdělena na část dějepisnou (dějiny naší vlasti) a zeměpisnou (Česká republika a státy Evropy).

Vlastivěda zahrnuje tématické okruhy:
Místo, kde žijeme

Lidé kolem nás
Lidé a čas
Rozmanitost přírody

Tematický okruh „Místo, kde žijeme“ žáky učí na základě poznávání svého okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci a ve společnosti. Praktickými činnostmi a úkoly získávají žáci kladný vztah k místu jejich bydliště a naší zemi.

V tematickém okruhu „Lidé kolem nás“ si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi. Seznamují se se základními právy a povinnostmi občana a zároveň i s problémy, které provázejí soužití lidí.

Tematickým okruhem „Lidé a čas“ se žáci učí orientovat v dějích a čase. Hlavním cílem tohoto okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Naučí se naši vlast vnímat jako součást života, kultury i Evropy. Důraz je kladen především na samostatné vyhledávání, získávání a zkoumání informací z dostupných zdrojů.

V tematickém okruhu "Rozmanitost přírody" jsou žáci vedeni k uvědomění, že Země a život na ní tvoří nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje v souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit, ale velmi obtížně obnovovat.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu vedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence komunikativní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vedeme žáky k tomu, aby se uměli vyjadřovat jazykově správně, souvisle a kultivovaně
- * užíváme kooperativní metody učení, podporujeme spolupráci mezi žáky
- * učíme žáky využívat moderní informační a komunikační technologie
- * učíme žáky komunikovat s okolím

2. Kompetence k učení

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem
- * učíme žáky vyhledávat informace z nejrůznějších zdrojů
- * učíme žáky efektivně se učit (postupy, návody)
- * motivujeme žáky k učení, soutěže, projekty
- * zapojujeme žáky do projektového učení (lidé a čas, lidské tělo...)
- * vedeme žáky k samostatnému myšlení, existují různé cesty při řešení problémů.

3. Kompetence k řešení problémů

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * motivujeme žáky problémovými úlohami ze života
- * podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- * učíme žáky týmově spolupracovat na řešení problému, samostatně vytvářet postupy
- * zapojujeme žáky do soutěží, akcí
- * žák má možnost kdykoliv se poradit s učitelem nebo s výchovným poradcem o vhodném řešení problému
- * učíme, jak některým problémům předcházet

4. Kompetence občanské

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učíme žáky tolerovat a respektovat lidi jiných národností, kultur, náboženských vyznání, ...
- * nacvičujeme se žáky účinný postup proti netoleranci, násilí, šikaně
- * nacvičujeme řešení situací ohrožujících zdraví a život
- * nacvičujeme normy společenského chování, řešení sporů mezi spolužáky
- * společně se žáky stanovujeme pravidla chování
- * se žáky vytváříme hodnoty pro školu a vedeme je k jejich udržování a zachovávání

5. Kompetence sociální a personální

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * při vyučování využíváme skupinovou práci, vzájemnou pomoc při učení
- * učíme žáky pracovat ve skupině, kvalitní týmové spolupráci
- * učíme žáky respektovat práci druhých i osobnost spolužáků
- * prosazujeme odmítavý postoj k povyšování, násilí, šikanování a k ostatním formám chování, které narušují dobré vztahy mezi žáky

6. Kompetence pracovní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci se zapojují do zájmových útvarů
- * procvičujeme různé pracovní postupy, přitom dbáme na bezpečnost práce, nácvik první pomoci
- * vedeme žáky ke kontrole pracovních pomůcek a jejich správnému použití
- * při hodinách je kladen důraz na pestrost úkolů tak, aby všichni žáci s různými dispozicemi měli šanci na seberealizaci

4. ročník

2 týdne, P

1. Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu • určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí • vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického • zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích • rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> • domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště • škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace <ul style="list-style-type: none"> • obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť • okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany <ul style="list-style-type: none"> • regiony ČR – Praha avybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod • naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR <ul style="list-style-type: none"> • Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování • mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky

4. ročník

2. Lidé kolem nás

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) rozdílí základní rozdíly mezi lidmi, obhájí při a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu a řešení rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města) 	<ul style="list-style-type: none"> soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emočnosti; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí

3. Lidé a čas

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik rovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů 	<ul style="list-style-type: none"> orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj <p>ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO:</p> <p>- dějiny České republiky od příchodu Slovanů na naše území po 18. století</p>

5. ročník

2 týdne, P

5. ročník

1. Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany <ul style="list-style-type: none"> regiony ČR – Praha avybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR Evropa a svět –kontinenty, evropské státy, EU, cestování mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky <p>ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO:</p> <p>Evropa poloha a povrch, podnebí a vodstvo, rostliny a živočichové Česká republika – co již známe o naší vlasti obyvatelstvo, úřední jazyk, státní zřízení, průmysl, kultura, ochrana přírody (chráněné krajinné oblasti a národní parky), turistické cíle Česká republika – stát ve střední Evropě poloha, povrch, Evropská unie, NATO, OSN, kulturní památky, sousední státy, ostatní státy Evropy Slovenská republika rozdělení Československa, poloha, povrch, vodstvo, města, průmysl, kultura, turistika Polská republika poloha, povrch, vodstvo, města, průmysl, kultura, turistika Spolková republika Německo poloha, povrch, vodstvo, města, průmysl, kultura, turistika Rakouská republika poloha, povrch, vodstvo, města, průmysl, kultura, turistika cestujeme po Evropě – kam na dovolenou? zajímavosti, historické památky, sportovní střediska, příroda</p>

2. Lidé kolem nás

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města) 	<ul style="list-style-type: none"> soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ <ul style="list-style-type: none"> chování lidí –vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emočnosti; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí

3. Lidé a čas

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik 	<ul style="list-style-type: none"> orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období <ul style="list-style-type: none"> současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost <p>ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO:</p> <p>- dějiny České republiky od 18. století po současnost</p>

5.5 Člověk a společnost

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

Ve vzdělávací oblasti člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast člověk a jeho svět.

Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti člověk a příroda.

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů.

Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazení dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činnostmi důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost

- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámeček každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

5.5.1 Dějepis

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	1+1	2	2	

Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět dějepis, jako samostatný předmět, navazuje svým obsahem na výstupy oblasti Člověk a jeho svět na 1. stupni stejně jako na výstupy ostatních vzdělávacích oblastí. Výuka probíhá v kmenových třídách, v učebně s multimediální tabulí nebo v počítačové učebně.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- * osvojení základních historických pojmů
- * hlubší poznání dějin vlastního národa v kontextu s vývojem evropským a světovým
- * poznání změn způsobu života v průběhu dějin
- * pochopení souvislostí mezi děním v celé společnosti a děním v regionech, v oblastech lidského života (kultura, věda)
- * získání schopnosti zařazovat události do chronologického sledu a vysvětlit jejich vztahy
- * charakteristiku a vysvětlení nejdůležitějších historických událostí
- * vytvoření vlastního stanoviska žáka k dějinným událostem
- * vytváření úcty ke kulturnímu dědictví a výtvorům minulosti
- * schopnost respektovat odlišnosti jiných národů
- * rozvoj kritického myšlení

Metody a formy práce jsou zaměřeny výuku s využitím učebnice, historických map, přístupných historických dokumentů, odborné literatury. Při řešení úkolů jsou použity také znalosti, které žáci získali v jiných předmětech, z návštěv historických expozic, výstav, muzeí, kulturních památek, či z četby historické beletrie a internetu. Jsou zařazovány také exkurze, projekty, projektové dny, u nejnovějších dějin také besedy s pamětníky.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu vedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * poskytnout žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů
- * učit žáky vyhledávat informace z různých zdrojů a kriticky k nim přistupovat a využívat je
- * nabízet aktivizační metody – historické procházky, exkurze, besedy
- * vést žáky k posouzení vlastního pokroku

2. Kompetence k řešení problémů

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vést žáky ke schopnosti využít získání vědomostí při řešení problémů mimo obor (seminář SV)
- * učit žáky kriticky myslet, uvážlivě se rozhodnout a obhájit svůj názor
- * vést žáky ke schopnosti řešit problémy samostatně i v týmu
- * učit žáky vyhledat jádro problému a diskutovat o možných řešeních
- * příprava a organizace projektových dní či exkurzí

3. Kompetence komunikativní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci se učí vyjadřovat výstižně a v logickém sledu (referáty, diskuse)
- * žáci jsou vedeni k tomu, aby se uměli vyjádřit jazykově správně a kultivovaně
- * pomocí zavádění skupinové práce a projektové výuky rozvíjí schopnosti komunikace ve skupině
- * žáci se učí naslouchat, diskutovat a hodnotit argumenty ostatních
- * umožnit žákům poznávat různé druhy textů a dokumentů

4. Kompetence sociální a personální

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * navozujeme dostatek situací, které umožní žákům účinně spolupracovat ve skupině a ovlivnit kvalitu společné práce
- * učíme žáky schopnosti požádat o pomoc a nabídnout pomoc
- * učíme žáky dodržovat dohodnuté postupy, termíny, kvalitu práce

5. Kompetence občanské

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učíme žáky respektovat, chránit a ocenit naše tradice a kulturní a historické dědictví při návštěvách muzeí, divadel a historických památek
- * vedeme žáky k aktivnímu zapojení do kulturního dění v obci, účasti v soutěžích a prezentacích
- * rozvíjíme u žáků chápání základních principů zákonů a společenských norem a chování podle nich
- * učíme žáky respektovat názory druhých

6. Kompetence pracovní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vedeme žáky k využití znalostí a zkušeností v zájmu svého rozvoje a přípravy na budoucnost zadáváním samostatných prací
- * učíme žáky dodržovat pravidla bezpečné práce v terénu i ve škole
- * vedeme žáky ke kontrole pracovních pomůcek a jejich správnému využití

6. ročník

6. ročník

2 týdně, P

1. Člověk v dějinách

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků • uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány • orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu 	<ul style="list-style-type: none"> úkol historické vědy, práce historika hmotné písemné prameny (archivy, muzea, galerie, knihovny) vnímání času hlavní období historie

2. Pravěk

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu • objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost • uvede příklady archeologických kultur na našem území 	<ul style="list-style-type: none"> výklad vzniku světa a člověka (v náboženství a mýtech, vědecké pojetí) vývoj člověka charakteristika paleolitu, neolitu, doby kovů významná archeologická naleziště u nás a v Evropě

3. Starověk - staroorientální státy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu • objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost • rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací • uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví 	<ul style="list-style-type: none"> Egypt státy v oblasti Mezopotámie a Předního východu Indie, Čína

4. Starověk - Řecko

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků • orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu • rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací • uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví • demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem • porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie 	<ul style="list-style-type: none"> báje a pověsti, náboženství námořní obchod a kolonizace státní zřízení a způsob života v městských státech (Athény, Sparta) Řecko-perské války boj o nadvládu Řecka (peloponéská válka) řecká kultura (osobnosti, odvětví, sport a hry) ovládnutí Řecka Makedonií říše Alexandra Makedonského helenistická kultura přínos řecké a helenistické kultury pro kulturu evropskou

6. ročník

5. Starověk - Řím

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků • orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu • rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací • uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví • demonstuje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem • porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie 	<p>přírodní poměry a osídlení Apeninského poloostrova Etruskové a jejich kultura nejstarší období římských dějin (báje x věda) boj o ovládnutí Apeninského poloostrova a Středomoří Řím v období republiky - státní zřízení, složení společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - krize republiky - občanské války - povstání otroků (Spartakus) - Řím v období principátu a císařství (státní zřízení, rozšiřování říše) - postavení provincií, boje s barbary, kolonát - vznik a podstata křesťanství - krize římské říše a její rozpad - zánik západofřímské říše - římská kultura a její přínos pro rozvoj evropské civilizace (jednotlivá odvětví, osobnosti)

7. ročník

1+1 týdně, P

1. Raný středověk 5. - 12. století

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států • porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti • objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech • vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám • ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury • vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky • vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život • popíše a demonstuje průběh zámožských objevů, jejich příčiny a důsledky • objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie • objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky • orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu • rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek 	<p>osídlení Evropy po rozpadu Západofřímské říše. vytváření států ve východoevropském a západoevropském okruhu a specifika jejich vývoje (Říše franská a byzantská) počátky a šíření křesťanství, křížové výpravy, vztah papežství a císařství islám islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) pokusy o podmanění evropské civilizace (Normané, východní kočovníci) Velká Morava a český stát (vnitřní vývoj postavení v rámci Evropy) Románská kultura a život v raném středověku</p>

7. ročník

2. Vrcholný a pozdní středověk 13. - 15. století

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek 	<p>zemědělství, řemeslná výroba a obchod - změny vznik měst a jejich význam vývoj v Evropě - konflikt mezi Anglií a Francií (stoletá válka), výboje, vyhnání Arabů z Pyrenejského poloostrova Český stát za posledních Přemyslovců (společnost, hospodářství kultura) Český stát a střední Evropa za Lucemburků gotická kultura a životní styl středověké společnosti husitství (průběh, výsledky, významné osobnosti) Český stát v období poděbradském a jagellonském (hospodářství, politika, kultura)</p>

3. Raný novověk 16. -17. století

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek 	<p>objevné cesty (průběh, důsledky pro Evropu, dobývání světa) reformační hnutí v Evropě renesance a humanismus životní styl raného novověku evropské velmoci v 16.- 18. století (Španělsko, Nizozemí, Francie, Anglie, Německo, Rusko) český stát v habsburské monarchii třicetiletá válka a její důsledky</p>

8. ročník

2 týdně, P

1. Vývoj v 17.- 18. století

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků 	<p>rozvoj vědy a změny ve společnosti na konci 17. a v 18. st předpoklady průmyslové revoluce habsburská monarchie v bojích o pozici velmoci (rakouské dědictví, reformy, kultura) koloniální panství a konflikty velmocí vznik USA velká francouzská revoluce napoleonské období a situace v Evropě po něm barokní kultura v tomto období</p>

8. ročník

2. 1. polovina 19. st. - národní hnutí

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy 	<p>utváření novodobého českého národa národní hnutí velkých a malých národů revoluční rok 1848 (řešení politických, národnostních a sociálních problémů)</p>

3. Vývoj ve 2. polovině 19. století

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií 	<p>občanská válka v USA sjednocení Itálie, Německa vývoj v habsburské monarchii (bachovský absolutismus, ústava, vznik Rakousko-Uherska) politické proudy konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus; politické strany věda a kultura ve druhé polovině 19. století</p>

4. První světová válka a situace před ní

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu 	<p>české země a svět v poslední třetině 19. století a na počátku 20. století mezinárodní vztahy před 1. světovou válkou (Trojspolek, Trojdohoda) První světová válka (průběh, cíle)</p>

9. ročník

2 týdně, P

9. ročník

1. Meziválečná situace

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí 	vývoj v Rusku na počátku 20. století (revoluce) české země za 1. světové války a těsně po ní - rozpad Rakousko-Uherska, vznik ČSR (odboj, politický systém, představitelé) světové mocnosti mezi válkami (demokracie, totalita) světová hospodářská krize (1929-1933) Československo ve 20. a 30. letech 20. století meziválečná věda a kultura

2. Druhá světová válka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv 	okolnosti vzniku a začátek 2. světové války průběh 2. světové války (východní, západní fronta, válka v Africe, v Tichomoří) území bývalého Československa za 2. světové války (Mnichov, Protektorát, odboj zahraniční, domácí, exilová vláda, vojenské akce) výsledky a důsledky 2. světové války

3. Svět po roce 1945

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce posoudí postavení rozvojových zemí 	poválečné uspořádání světa - Postupimská konference, OSN, politické změny a nejdůležitější události poválečné Československo – politický systém a jeho změny, Marshallův plán, vliv SSSR, hospodářství, odsuny, únor 1948 rozpad protihitlerovské koalice (východní a západní blok, studená válka, krize a jejich řešení) proces dekolonizace ve světě postavení nově vzniklých států vývoj Československa v 50.- 80. letech 20. století politické změny ve světě od pol. 80. do pol. 90. let (rozpad sovětského bloku, pád komunismu, cesta k integraci) kultura, umění a úspěchy vědy od 2. pol. 20. století

4. Současná situace

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce prokáže základní orientaci v problémech současného světa 	současné politické změny ve světě proces integrace Evropy

5.5.2 Výchova k občanství

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	1	1	

Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení :

Vyučovací předmět výchova k občanství, jako samostatný předmět, navazuje svým obsahem na výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Výuka probíhá v kmenových třídách, v počítačové učebně, v učebně s televizí, videem a multimediální tabulí nebo na veřejných prostranstvích.

Vzdělávání je zaměřeno na postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků, orientaci žáků ve významných oblastech společenského života, utváření vztahu žáků ke skutečnosti, formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života, formování vědomí odpovědnosti za vlastní život, vedení k sebepoznávání.

Mezi metody a formy práce náleží výklad, diskuse, skupinové vyučování, problémové vyučování, činnostní vyučování, samostatná práce, reprodukce textu, úvahy, dramatizace, krátkodobé projekty, projektové dny, soutěže, testy, práce s PC a audiovizuální technikou.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu vedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učíme žáky vyhledávat informace z nejrůznějších zdrojů, kriticky posuzovat, třídít je a využívat
- * vedeme žáky k sebehodnocení i hodnocení navzájem
- * žáci se zúčastňují různých soutěží, které je motivují k učení
- * žáci se zapojují do projektového učení
- * na praktických úlohách ze života ukazujeme žákům smysl učení, jeho celoživotní nutnost
- * vedeme žáky k samostatnému myšlení, existují různé cesty při řešení problému

2. Kompetence k řešení problému

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * motivujeme žáky problémovými úlohami ze života
- * žáci týmově spolupracují na řešení problému, sami vytvářejí postupy
- * podporujeme využívání moderní technologie při řešení problému
- * žáci mohou k prezentaci svých projektů využívat multimediální tabuli
- * žák má možnost kdykoli se poradit s učitelem

3. Kompetence komunikativní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci jsou vedeni k tomu, aby se uměli vyjadřovat jazykově správně, souvisle a kultivovaně
- * učitelé užívají kooperativní metody učení, podporují spolupráci mezi žáky
- * žáci naslouchají svým spolužákům, hodnotí jejich projevy a argumentaci, diskutují
- * žáci se učí využívat moderní informační a komunikační technologie
- * zadáváme žákům referáty, projekty, které prezentují před spolužáky

4. Kompetence sociální a personální

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učitel při vyučování využívá skupinovou práci, vzájemná pomoc při učení
- * žáci se učí pracovat ve skupině, kvalitní týmové spolupráci
- * žáci si ve skupině pomáhají, uplatňují své znalosti a dovednosti, výsledky práce prezentují

5. Kompetence občanské

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žák se učí tolerovat a respektovat lidi jiných národností, kultur, náboženských vyznání, ...
- * nácvik společenského chování
- * seznamujeme žáky se státními svátky
- * žáci pracují na dlouhodobém projektu o oblasti, kde se nachází škola
- * žák poznává vliv ekologického (enviromentálního) chování pro trvale udržitelný život na Zemi, bude se snažit žít v souladu s těmito poznatky (třídění odpadu, sběr papíru...)
- * žáci znají legislativu a obecné morální zákony a dodržují je
- * učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

6. Kompetence pracovní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci hodnotí práci svou i práci spolužáků
- * při hodinách je kladen důraz na pestrost úkolů tak, aby všichni žáci s různými dispozicemi měli šanci na seberealizaci
- * žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

6. ročník

1 týdně, P

1. Člověk ve společnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje • objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání • rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám • rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti • posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci • kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí 	<p>naše škola - život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a úkoly žákovské samosprávy, společná pravidla a normy, vklad vzdělání pro život</p> <p>naše obec, region, kraj - instituce, památná místa, významní rodáci, tradice, ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku naše vlast - vlastenectví, co nás proslavilo, významné osobnosti, státní symboly, státní svátky, významné dny</p> <p>kulturní život - rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice, kulturní instituce, masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédiá</p> <p>lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost nerovnost, rovné postavení mužů a žen, lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti</p> <p>vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti</p> <p>zásady lidského soužití - morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování, dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí</p>

7. ročník

1 týdně, P

1. Globální svět

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory • uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu • uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru 	<ul style="list-style-type: none"> • globalizace – projevy, klady a zápory; významné globální problémy včetně války a terorismu, možnosti jejich řešení

7. ročník

2. Člověk, stát a právo (1. část)

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu 	Učivo <ul style="list-style-type: none"> lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace
---	--

3. Člověk, stát a hospodářství (1. část)

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> rozdlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti, a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít 	Učivo <ul style="list-style-type: none"> majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví peníze – funkce a podoby peněz, formy placení; hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků
---	---

8. ročník

1 týdně, P

1. Člověk jako jedinec (1. část)

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a koriguje své chování a jednání 	Učivo <ul style="list-style-type: none"> podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí
---	--

2. Člověk, stát a právo (2. část)

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní význam právní úpravy různých důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování rozdlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání 	Učivo <ul style="list-style-type: none"> právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví právo v každodenním životě – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady
--	--

9. ročník

9. ročník

1 týdně, P

1. Mezinárodní vztahy

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru 	<ul style="list-style-type: none"> evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.)

2. Člověk, stát a hospodářství (2. část)

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti 	<ul style="list-style-type: none"> výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání

3. Člověk, stát a právo (3. část)

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů 	<ul style="list-style-type: none"> právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam; význam a formy voleb do zastupitelstev

4. Člověk jako jedinec (2. část)

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru 	<ul style="list-style-type: none"> osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezvědomí; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji

5.6 Člověk a příroda

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci

se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti. Vzdělávací oblast člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, člověk a společnost, člověk a zdraví a člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího

využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

5.6.1 Fyzika

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	2	1+1	1+1	

Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět ve všech ročnících.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- * směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- * vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- * vede k vytváření a ověřování hypotéz
- * učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- * směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- * podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- * frontální výuka s demonstračními pomůckami
- * skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- * samostatné pozorování
- * krátkodobé projekty

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu vedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učit žáky vyhledávat informace z různých zdrojů, třídít je, kriticky je posuzovat a využívat je
- * učit žáky efektivnímu učení (postupy, metody), propojovat získané poznatky a nalézat souvislosti
- * žáci se účastní soutěží, což je motivuje k učení
- * žáci se zapojují do projektů, kde využívají vlastní nápady, tvořivost
- * na praktických úkolech žákům ukazujeme smysl učení, jeho celoživotní nutnost
- * využívat vhodné výukové počítačové programy

2. Kompetence k řešení problému

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vést žáky k samostatnosti, ale i k týmové spolupráci při řešení problému
- * učit žáky pochopit problém, vyhledat informace, diskutovat o řešení, sami nalézt postupy vedoucí k řešení problému
- * žáci se účastní soutěží, nebo je sami organizují
- * žáci se učí kriticky myslet, prezentovat své práce a hájit svá rozhodnutí
- * učit žáky poradit se s učitelem vhodném řešení problému

3. Kompetence komunikativní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci jsou vedeni k tomu, aby se uměli vyjadřovat jazykově správně, souvisle a kultivovaně (ústně i písemně)
- * žáci týmově spolupracují na zadaném úkolu
- * učíme žáky využívat moderní technologie
- * žáci se účastní soutěží, akcí, projektů, kde prezentují své myšlenky, znalosti, nápady
- * žáci se učí naslouchat svým spolužákům, diskutovat, hodnotit jejich argumenty
- * učíme žáky komunikovat s okolím (např. úřady)

4. Kompetence sociální a personální

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci spolupracují ve skupinách, kde se učí vzájemně si pomáhat při učení, řešit problém, konstruktivně si vyměňovat názory, diskutovat ve skupině, upevňovat mezilidské vztahy, respektovat práci druhých i osobnost spolužáka
- * učíme žáky schopnosti požádat o pomoc
- * učíme žáky respektovat práci druhých i osobnost spolužáků
- * důrazně prosazujeme odmítavý postoj k povyšování, násilí, šikanování a k ostatním formám chování, které narušují dobré vztahy mezi žáky
- * učíme žáky dodržovat postupy, termíny a dohodnutou kvalitu práce

5. Kompetence občanské

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učíme žáky přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické, náboženské skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
- * učíme žáky respektovat názory druhých, dodržovat povinnosti, uvědomit si svá práva i práva druhých ve škole i mimo školu
- * žáci poznávají vliv ekologického chování pro trvale udržitelný rozvoj na Zemi
- * pracují na projektech, které prezentují školu, vytvářejí tak hodnoty pro školu a jsou vedeni k jejich udržování a zachovávání
- * učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- * učitel podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)

6. Kompetence pracovní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vedeme žáky ke kontrole pracovních pomůcek a jejich správnému využití
- * učíme žáky dodržovat pravidla bezpečné práce v terénu i ve škole
- * vedeme žáky k efektivní práci a stálému zkvalitňování
- * učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Průřezová témata pokrývaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Rozvoj schopností poznávání

Komunikace

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Kooperace a kompetice

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Lidské vztahy

Kulturní diference

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA**Tématické okruhy**

Tvorba mediálního sdělení

Fungování a vliv médií ve společnosti

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA**Tématické okruhy**

Ekosystémy

Základní podmínky života

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověka k prostředí

6. ročník

2 týdne, P

1. Látka a těleso

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa • uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí • předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty • využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů 	částicové složení látek, složení atomu (jádro, obal, proton, neutron a elektron) rozdělení látek na pevné, kapalně a plynné

2. Fyzikální veličiny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů 	délka hmotnost objem teplota čas

7. ročník

2 týdne, P

7. ročník

1. Síla

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • změří velikost působící síly • určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici • aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů • předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní 	síla třecí síla skládání sil výslednice sil těžiště tělesa

2. Newtonovy pohybové zákony

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích 	Newtonovy pohybové zákony (první, druhý a třetí)

3. Pohyb a klid tělesa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu 	pohyb a klid tělesa, jejich relativnost

4. Dráha a čas

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles 	dráha a čas okamžitá a průměrná rychlost

5. Tlaková síla, tlak

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů 	tlak Pascalův zákon hydrostatický tlak vztahová síla působící na tělesa v kapalině, Archimédův zákon plování, vznášení se a potápění těles v kapalině atmosférický tlak tlak plynu v uzavřené nádobě rovnoměrného pohybu

8. ročník

1+1 týdně, P

1. Mechanická práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa • využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem 	mechanická práce

8. ročník

2. Výkon

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem 	výkon

3. Energie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí 	Učivo <ul style="list-style-type: none"> formy energie– pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením přeměny skupenství– tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie

4. Polohová a pohybová energie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh 	polohová a pohybová energie

5. Vnitřní energie tělesa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem 	vnitřní energie tělesa

6. Tepelná výměna

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem 	tepelná výměna

7. Vesmír

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností 	Učivo <ul style="list-style-type: none"> sluneční soustava– její hlavní složky; měsíční fáze hvězdy– jejich složení

9. ročník

1+1 týdně, P

9. ročník

1. Akustika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí 	zvuk, zdroj zvuku šíření zvuku odraz zvuku tón, výška tónu kmitočet tónu hlasitost zvuku

2. Optika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami 	světlo, zdroj světla přímočaré šíření světla rychlost světla odraz světelného paprsku zrcadla lom světla na optickém rozhraní optické čočky rozklad světla

3. Elektřina a magnetismus

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu rozlíší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí rozlíší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní zapojí správně polovodičovou diodu 	atom a jeho složení proton, neutron, elektron elektrický náboj iont elektrická síla, elektrické pole elektrický proud elektrické napětí pravidla bezpečné práce zkrat pojistka Ohmův zákon odpor vodiče jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech elektromagnetická indukce střídavý proud transformátor výroba a přenos elektrické energie

5.6.2 Chemie

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
		1+1	2	

Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku.

Vzdělávání v předmětu chemie:

* směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor

* vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů

- * učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- * učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- * učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- * frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- * nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- * práce ve skupinách
- * demonstrační pokusy

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu vedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vedeme žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- * vedeme žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- * dáváme žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů
- * učít žáky vyhledávat informace z různých zdrojů, třídít je, kriticky je posuzovat a využívat je
- * učít žáky efektivnímu učení (postupy, metody), propojovat získané poznatky a nalézat souvislosti
- * žáci se účastní soutěží, což je motivuje k učení
- * žáci se zapojují do projektů, kde využívají vlastní nápady, tvořivost
- * na praktických úkolech žákům ukazujeme smysl učení, jeho celoživotní nutnost
- * využívat vhodné výukové počítačové programy

2. Kompetence k řešení problémů

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * předkládáme problémové situace související s učivem chemie
- * vedeme žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- * vedeme žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- * vést žáky k samostatnosti, ale i k týmové spolupráci při řešení problému
- * učít žáky pochopit problém, vyhledat informace, diskutovat o řešení, sami nalézt postupy vedoucí k řešení problému
- * žáci se účastní soutěží, nebo je sami organizují
- * žáci se učí kriticky myslet, prezentovat své práce a hájit svá rozhodnutí
- * učít žáky poradit se s učitelem vhodném řešení problému

3. Kompetence komunikativní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci jsou vedeni k tomu, aby se uměli vyjadřovat jazykově správně, souvisle a kultivovaně (ústně i písemně)
- * žáci týmově spolupracují na zadaném úkolu
- * učíme žáky využívat moderní technologie
- * žáci se účastní soutěží, akcí, projektů, kde prezentují své myšlenky, znalosti, nápady
- * žáci se učí naslouchat svým spolužákům, diskutovat, hodnotit jejich argumenty
- * učíme žáky komunikovat s okolím (např. úřady)
- * vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek

4. Kompetence sociální a personální

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci spolupracují ve skupinách, kde se učí vzájemně si pomáhat při učení, řešit problém, konstruktivně si vyměňovat názory, diskutovat ve skupině, upevňovat mezilidské vztahy, respektovat práci druhých i osobnost spolužáka
- * učíme žáky schopnosti požádat o pomoc
- * učíme žáky respektovat práci druhých i osobnost spolužáků
- * důrazně prosazujeme odmítavý postoj k povyšování, násilí, šikanování a k ostatním formám chování, které

narušují dobré vztahy mezi žáky

* učíme žáky dodržovat postupy, termíny a dohodnutou kvalitu práce

5. Kompetence občanské

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

* učíme žáky přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické, náboženské skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné

* učíme žáky respektovat názory druhých, dodržovat povinnosti, uvědomit si svá práva i práva druhých ve škole i mimo školu

* žáci poznávají vliv ekologického chování pro trvale udržitelný rozvoj na Zemi

* pracují na projektech, které prezentují školu, vytvářejí tak hodnoty pro školu a jsou vedeni k jejich udržování a zachování

6. Kompetence pracovní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

* vedeme žáky ke kontrole pracovních pomůcek a jejich správnému využití

* učíme žáky dodržovat pravidla bezpečné práce v terénu i ve škole

* vedeme žáky k efektivní práci a stálému zkvalitňování

* vyžadujeme dodržování vymezených pravidel a povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí

* zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Průřezová témata pokrývaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Kooperace a kompetice

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Komunikace

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Lidské vztahy

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Tvorba mediálního sdělení

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Vztah člověka k prostředí

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Základní podmínky života

Ekosystémy

8. ročník

8. ročník

1+1 týdně, P

1. Látky a jejich vlastnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> určí společné a rozdílné vlastnosti látek pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí rozdělí směsi a chemické látky vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek 	látky, jejich vlastnosti, skupenství, rozpustnost, chemické děje bezpečnost práce v laboratoři a při pokusech

2. Směsi

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozdělí směsi a chemické látky vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi rozdělí různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití uvede příklady znečištění vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění 	směsi různorodé a stejnorodé roztoky, složení roztoků oddělování složek směsí voda vzduch

3. Částice látky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech 	atom, molekula, ionty

4. Chemické prvky a sloučeniny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozdělí chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti 	chemické prvky periodická soustava prvků (PSP) chemické sloučeniny chemická vazba

5. Chemické reakce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozdělí výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu 	chemické reakce zákon zachování hmotnosti

8. ročník

6. Anorganické sloučeniny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní neefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi 	halogenidy oxidy kyselost a zásaditost roztoků, pH kyseliny hydroxidy neutralizace soli

7. Práce s laboratorní technikou

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci doдрžuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři 	

9. ročník

2 týdně, P

1. Uhlovodíky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy 	uhlovodíky

2. Deriváty uhlovodíků

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů. určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů 	halogenderiváty uhlovodíků alkoholy, fenoly karbonylové sloučeniny karboxylové kyseliny

9. ročník

3. Makromolekulární chemie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka 	přírodní sloučeniny sacharidy bílkoviny plasty a umělá textilní vlákna tuky

4. Chemie v životě

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi 	chemie v životě člověka

5. Energie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka 	energie

6. Mimořádné události

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe 	havárie chemických provozů úniky nebezpečných látek

7. Práce s laboratorní technikou

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři doдрžuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů 	

5.6.3 Přírodopis

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	2	1+1	2	

Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět ve všech ročnících.

Výuka probíhá v kmenových třídách, v počítačové učebně nebo v učebně s multimediální tabulí. Základní formou výuky je výklad s ukázkami (přírodniny, video,), který je doplňován tematickými diskusemi, referáty žáků, příležitostně exkurzemi.

Přírodopis je koncipován jako předmět, který má žáky především motivovat k zájmu o přírodu a zároveň jim poskytnout základní informace o pestrosti přírody, rozmanitosti organismů a složitosti jejich vzájemných vztahů. Výklad je zaměřen na zajímavosti způsobu života jednotlivých druhů resp. skupin organismů, jejich nároků na přírodní prostředí, rozšíření na Zemi. Hlediska taxonomická jsou redukována, výklad postupuje od konkrétních, dětem více či méně známých informací o jednotlivých druzích, k obecným informacím fyziologickým a ekologickým.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu vedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učit žáky vyhledávat informace z různých zdrojů, třídít je, kriticky je posuzovat a využívat je
- * učit žáky efektivnímu učení (postupy, metody), propojovat získané poznatky a nalézat souvislosti
- * žáci se účastní soutěží, což je motivuje k učení
- * žáci se zapojují do projektů, kde využívají vlastní nápady, tvořivost
- * na praktických úkolech žákům ukazujeme smysl učení, jeho celoživotní nutnost
- * využívat vhodné výukové počítačové programy

2. Kompetence k řešení problému

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vést žáky k samostatnosti, ale i k týmové spolupráci při řešení problému
- * učit žáky pochopit problém, vyhledat informace, diskutovat o řešení, sami nalézt postupy vedoucí k řešení problému
- * žáci se účastní soutěží, nebo je sami organizují
- * žáci se učí kriticky myslet, prezentovat své práce a hájit svá rozhodnutí
- * učit žáky poradit se s učitelem vhodném řešení problému

3. Kompetence komunikativní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci jsou vedeni k tomu, aby se uměli vyjadřovat jazykově správně, souvisle a kultivovaně (ústně i písemně)
- * žáci týmově spolupracují na zadaném úkolu
- * učíme žáky využívat moderní technologie
- * žáci se účastní soutěží, akcí, projektů, kde prezentují své myšlenky, znalosti, nápady
- * žáci se učí naslouchat svým spolužákům, diskutovat, hodnotit jejich argumenty
- * učíme žáky komunikovat s okolím (např. úřady)

4. Kompetence sociální a personální

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci spolupracují ve skupinách, kde se učí vzájemně si pomáhat při učení, řešit problém, konstruktivně si vyměňovat názory, diskutovat ve skupině, upevňovat mezilidské vztahy, respektovat práci druhých i osobnost spolužáka
- * učíme žáky schopnosti požádat o pomoc
- * učíme žáky respektovat práci druhých i osobnost spolužáků
- * důrazně prosazujeme odmítavý postoj k povyšování, násilí, šikanování a k ostatním formám chování, které narušují dobré vztahy mezi žáky
- * učíme žáky dodržovat postupy, termíny a dohodnutou kvalitu práce

5. Kompetence občanské

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učíme žáky přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické, náboženské skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
- * učíme žáky respektovat názory druhých, dodržovat povinnosti, uvědomit si svá práva i práva druhých ve škole i mimo školu
- * žáci poznávají vliv ekologického chování pro trvale udržitelný rozvoj na Zemi
- * pracují na projektech, které prezentují školu, vytvářejí tak hodnoty pro školu a jsou vedeni k jejich udržování a zachování
- * vedeme žáky k tomu, aby kultivovaly své postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života
- * žáci si utvářejí pozitivní postoj k tradičním evropským hodnotám

6. Kompetence pracovní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vedeme žáky ke kontrole pracovních pomůcek a jejich správnému využití
- * učíme žáky dodržovat pravidla bezpečné práce v terénu i ve škole
- * vedeme žáky k efektivní práci a stálému zkvalitňování

Průřezová témata pokrývaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Komunikace

Mezilidské vztahy

Kooperace a kompetice

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tématické okruhy

Evropa a svět nás zajímá

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Vztah člověka k prostředí

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Ekosystémy

Základní podmínky života

6. ročník

2 týdně, P

1. Obecná biologie

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel rozlíší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka 	<p>atmosféra, hydrosféra, ozonosféra a biosféra vznik, vývoj, rozmanitost a projevy života (fotosyntéza, dýchání, ...) názory na vznik života buňka, pletiva, tkáně organismy nebuněčné, jednobuněčné a mnohobuněčné třídění organismů viry a bakterie jednobuněčné rostliny (zelenivka, váleč), houby (kvasinky) a živočichové (prvoci)</p>

2. Biologie řas, hub a lišejníků

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpozná naše neznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníku 	<p>řasy houby vřeckovýtusné a stopkovýtusné (stavba a význam) neznámější jedlé a jedovaté houby houbařské desatero lišejníky (stavba, symbióza, výskyt a význam)</p>

3. Biologie živočichů 1

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku 	<p>žahavci ploštěnci hlísti měkkýši (mlži, plži, hlavonožci) kroužkovci členovci (pavoukovci, korýši, hmyz)</p>

6. ročník

4. Praktické poznávání přírody

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody • aplikuje praktické metody poznávání přírody 	pozorování lupou a mikroskopem určování podle klíče a atlasu

5. Botanika- přechod na souš

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí • rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů • vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin • odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům • porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku 	přechod rostlin na souš pletiva mechorosty (játrovky, mechy) kapraďorosty (kapradiny, přesličky, plavuně) nahosemenné rostliny – zástupci a rozmnožování (jinany, cykasy, jehličnany) ekosystém - les

7. ročník

2 týdne, P

1. Biologie živočichů 2

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy • dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody 	strunatci – dělení – pláštěnci, bezlebeční, strunatci kruhoústí paryby ryby – stavba těla, ekologie, zástupci obojživelníci –stavba těla, dělení, zástupci plazi – stavba těla, dělení – krokodýli, želvy, ještěři, hadi ptáci – stavba těla, vývoj přehled ptáků – běžci, plavci, letci (měkkozobí, vrubozobí, dravci, sovy, šplhavci, kukačky pěvci. papoušci) savci – stavba těla, znaky přehled savců - vačnatci, ptakořitní, šelmy (psovitě, kočkovité, medvědovitě, lasicovitě), ploutvonožci, zajícovi, hlodavci, sudokopytníci, lichokopytníci, chobotnatci, kytovci, letouni, hmyzožravci, primáti

2. Botanika - stavba rostlin

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům • vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin • porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku 	stavba rostlinného těla (kořen, stonk, list) růst, vývin rostlin květ a květenství opylení a oplození vegetativní rozmnožování plody

7. ročník

3. Botanika - krytosemenné rostliny

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku • rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich významné zástupce pomocí klíčů a atlasů • odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí • rozliší podle znaků systematické skupiny rostlin a určí jejich významné zástupce • uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi • rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému 	<p>rostliny krytosemenné rostliny dvouděložné (brukvovité, růžovité, liliovité, bobovité, vrbvovité, břízovité, bukovité, miříkovité, hluchavkovité, hvězdčkovité) rostliny jednoděložné (amarylkovité, liliovitě, vstavačovitě, kosatčovitě, lipnicovitě) významné exotické jednoděložné rostliny pokojové jednoděložné rostliny rostliny a prostředí - společenstva rostlin</p>

8. ročník

1+1 týdně, P

1. Biologie člověka

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy • orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka • objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří • rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života • aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla 	<p>soustava opěrná 1. pomoc při zlomeninách soustava pohybová tělní tekutiny soustava oběhová 1. pomoc při krvácení nakažlivé nemoci, jejich prevence, epidemie soustava dýchací onemocnění dýchacích cest soustava trávicí metabolismus výživa soustava vylučovací kůže soustava nervová žlázy s vnitřní sekrecí hygienu duševní činnosti smyslová ústrojí pohlavní ústrojí vývin lidského jedince pohlavní choroby</p>

2. Obecná biologie a genetika

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů 	<ul style="list-style-type: none"> • dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení

9. ročník

9. ročník

2 týdne, P

1. Země a vesmír

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života 	Sluneční soustava a vesmír vznik a vývoj planety stavba složení věda o Zemi

2. Vnější a vnitřní geologické procesy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozdělí důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody 	příčiny a důsledky geologických procesů pohyb kontinentů tektonika sopečná činnost

3. Nerosty a horniny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek 	magma a vyvřelé horniny zvětvávání usazené horniny přeměněné horniny minerály a jejich vznik ložiska a jejich vznik vlastnosti kvalitativní třídění praktický význam a využití určování vzorků

4. Půdy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě 	složení vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin hospodářský význam pro společnost nebezpečí a příklady její devastace možnosti a příklady rekultivace

5. Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozdělí jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků uveď význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi 	geologické změny vznik života výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí prekambrium teorie vzniku života prvohory druhohory třetihory čtvrtohory vývoj člověka

9. ročník

6. Geologický vývoj a stavba území ČR

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody 	Český masiv Karpaty

7. Organismy a prostředí

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému 	vzájemné vztahy mezi organismy mezi organismy a prostředím populace společenstva přirozené a umělé ekosystémy potravní řetězce rovnováha v ekosystému

8. Ochrana přírody a životního prostředí

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému 	globální problémy a jejich řešení chráněná území

5.6.4 Zeměpis

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	1	1	1+1	

Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět zeměpis, jako samostatný předmět, navazuje svým obsahem na výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět na I. stupni a také na výstupy ostatních vzdělávacích oblastí. Výuka probíhá v kmenových třídách, v počítačové učebně nebo v učebně s multimediální tabulí. Předmět je vyučován ve všech ročnících.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- * osvojení základních geografických pojmů, jevů a objektů
- * používání empirických metod poznání (pozorování, měření, experiment)
- * schopnosti získávat geografické informace z různých zdrojů a zpracovávat je
- * vytváření pozitivního vztahu k přírodě a lidské společnosti a k ochraně životního prostředí
- * schopnosti respektovat odlišnosti jiných národů
- * poznávání vlastní země a ostatních regionů světa
- * rozvoj kritického myšlení
- * schopnost utvářet si vlastní názor na dění ve své zemi i ve světě
- * aplikaci geografických poznatků v praktickém životě

Metody a formy práce jsou zaměřeny na výuku s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem, na

skupinovou práci s využitím map, odborné literatury a časopisů, tisku, internetu, pracovních listů, na zeměpisné exkurze, cvičení v terénu, projekty a projektové dny.

Výchovné a vzdělávací strategie , které v tomto předmětu vedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učit žáky vyhledávat informace z různých zdrojů, třídít je, kriticky je posuzovat a využívat je
- * učit žáky efektivnímu učení (postupy, metody), propojovat získané poznatky a nalézat souvislosti
- * žáci se účastní soutěží, což je motivuje k učení
- * žáci se zapojují do projektů, kde využívají vlastní nápady, tvořivost
- * na praktických úkolech žákům ukazujeme smysl učení, jeho celoživotní nutnost
- * využívat vhodné výukové počítačové programy

2. Kompetence k řešení problému

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vést žáky k samostatnosti, ale i k týmové spolupráci při řešení problému
- * učit žáky pochopit problém, vyhledat informace, diskutovat o řešení, sami nalézt postupy vedoucí k řešení problému
- * žáci se účastní soutěží, nebo je sami organizují
- * žáci se učí kriticky myslet, prezentovat své práce a hájit svá rozhodnutí
- * učit žáky poradit se s učitelem vhodným řešení problému

3. Kompetence komunikativní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci jsou vedeni k tomu, aby se uměli vyjadřovat jazykově správně, souvisle a kultivovaně (ústně i písemně)
- * žáci týmově spolupracují na zadaném úkolu
- * učíme žáky využívat moderní technologie
- * žáci se účastní soutěží, akcí, projektů, kde prezentují své myšlenky, znalosti, nápady
- * žáci se učí naslouchat svým spolužákům, diskutovat, hodnotit jejich argumenty
- * učíme žáky komunikovat s okolím (např. úřady)

4. Kompetence sociální a personální

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci spolupracují ve skupinách, kde se učí vzájemně si pomáhat při učení, řešit problém, konstruktivně si vyměňovat názory, diskutovat ve skupině, upevňovat mezilidské vztahy, respektovat práci druhých i osobnost spolužáka
- * učíme žáky schopnosti požádat o pomoc
- * učíme žáky respektovat práci druhých i osobnost spolužáků
- * důrazně prosazujeme odmítavý postoj k povyšování, násilí, šikanování a k ostatním formám chování, které narušují dobré vztahy mezi žáky
- * učíme žáky dodržovat postupy, termíny a dohodnutou kvalitu práce

5. Kompetence občanské

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učíme žáky přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické, náboženské skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
- * učíme žáky respektovat názory druhých, dodržovat povinnosti, uvědomit si svá práva i práva druhých ve škole i mimo školu
- * žáci poznávají vliv ekologického chování pro trvale udržitelný rozvoj na Zemi
- * pracují na projektech, které prezentují školu, vytvářejí tak hodnoty pro školu a jsou vedeni k jejich udržování a zachovávání
- * vedeme žáky k tomu, aby kultivovaly své postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života
- * žáci si utvářejí pozitivní postoj k tradičním evropským hodnotám

6. Kompetence pracovní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vedeme žáky ke kontrole pracovních pomůcek a jejich správnému využití
- * učíme žáky dodržovat pravidla bezpečné práce v terénu i ve škole
- * vedeme žáky k efektivní práci a stálému zkvalitňování

Průřezová témata pokrývaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Mezilidské vztahy

Poznávání lidí

Komunikace

Kooperace a kompetice

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Kulturní diference

Lidské vztahy

Etnický původ

Multikulturalita

Princip sociálního smíru a solidarity

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tématické okruhy

Evropa a svět nás zajímá

Objevujeme Evropu a svět

Jsme Evropané

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Ekosystémy

Základní podmínky života

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověka k prostředí

6. ročník

2 týdně, P

1. Planeta Země

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů 	postavení Země ve vesmíru tvar, rozměry, pohyby Země Sluneční soustava, vesmír vývoj poznání o vesmíru světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas střídání dne a noci, ročních období

2. Glóbus a mapa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny 	glóbus, měřítko mapy zeměpisná poloha čas na Zemi praktické dovednosti s mapou, atlasem, plánem, glóbusem geografické informační zdroje

3. Krajinná sféra

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině rozdílí je a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost 	krajinná sféra a její části (společenská a hospodářská část) litosféra atmosféra hydrosféra pedosféra biosféra (šířková pásma, výškové stupně, geografické pásy, přírodní oblasti)

4. Zeměpis světadílů a oceánů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozdílí je zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	oceány polární oblasti Afrika Austrálie Oceánie poloha, rozloha, přírodní poměry kontinentů obyvatelstvo přírodní zdroje hospodářství geografických oblastí Afriky problémy Afriky (chudoba, nemoci, porodnost) Australský svaz zvláštnosti kontinentů

6. ročník

7. ročník

1 týdně, P

1. Amerika

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<p>poloha, rozloha, přírodní poměry historie kontinentu obyvatelstvo, hospodářství USA, Kanada Střední Amerika (vybrané státy - Mexiko , struktura obyvatel, hospodářství, přehled států) Jižní Amerika (struktura obyvatel, hospodářství, přehled států, vybrané státy , regiony)</p>

2. Asie

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<p>poloha, rozloha, přírodní poměry obyvatelstvo, hospodářství geografické oblasti JZ - Izrael, Arabské státy, Turecko STŘ. - Kazachstán, Kavkazské státy, Afghánistán J - Indie JV - Vietnam, Malajsie, Indonésie, Singapur V - Čína, Japonsko, Korea</p>

3. Evropa

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<p>poloha, rozloha, přírodní poměry politické a hospodářské rozdělení obyvatelstvo geografické oblasti JZ, Z, S, STŘ, JV, V EU (členské státy a čekatelé)</p>

8. ročník

1 týdně, P

8. ročník

1. Česká republika

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států 	<p>geografická poloha rozloha přírodní poměry obyvatelstvo a sídla hospodářské poměry (průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, rekreace, cestovní ruch, zahraniční obchod, mezinárodní vztahy, členství v EU) místní region</p>

9. ročník

1+1 týdně, P

1. Společenské a hospodářské prostředí

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit 	<p>obyvatelstvo a sídla(urbanizace, suburbanizace) průmysl zemědělství rybolov, lesní a vodní hospodářství doprava a spoje služba obyvatelstvu cestovní ruch světový trh, mezinárodní obchod</p>

2. Krajina a životní prostředí

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	<p>typy krajin složky životního prostředí vlivy na životní prostředí ekologické globální problémy místní krajina (cvičení a pozorování v terénu) ochrana člověka při ohrožení zdraví a života (živelné pohromy, chování a jednání, opatření při nebezpečí živelných pohrom v modelových situacích) trvale udržitelný rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území</p>

9. ročník

3. Politická mapa světa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech 	státy podle rozlohy, lidnatosti, hustoty, polohy obyvatelstvo a stát formy vlády státní zřízení demokratické a diktátorské systémy mezinárodní organizace státy podle hospodářské úrovně globální problémy

5.7 Umění a kultura

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddelitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.

Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor Dramatická výchova, který je možno na úrovni školního vzdělávacího programu realizovat formou samostatného vyučovacího předmětu, projektu, kurzu apod. (viz kapitola 5.10) Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního.

S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvného projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudebníreprodukci i produkci. Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejetému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součástí lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevu a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

5.7.1 Výtvarná výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1	1	1	2	2
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	2	1	1	

Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Výtvarná výchova patří spolu s hudební výchovou do vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Tento vyučovací předmět podporuje tvořivost a představivost žáků. Rozvíjí smyslovou citlivost a orientaci na ploše i v prostoru.

Žáci si osvojují pracovní návyky, učí se základní výtvarné techniky a postupy, pomocí nichž dokáží výtvarně ztvárnit dané téma.

Vyučovací předmět vede především k osobnostnímu rozvoji žáka, rozvíjí schopnost poznávání sebe i okolního světa, sebeovládání a soustředění se na danou činnost. Výtvarná výchova zahrnuje i cvičení pro rozvoj kreativity, je prostředkem k odpočinku a měla by žáka vést k pozitivnímu naladění, umožňuje seberealizaci, rozvíjí komunikaci a spolupráci mezi dětmi.

Žáci se seznamují s lidovou slovesností, zvyky, tradicemi a výtvarnou kulturou. Prostřednictvím výtvarné výchovy se dítě snadněji propracovává od konkrétního myšlení k abstrakci.

Žáci jsou vedeni ke kladnému vztahu ke kulturnímu bohatství své vlasti, vytvářejí si vztah k umění prostřednictvím návštěvy kulturních center (muzeum, galerie, divadlo...) i vlastní tvorby. Výuka probíhá v kmenových třídách nebo venku. Dětské práce jsou vystavovány ve škole, jsou prezentovány na školních akcích (např. školní akademie) nebo na školních internetových stránkách.

Cílové zaměření předmětu:

Tato vzdělávací oblast vede žáky k uměleckému vnímání a osvojování světa. Žáci rozvíjejí svou tvořivost a estetické cítění, utvářejí si kladný vztah ke kulturním hodnotám současnosti i minulosti. Učí se vnímat umění jako součást našeho kulturního bohatství.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu vedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učíme žáky vyhledávat informace z nejrůznějších zdrojů, kriticky posuzovat, třídít je a využívat
- * vedeme žáky k sebehodnocení i hodnocení navzájem
- * žáci se zúčastňují různých soutěží, které je motivují k učení
- * na praktických úlohách ze života ukazujeme žákům smysl učení, jeho celoživotní nutnost
- * vedeme žáky k samostatnému myšlení, existují různé cesty při řešení problému

2. Kompetence k řešení problému

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * motivujeme žáky problémovými úlohami ze života
- * žáci týmově spolupracují na řešení problému, sami vytvářejí postupy
- * podporujeme využívání moderní technologie při řešení problému
- * žáci mohou k prezentaci svých projektů využívat multimediální tabuli
- * žák má možnost kdykoli se poradit s učitelem
- * žáci vnímají kritické, mimořádné situace, plánují řešení problémů a obhajují svá rozhodnutí

3. Kompetence komunikační

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci jsou vedeni k tomu, aby se uměli vyjadřovat jazykově správně, souvisle a kultivovaně
- * učitelé užívají kooperativní metody učení, podporují spolupráci mezi žáky
- * žáci naslouchají svým spolužákům, hodnotí jejich projevy a argumentaci, diskutují
- * žáci se učí využívat moderní informační a komunikační technologie
- * zadáváme žákům referáty, projekty, které prezentují před spolužáky

4. Kompetence sociální a personální

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učitel při vyučování využívá skupinovou práci, vzájemná pomoc při učení
- * žáci se učí pracovat ve skupině, kvalitní týmové spolupráci
- * žáci si ve skupině pomáhají, uplatňují své znalosti a dovednosti, výsledky práce prezentují

5. Kompetence občanské

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- * žáci přemýšlí o životě v rámci podpory zdraví a zdravého životního stylu

6. Kompetence pracovní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci hodnotí práci svou i práci spolužáků
- * při hodinách je kladen důraz na pestrost úkolů tak, aby všichni žáci s různými dispozicemi měli šanci na seberealizaci
- * žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Průřezová témata pokrývaná předmětem**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA****Tématické okruhy**

Kreativita

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

Kooperace a kompetice

Psychohygiena

Seberegulace a sebeorganizace

Sebepoznání a sebepojetí

Rozvoj schopností poznávání

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA**Tématické okruhy**

Multikulturalita

Kulturní diference

Lidské vztahy

Etnický původ

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Práce v realizačním týmu

1. ročník

1 týdně, P

1. Rozvíjení smyslové citlivosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů a představ v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky jejich kombinace vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazná vyjádření volí vhodné prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly <p>— vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly</p>

2. Uplatňování subjektivity

Očekávané výstupy	Učivo
	<ul style="list-style-type: none"> prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, plastika, animovaný film přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

3. Ověřování komunikačních účinků

Očekávané výstupy	Učivo
	<ul style="list-style-type: none"> osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření

2. ročník

2. ročník

1 týdně, P

1. Rozvíjení smyslové citlivosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ 	<p>organizace výtvarné činnosti</p> <p>rozvíjení představivosti a fantazie ve výtvarném vyjádření</p> <p>základní klasifikace barev, světlostní a teplotní kontrast</p> <p>poznávání výtvarných nástrojů a technik</p> <p>pozorování přírody – krajina, zvířata, rostliny – tematické kreslení na základě přímého dojmu</p> <p>tematické kreslení na základě představ</p> <p>sběr přírodnin a jejich uplatnění ve výtvarném projevu</p> <p>prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, vnímání, objemu, prostoru a plochy</p> <p>uspořádání objektu do celku - uspořádání na základě jejich velikosti a vzájemného postavení ve statickém vyjádření</p>

2. Uplatňování subjektivity

Očekávané výstupy	Učivo
	<p>objevování světa přírody - zvířata, rostliny, krajina, roční období</p> <p>tematické kreslení na základě přímého dojmu</p> <p>životní prostředí</p> <p>výtvarné zobrazení přírodní formy z představy a dotváření na základě fantazie</p> <p>pozorování, výtvarné vnímání a analyzování tvaru a růstu přírodnin, např. růst a větvení stromů</p> <p>vlastní prožívání</p> <p>estetické citění</p> <p>výtvarné zobrazení pohádek – mravní ponaučení</p> <p>ohraničení představy určité situace, děje – silné citové zážitky ze života dětí</p> <p>výtvarné sdělování vlastních prožitků z průběhu dne</p>

3. Ověřování komunikačních účinků

Očekávané výstupy	Učivo
	<p>vlastní prožívání</p> <p>estetické citění</p> <p>výtvarné zobrazení pohádek – mravní ponaučení</p> <p>ohraničení představy určité situace, děje – silné citové zážitky ze života dětí</p> <p>výtvarné sdělování vlastních prožitků z průběhu dne</p> <p>rozvíjení představivosti a tvořivosti</p> <p>vztah ilustrace a literárního díla</p>

3. ročník

1 týdně, P

3. ročník

1. Rozvíjení smyslové citlivosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání line, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<p>žák se učí orientovat ve svých malířských potřebách, umět je udržovat v pořádku a dokázat po skončení práce uvést své pracovní místo do původního stavu</p> <p>základní klasifikace barev, světlostní a teplotní kontrast, výrazové vlastnosti barev</p> <p>začínat chápat i výrazové vlastnosti barvy a základy barevné harmonie</p> <p>kompozice plochy s použitím libovolných prvků – promyšlený sběr přírodnin</p> <p>prvky vizuálně obrazného vyjádření - line, tvary, objemy, vnímání, objemu, prostoru a plochy</p> <p>uspořádání objektu do celku - uspořádání na základě jejich velikosti a vzájemného postavení ve statickém vyjádření</p>

2. Uplatňování subjektivity

Očekávané výstupy	Učivo
	<p>výtvarné vnímání a analyzování morfologické stavby zajímavých přírodnin</p> <p>tematické kreslení na základě přímého dojmu</p> <p>životní prostředí - slunce, voda, vzduch, země</p> <p>výtvarné vyjádření slovního uměleckého projevu (např. báseň, pohádka)</p> <p>svět člověka</p> <p>zážitky všedních a slavnostních událostí</p> <p>individuální emocionální prožitek – vztahy k různým lidem</p> <p>rozvíjení tvořivosti a představivosti – při kresbě chápe vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů a postupuje od celku k detailu</p> <p>výtvarné zobrazení pohádek – mravní ponaučení</p> <p>ohrazení představy určité situace, děje – silné citové zážitky ze života dětí</p> <p>výtvarné sdělování vlastních prožitků z průběhu dne</p>

3. Ověřování komunikačních účinků

Očekávané výstupy	Učivo
	<p>rozvíjení představivosti a tvořivosti</p> <p>rozpoznávání lidového umění, užitého umění a jeho výtvarného ztvárnění</p> <p>přechod od plochy k prostoru</p> <p>vybrání a rozmístění obrazových prvků v popředí a v pozadí</p> <p>orientování se a pojmenovávání ilustrací v knihách s dětskou tematikou</p> <p>pohádka, pověst – zachycení zvolené části děje nebo průběhu děje</p>

4. ročník

2 týdně, P

4. ročník

1. Rozvíjení smyslové citlivosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru <ul style="list-style-type: none"> uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření <ul style="list-style-type: none"> reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly <ul style="list-style-type: none"> smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama

2. Uplatňování subjektivity

Očekávané výstupy	Učivo
	<ul style="list-style-type: none"> prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby <ul style="list-style-type: none"> typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

3. Ověřování komunikačních účinků

Očekávané výstupy	Učivo
	<ul style="list-style-type: none"> osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací <ul style="list-style-type: none"> komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

5. ročník

5. ročník

2 týdně, P

1. Rozvíjení smyslové citlivosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru <ul style="list-style-type: none"> uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření <ul style="list-style-type: none"> reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly <ul style="list-style-type: none"> smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama

2. Uplatňování subjektivity

Očekávané výstupy	Učivo
	<ul style="list-style-type: none"> prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby <ul style="list-style-type: none"> typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

3. Ověřování komunikačních účinků

Očekávané výstupy	Učivo
	<ul style="list-style-type: none"> osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací <ul style="list-style-type: none"> komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření <ul style="list-style-type: none"> proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

5. ročník

6. ročník

2 týdně, P

1. Základní geom. tvary

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současné výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření rozdělí působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu 	<p>kresebné studie - linie, tvar, objem - jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů - spirály, elipsy, řazení, rytmus, prolínání, množení, vyvažování, přímka, křivka tvarová a barevná kompozice, např. Babylónská věž - Mezopotámie</p>

2. Plastická tvorba

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření rozdělí působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>plastická a prostorová tvorba plastická tvorba - papír, hlína, drát, sádra</p>

6. ročník

3. Malba

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>malba teorie barev - Goethův barevný kruh - teplé a studené barvy, barvy příbuzné</p>

4. Dekorační práce, písmo

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>písmo a užitá grafika, např. plakát, reklama, obal na CD, obal na knihu, časopis</p>

6. ročník

5. Tématické práce

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>tematické práce - Vánoce, Velikonoce - dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru., např. vitráž, malba na sklo, vystřihování, vyřezávání</p>

7. ročník

2 týdně, P

7. ročník

1. Objem a tvar

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky prvky vizuálního obazového vyjádření - kresebné etudy - objem, tvar, linie - šrafování</p>

2. Barva

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>barevné vyjádření odstín - sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly - využití ve volné tvorbě i praktickém užití (např. oděv, vzhled interiéru) teorie barev - Goethův barevný kruh - teplé a studené barvy, barvy příbuzné</p>

7. ročník

3. Témat. práce

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření rozdělí působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>tematické práce - Vánoce, Velikonoce, pálení čarodějnic</p>

4. Architektura

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozdělí působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů 	<p>architektura</p>

5. Starověké umění

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozdělí působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů 	<p>byzantské, arabské umění, Egypt lidská figura - tvarová stylizace - Řecko, Řím</p>

7. ročník

6. Koláž

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	koláž

8. ročník

1 týdně, P

1. Přístup k realitě

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	kresebné etudy, etuda s linií jako výtvarným prostředkem různé typy zobrazení (podhledy, rovnoběžné promítání) praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě.

8. ročník

2. Estetické cítění

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>práce s uměleckým dílem teoretické práce - renesance, baroko, klasicismus - na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřování</p>

3. Techniky kresby

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu 	<p>techniky kresby - tužka, perko, uhel, rudka dynamická kresba, např. kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy zdokonalování technik kresby - způsoby stínování, kontrast</p>

8. ročník

4. Techniky malby

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření rozdílí působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>správná technika malby - zvládnutí větší plochy krajinašské školy 19. stol. technika akvarelu, pastel</p>

5. Digitální média

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření rozdílí působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>práce s internetem - vyhledávání www stránek - orientace výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě</p>

8. ročník

6. Barva

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů 	<p>objemové vyjádření námětu barvami - doplňkové a lomené barvy, valéry, barvy podobné a příbuzné subjektivní barevná škála</p>

9. ročník

1 týdně, P

1. Teorie barvy

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>komplementární barvy - textura symbolika barev, mísení barev, působení barev, vztahy mezi barvami kontrast (barevný, světelný)</p>

9. ročník

2. Grafické techniky

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>Vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí - rozvíjení schopnosti rozlišovat z jaké vrstvy představivosti znaky pocházející techniky kresby - tužka, perko, uhel, rudka dynamická kresba (např. kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy) tisk z výšky, plochy, hloubky uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty)</p>

3. Umělecký projev, moderní umění

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>práce s uměleckým dílem - umění 1. pol. 20. stol a 2. pol. 20. stol. (např. kubismus, surrealismus, impresionismus) seznámení se s hlavními současnými trendy výtvarného umění (instalace, performance, videoart, multimedie, akční umění – akční tvar malby a kresby, land-art, happening) převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí</p>

9. ročník

4. Multimédia

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>animovaný film - spolupráce, komunikace reklama a propagační prostředky (obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy, jednotlivé propagační materiály)</p>

5. Skica

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>práce v plenéru uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty) krajinomalba, frotáž</p>

9. ročník

6. Prostorová tvorba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	modelování

5.7.2 Hudební výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1	1	1	1	1

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1	1	1	1

Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

1. období (1. - 3. ročník)
2. období (4. a 5. ročník)
2. stupeň (6. - 9. ročník)

Na prvním stupni probíhá výuka v kmenových třídách, na 2. stupni v učebně HV.

Základní formou realizace předmětu je vyučovací hodina. Dále jsou realizovány různé akce, např. výchovné koncerty klasické i populární hudby, žákovská vystoupení (školní akademie), pěvecký kroužek Bukovinka apod.

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání ke komunikaci a seberealizaci.

V 1. a 2. období se žáci seznamují prostřednictvím vokálních, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových činností s výrazovými prostředky, které hudba nabízí, učí se s nimi pracovat a využívat je k sebevyjádření. Seznamují se s vybranými hudebními díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat, rozpoznat a v rámci svých možností interpretovat.

Na 2. stupni žáci navazují na poznatky získané na 1. stupni základního vzdělávání, učí se hudbu chápat v širších souvislostech. Nalézají vztah mezi jednotlivými druhy umění, chápou hudbu jako součást lidské kultury. Využívají hudebně-výrazové prostředky k sebevyjádření. Získávají přehled v jednotlivých hudebních stylech a epochách, a dokáží je v rámci svých možností rozpoznat a interpretovat. Získané znalosti mohou realizovat např. formou projektů apod.

Cílové zaměření předmětu:

Rozvíjení hudebnosti žáků a získání vztahu k hudbě a umění. Hudební výchova rozvíjí celkovou dětskou hudebnost a tvořivost, dětské schopnosti, které se projevují sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými dovednostmi.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu vedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učíme žáky vyhledávat informace z nejrůznějších zdrojů, kriticky posuzovat, třídít je a využívat
- * vedeme žáky k sebehodnocení i hodnocení navzájem
- * žáci se zúčastňují různých soutěží, které je motivují k učení
- * vedeme žáky k samostatnému myšlení, existují různé cesty při řešení problému

2. Kompetence k řešení problému

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci týmově spolupracují na řešení problému, sami vytvářejí postupy
- * podporujeme využívání moderní technologie při řešení problému
- * žáci mohou k prezentaci svých projektů využívat multimediální tabuli
- * žák má možnost kdykoli se poradit s učitelem
- * žáci vnímají kritické, mimořádné situace, plánují řešení problémů a obhajují svá rozhodnutí

3. Kompetence komunikativní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci jsou vedeni k tomu, aby se uměli vyjadřovat jazykově správně, souvisle a kultivovaně
- * učitelé užívají kooperativní metody učení, podporují spolupráci mezi žáky
- * žáci naslouchají svým spolužákům, hodnotí jejich projevy a argumentaci, diskutují
- * žáci se učí využívat moderní informační a komunikační technologie
- * zadáváme žákům referáty, projekty, které prezentují před spolužáky

4. Kompetence sociální a personální

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učitel při vyučování využívá skupinovou práci, vzájemná pomoc při učení
- * žáci se učí pracovat ve skupině, kvalitní týmové spolupráci
- * žáci si ve skupině pomáhají, uplatňují své znalosti a dovednosti, výsledky práce prezentují

5. Kompetence občanské

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- * žáci přemýšlí o životě v rámci podpory zdraví a zdravého životního stylu

6. Kompetence pracovní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci hodnotí práci svou i práci spolužáků
- * při hodinách je kladen důraz na pestrost úkolů tak, aby všichni žáci s různými dispozicemi měli šanci na seberealizaci
- * žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

1. ročník

1 týdně, P

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem 	<ul style="list-style-type: none"> pěvecký a mluvní projev –pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu hudební rytmus– realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu intonace, vokální improvizace, hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.) záznam vokální hudby– zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	<ul style="list-style-type: none"> hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbičekpomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace– tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednodílná písňová forma (a – b)

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie 	<ul style="list-style-type: none"> pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby– pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků orientace v prostoru– utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 	<ul style="list-style-type: none"> kvality tónů– délka, síla, barva, výška vztahy mezi tóny– souzvuk, akord hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie(melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj hudební styly a žánry– hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.

1. ročník

2. ročník

1 týdně, P

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem 	<ul style="list-style-type: none"> pěvecký a mluvní projev –pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu hudební rytmus– realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu dvojhlas a vícehlas– prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. intonace, vokální improvizace, hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.) záznam vokální hudby– zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	<ul style="list-style-type: none"> hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbičekpomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace– tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednodílná písňová forma (a – b)

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie 	<ul style="list-style-type: none"> pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby– pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků orientace v prostoru– utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozdělí jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 	<ul style="list-style-type: none"> kvality tónů– délka, síla, barva, výška vztahy mezi tóny– souzvuk, akord hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie(melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj hudební styly a žánry– hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.

3. ročník

3. ročník

1 týdně, P

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem 	<ul style="list-style-type: none"> pěvecký a mluvní projev –pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu hudební rytmus– realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu dvojhlas a vícehlas– prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.) záznam vokální hudby– zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	<ul style="list-style-type: none"> hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace– tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednodílná písňová forma (a – b) záznam instrumentální melodie– čtení a zápisrytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie 	<ul style="list-style-type: none"> taktování, pohybový doprovod znějící hudby– dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby– pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků orientace v prostoru– utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

3. ročník

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 	<ul style="list-style-type: none"> kvality tónů– délka, síla, barva, výška vztahy mezi tóny– souzvuk, akord hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie(melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu <ul style="list-style-type: none"> hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj hudební styly a žánry– hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. hudební formy– malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace interpretace hudby– slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

4. ročník

1 týdně, P

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not 	<ul style="list-style-type: none"> pěvecký a mluvný projev –pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu <ul style="list-style-type: none"> hudební rytmus– realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu dvojhlas a vícehlas– prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.) záznam vokální hudby– zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché případně složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. <ul style="list-style-type: none"> rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace– tvorba předeher, mezihry a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednodílná písňová forma (a – b) záznam instrumentální melodie– čtení a zápisrytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů

4. ročník

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> • taktování, pohybový doprovod znějící hudby– dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance • pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby– pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků <ul style="list-style-type: none"> • orientace v prostoru– utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby • rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny 	<ul style="list-style-type: none"> • kvality tónů– délka, síla, barva, výška • vztahy mezi tóny– souzvuk, akord • hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie(melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu <ul style="list-style-type: none"> • hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj • hudební styly a žánry– hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. • hudební formy– malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace • interpretace hudby– slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

5. ročník

1 týdně, P

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti • realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not 	<ul style="list-style-type: none"> • pěvecký a mluvní projev –pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu <ul style="list-style-type: none"> • hudební rytmus– realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu • dvojhlas a vícehlas– prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. • intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.) • záznam vokální hudby– zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně

5. ročník

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché případně složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace – tvorba předeher, mezihry a dohry s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednodílná písňová forma (a – b) <ul style="list-style-type: none"> záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ztvářňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků <ul style="list-style-type: none"> orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny 	<ul style="list-style-type: none"> kvality tónů – délka, síla, barva, výška vztahy mezi tóny – souzvuk, akord hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu <ul style="list-style-type: none"> hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. hudební formy – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

6. ročník

1 týdně, P

6. ročník

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého 	<p>hlasová cvičení dechová cvičení hlasová hygiena opakování základních hudební pojmy: notová. osnova, nota, tón, stupnice, tónina lidové písně a jejich druhy umělá píseň - státní hymna vícehlas lidové kapely, lidový dvojhlas píseň a její hudební forma vokální a instrumentální hudba hudební výrazové prostředky (melodie, rytmus, tempo, harmonie) hudební seskupení - sólo,duo,trio, kvarteto atd.</p>

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace 	<p>dělení hudebních nástrojů vlastní improvizace hra na tělo (telskání, pleskání apod.) rytmizace, melodizace a stylizace textů lidové slovesnosti hudební improvizace (předehra, mezihra, dohra)</p>

3. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	<p>opera, opereta, muzikál, revue, střední proud, folk hudba vokální a instrumentální zpěvní hlasy (dětské, dospělé) hudba lidová a umělá</p>

7. ročník

1 týdně, P

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého • realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů 	<p>hlasová cvičení dechová cvičení hlasová hygiena - lidský hlas druhy lidových písní lidový vícehlas rozdělení hlasů polyfonie a homofonie kánon vokální polyfonie</p>

7. ročník

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů 	<p>instrumentální polyfonie - fuga Johann Sebastian Bach hudební formy - koncert, sonáta, symfonie vlastní improvizace hra na tělo (telskání, pleskání apod.) rytmizace, melodizace a stylizace textů lidové slovesnosti hudební improvizace (předehra, mezihra, dohra)</p>

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	<p>taneční hry se zpěvem lidové tance pohybová improvizace s použitím tanečních kroků orientace v prostoru uchování a reprodukce pohybů při tanci a pohybových aktivitách hudba a tanec (pantomima, balet, výrazový tanec)</p>

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace 	<p>opereta, muzikál artifciální a nonartifciální hudba</p>

8. ročník

1 týdně, P

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů 	<p>hlasová hygiena, mutace lidový dvojhlas intonace v dur a mol tónině noty hudební značky metrum, rytmus, tempo artifciální a nonartifciální hudba</p>

8. ročník

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů 	<p>vlastní improvizace hra na tělo (telskání, pleskání apod.) rytmizace, melodizace a stylizace textů lidové slovesnosti doprovody písní jednotlivých hudebních stylů reprodukce melodických a rytmických celku skladeb a písní</p>

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	<p>taneční hry se zpěvem lidové tance pohybová improvizace s použitím tanečních kroků orientace v prostoru uchování a reprodukce pohybů při tanci a pohybových aktivitách hudba a tanec</p>

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu orientuje se v písních homofonních a polyfonních na základě získaných znalostí 	<p>artifciální a nonartifciální hudba původ hudby - pravěk, starověk původ moderní populární hudby středověká hudba- chorály, rytířský zpěv hudba jednohlasá a vícehlasá Klasický jazz hudební renesance hudba duchovní a světská swing - 30. a 40. léta hudební baroko rock ' n ' roll country, western klasicismus romantismus populární hudba 60. let populární hudba 70.- 80. léta (hard rock, disco, punk, reggae, heavy metal, rap)</p>

9. ročník

1 týdně, P

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace 	<p>správné nasazení tónů hlasová hygiena, mutace lidový dvojhlas a vícehlas intonace v dur. a mol. tónině noty hudební značky artifciální a nonartifciální hudba</p>

9. ročník

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	<p>počátky hudby v Čechách středověká hudba počátky české popul. Hudby – polka, valčík česká hudební renesance (K. Harant, J. C. Vodňanský) hudba duchovní a světská (vícehlasý zpěv) české hudební baroko (A. V. Michna, P. J. Vejvanovský, J. D. Zelenka, B. M. Čermohorský) česká populární hudba, 20. léta vánoce - instrumentální a vokální hudba jazz a swing v české hudbě (J+ V+W) trampská píseň český hudební klasicismus (J. V. Stamic, J. S. Dusík, P. Vranický) český hudební romantismus (Smetana, Dvořák, Fibich) divadla malých forem, Semafor (Suchý, Šlitr) populární hudba - 60. léta- big beat Populární hudba - 70. a 80. léta Česká vážná hudba – 20. st. (L. Janáček, B. Martinů, V. Novák)</p>

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	<p>počátky české populární hudby – polka, valčík taneční hry se zpěvem lidové tance pohybová improvizace s použitím tanečních kroků orientace v prostoru uchování a reprodukce pohybů při tanci a pohybových aktivitách hudba a tanec</p>

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami 	<p>počátky hudby v Čechách středověká hudba počátky české popul. Hudby – polka, valčík česká hudební renesance (K. Harant, J. C. Vodňanský) hudba duchovní a světská (vícehlasý zpěv) české hudební baroko (A. V. Michna, P. J. Vejvanovský, J. D. Zelenka, B. M. Čermohorský) česká populární hudba, 20. léta vánoce - instrumentální a vokální hudba jazz a swing v české hudbě (J+ V+W) trampská píseň český hudební klasicismus (J. V. Stamic, J. S. Dusík, P. Vranický) český hudební romantismus (Smetana, Dvořák, Fibich) divadla malých forem, Semafor (Suchý, Šlitr) populární hudba - 60. léta - big beat populární hudba - 70. a 80. léta česká vážná hudba – 20. st. (L. Janáček, B. Martinů, V. Novák)</p>

5.8 Člověk a zdraví

Charakteristika oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby

chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávali potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví. Vzdělávací oblast člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti člověk a jeho svět. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení - v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Škola má současně povinnost nabízet veškerý obsah Zdravotní tělesné výchovy žákům III. (příp. II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky v dalším vyučovacím předmětu dotovaném z disponibilní časové dotace). Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravovat a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu z dlouhodobého setrvávání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy v nevhodné skladbě, z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě

potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

5.8.1 Výchova ke zdraví

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	0	1	0	

Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení :

Vyučovací předmět výchova ke zdraví, jako samostatný předmět, navazuje svým obsahem na výstupy vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Výuka probíhá v kmenových třídách, v počítačové učebně, v učebně s televizí, videem a multimediální tabulí nebo na veřejných prostranstvích.

Vzdělávání je zaměřeno na preventivní ochranu zdraví a upevnění návyků poskytovat základní první pomoc, základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, na dovednosti odmítat škodlivé látky, získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování. Mezi metody a formy práce náleží výklad, diskuse, skupinové vyučování, problémové vyučování, činnostní vyučování, samostatná práce, reprodukce textu, úvahy, dramatizace, didaktické situační hry, krátkodobé projekty, soutěže, testy, práce s PC a audiovizuální technikou.

Do tohoto předmětu je také vloženo téma Svět práce z oblasti Člověk a svět práce. Učivu výchovy k volbě povolání je věnována jedna hodina týdně v 8. ročníku. Výuka probíhá v kmenových třídách, v počítačové učebně, v učebně s televizí, videem a multimediální tabulí, na výstavách škol, v IPS ÚP.

Vzdělávání je zaměřeno na zprostředkování důležitých znalostí a dovedností souvisejících s budoucím

uplatněním ve světě práce a na rozvoj kompetencí, které jsou potřebné při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci a při vstupu na trh práce.

Mezi metody a formy práce náleží výklad, diskuse, besedy, skupinové vyučování, problémové vyučování, samostatná práce, úvahy, krátkodobé projekty, soutěže, testy, práce s PC a audiovizuální technikou.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu vedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učíme žáky vyhledávat informace z nejrůznějších zdrojů, kriticky posuzovat, třídít je a využívat
- * vedeme žáky k sebehodnocení i hodnocení navzájem
- * žáci se zúčastňují různých soutěží, které je motivují k učení
- * na praktických úlohách ze života ukazujeme žákům smysl učení, jeho celoživotní nutnost
- * vedeme žáky k samostatnému myšlení, existují různé cesty při řešení problému

2. Kompetence k řešení problému

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * motivujeme žáky problémovými úlohami ze života
- * žáci týmově spolupracují na řešení problému, sami vytvářejí postupy
- * podporujeme využívání moderní technologie při řešení problému
- * žáci mohou k prezentaci svých projektů využívat multimediální tabuli
- * žák má možnost kdykoli se poradit s učitelem
- * žáci vnímají kritické, mimořádné situace, plánují řešení problémů a obhajují svá rozhodnutí

3. Kompetence komunikativní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci jsou vedeni k tomu, aby se uměli vyjadřovat jazykově správně, souvisle a kultivovaně
- * učitelé užívají kooperativní metody učení, podporují spolupráci mezi žáky
- * žáci naslouchají svým spolužákům, hodnotí jejich projevy a argumentaci, diskutují
- * žáci se učí využívat moderní informační a komunikační technologie
- * zadáváme žákům referáty, projekty, které prezentují před spolužáky

4. Kompetence sociální a personální

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učitel při vyučování využívá skupinovou práci, vzájemná pomoc při učení
- * žáci se učí pracovat ve skupině, kvalitní týmové spolupráci
- * žáci si ve skupině pomáhají, uplatňují své znalosti a dovednosti, výsledky práce prezentují

5. Kompetence občanské

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- * žáci přemýšlí o životě v rámci podpory zdraví a zdravého životního stylu

6. Kompetence pracovní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci hodnotí práci svou i práci spolužáků
- * při hodinách je kladen důraz na pestrost úkolů tak, aby všichni žáci s různými dispozicemi měli šanci na seberealizaci
- * žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- * žáci ovládají základní postupy při poskytování první pomoci

6. ročník

6. ročník

1 týdně, P

1. Vztahy mezi lidmi a formy soužití

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě • vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> • vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství • vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek

2. Zdravý způsob života a péče o zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí • dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky • uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> • výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy • vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota • tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim • ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu nálezů a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty • ochrana před chronickými nepřenosičnými chorobami apřed úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci

3. Osobnostní a sociální rozvoj

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví • posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví • usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> • sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity • seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování • psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech • mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování

7. ročník

7. ročník

0 týdně, P

8. ročník

1 týdně, P

1. Svět práce

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 	<ul style="list-style-type: none"> trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce volba profesní orientace – základní principy; sebezpoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání

9. ročník

0 týdně, P

1. Změny v životě člověka a jejich reflexe

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví 	<ul style="list-style-type: none"> dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity

9. ročník

2. Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím • uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým • vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi • projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 	<ul style="list-style-type: none"> • stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti <ul style="list-style-type: none"> • auto-destruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet, násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnání, trestná činnost, dopink ve sportu <ul style="list-style-type: none"> • skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci • bezpečné chování komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení • dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) <ul style="list-style-type: none"> • manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt • ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí

3. Hodnota a podpora zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce 	<ul style="list-style-type: none"> • celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie <ul style="list-style-type: none"> • podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví

4. Svět práce

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí • posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě • využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání • prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 	<ul style="list-style-type: none"> • trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce <ul style="list-style-type: none"> • volba profesní orientace – základní principy; sebezpoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb • možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby <ul style="list-style-type: none"> • zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů • podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání

5.8.2 Tělesná výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
2	2	2	2	2

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
2	2	2	2

Charakteristika předmětu

I.stupeň

Obsahové a organizační vymezení:

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní a zdraví jiných.

Tělesná výchova:

- * poznání vlastních pohybových možností
- * rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání
- * poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost
- * regenerace a kompenzace jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- * náprava a korekce zdravotního oslabení
- * podpora zdraví a ochrana života

Cílové zaměření předmětu:

- * směřuje k poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- * vede k pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody
- * vytváří orientaci v názorech na to, co je zdravé i na to, co zdraví poškozuje
- * vede k osvojení preventivních postupů pro ovlivňování zdraví
- * motivuje k aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví

Všichni vyučující běžně využívají veškeré tělocvičné náčiní i nářadí. V letních měsících jsou využívána venkovní sportoviště.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu vedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učíme žáky poznávat smysl a cíl svých aktivit
- * učíme žáky osvojova si názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
- * učíme žáky zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a aplikovat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

2. Kompetence k řešení problému

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vedeme žáky k samostatnosti, ale i k týmové spolupráci při řešení problému
- * žáci se účastní soutěží
- * učít žáky poradit se s učitelem o vhodném řešení problému

3. Kompetence komunikativní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci jsou vedeni k tomu, aby se uměli vyjadřovat jazykově správně, souvisle a kultivovaně
- * učíme žáky týmově spolupracovat na zadaném úkolu
- * žáci se účastní soutěží, akcí, projektů, kde prezentují své myšlenky, znalosti, nápady
- * žáci se učí naslouchat svým spolužákům, diskutovat, hodnotit jejich argumenty

4. Kompetence sociální a personální

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učíme žáky spolupracovat ve skupinách, kde se učí vzájemně si pomáhat při učení, řešit problém, konstruktivně si vyměňovat názory, diskutovat ve skupině, upevňovat mezilidské vztahy, respektovat práci druhých i osobnost spolužáka
- * učíme žáky schopnosti požádat o pomoc
- * učíme žáky respektovat práci druhých i osobnost spolužáků
- * důrazně prosazujeme odmítavý postoj k povyšování, násilí, šikanování a k ostatním formám chování, které narušují dobré vztahy mezi žáky

5. Kompetence občanské

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učíme žáky přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické, náboženské skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
- * učíme žáky aktivně se zapojovat do sportovních aktivit
- * učíme žáky zodpovědně se rozhodovat podle dané situace
- * učíme žáky rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- * učíme žáky rozlišovat a uplatňovat práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák..)

6. Kompetence pracovní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vedeme žáky ke kontrole pracovních pomůcek a jejich správnému využití
- * učíme žáky dodržovat pravidla bezpečné práce v terénu i ve škole
- * žáky vedeme k efektivitě při organizování vlastní práce
- * učíme žáky organizovat svůj pohybový režim
- * učíme žáky využívat znalost i dovednosti v běžné praxi
- * učíme žáky základům první pomoci

II. stupeň

Obsahové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět tělesná výchova, jako samostatný předmět, navazuje svým obsahem na výstupy vzdělávacího oboru tělesná výchova na 1. stupni.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- * osvojení pohybových dovedností, kultivaci pohybového projevu usilování o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, zvládnání základních, organizačních, hygienických a bezpečnostních zásad pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí
- * poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- * propojování pohybových činností s dalšími oblastmi vzdělání
- * prožívání osvojované pohybové činnosti a využívání je s pomocí dospělých nebo samostatně jako prostředek k překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů a dlouhodobější zdravotní prevence i jako předpoklad pro vytváření trvalého vztahu k pohybovým aktivitám
- * uvědomění si významu sociálních vztahů a rolí ve sportu a jiných pohybových aktivitách

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu vedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učit žáky poznávat smysl a cíl svých aktivit
- * učit žáky plánovat, organizovat samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody na úrovni školy
- * učit žáky osvojovat názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- * učit žáky zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a aplikovat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

2. Kompetence k řešení problému

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vést žáky k samostatnosti, ale i k týmové spolupráci při řešení problému
- * žáci se účastní soutěží, nebo je sami organizují
- * učit žáky poradit se s učitelem vhodném řešení problému

3. Kompetence komunikativní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci jsou vedeni k tomu, aby se uměli vyjadřovat jazykově správně, souvisle a kultivovaně (ústně i písemně)
- * žáci týmově spolupracují na zadaném úkolu
- * žáci se účastní soutěží, akcí, projektů, kde prezentují své myšlenky, znalosti, nápady
- * žáci se učí naslouchat svým spolužákům, diskutovat, hodnotit jejich argumenty

4. Kompetence sociální a personální

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci spolupracují ve skupinách, kde se učí vzájemně si pomáhat při učení, řešit problém, konstruktivně si vyměňovat názory, diskutovat ve skupině, upevňovat mezilidské vztahy, respektovat práci druhých i osobnost spolužáka
- * učíme žáky schopnosti požádat o pomoc
- * učíme žáky respektovat práci druhých i osobnost spolužáků
- * důrazně prosazujeme odmítavý postoj k povyšování, násilí, šikanování a k ostatním formám chování, které narušují dobré vztahy mezi žáky
- * dodržovat postupy, termíny a dohodnutou kvalitu práce

5. Kompetence občanské

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učíme žáky přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické, náboženské skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
- * učíme žáky aktivně se zapojovat do sportovních aktivit
- * učíme žáky zodpovědně se rozhodovat podle dané situace
- * učíme žáky rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- * učíme žáky rozlišovat a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák..)

6. Kompetence pracovní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vedeme žáky ke kontrole pracovních pomůcek a jejich správnému využití
- * učíme žáky dodržovat pravidla bezpečné práce v terénu i ve škole
- * žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- * učíme žáky organizovat svůj pohybový režim
- * učíme žáky využívat znalost i dovednosti v běžné praxi
- * učíme žáky základům první pomoci

1. ročník

2 týdne, P

1. ročník

1. Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti 	<p>význam pohybu pro zdraví: pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu příprava organismu: příprava před pohybovou činností, uklidnění, protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti: správné držení těla, zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná cvičení rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu hygiena pohybových činností a cvičebního prostoru, vhodný cvičební úbor bezpečnost při pohybových činnostech: organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc při Tv</p>

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení 	<p>pohybové hry: netradiční pohybové hry a aktivity základy gymnastiky: průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí rytmické a kondiční formy, cvičení pro děti: kondiční cvičení s hudbou anebo rytmickým doprovodem, jednoduché tance průpravné úpoly: přetahy, přetlaky základy atletiky: rychlý běh, vytrvalostní běh, skok do dálky, hod míčkem základy sportovních her: manipulace s míčkem (pálkou), průpravné hry, spolupráce ve hře turistika a sport v přírodě: přesun do terénu, chůze v terénu, ochrana přírody, chování za mimořádných situací další pohybové činnosti dle zájmu žáků</p>

3. Činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci 	<p>komunikace v Tv: základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely a signály organizace při Tv: základní organizace prostoru a činností zásady jednání a chování: fair play pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností: hry, závody, soutěže</p>

4. Prvky zdravotní tělesné výchovy

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy • zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením 	<p>prevence zdravotních oslabení zásady správného držení těla vhodná obuv a oblečení</p>

2. ročník

2 týdně, P

2. ročník

1. Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti 	<p>význam pohybu pro zdraví: pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu</p> <p>příprava organismu: příprava před pohybovou činností, uklidnění, protahovací cvičení</p> <p>zdravotně zaměřené činnosti: správné držení těla, zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná cvičení</p> <p>rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu</p> <p>hygiena pohybových činností a cvičebního prostoru, vhodný cvičební úbor</p> <p>bezpečnost při pohybových činnostech: organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc při Tv</p>

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení 	<p>pohybové hry: netradiční pohybové hry a aktivity</p> <p>základy gymnastiky: průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí</p> <p>rytmické a kondiční formy, cvičení pro děti: kondiční cvičení s hudbou anebo rytmickým doprovodem, jednoduché tance</p> <p>průpravné úpoly: přetahy, přetlaky</p> <p>základy atletiky: rychlý běh, vytrvalostní běh, skok do dálky, hod míčkem</p> <p>základy sportovních her: manipulace s míčkem (pálkou), průpravné hry, spolupráce ve hře</p> <p>turistika a sport v přírodě: přesun do terénu, chůze v terénu, ochrana přírody, chování za mimořádných situací</p> <p>další pohybové činnosti dle zájmu žáků</p>

3. Činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích 	<p>kommunikace v Tv: základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely a signály</p> <p>organizace při Tv: základní organizace prostoru a činností</p> <p>zásady jednání a chování: fair play</p> <p>pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností: hry, závody, soutěže</p>

4. Prvky zdravotní tělesné výchovy

Očekávané výstupy	Učivo
	<p>prevence zdravotních oslabení</p> <p>zásady správného držení těla</p> <p>vhodná obuv a oblečení</p>

3. ročník

2 týdně, P

3. ročník

1. Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci 	<p>význam pohybu pro zdraví: pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu příprava organismu: příprava před pohybovou činností, uklidnění, protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti: správné držení těla, zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná cvičení rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu hygiena pohybových činností a cvičebního prostoru, vhodný cvičební úbor bezpečnost při pohybových činnostech: organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc při Tv</p>

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích 	<p>pohybové hry: netradiční pohybové hry a aktivity základy gymnastiky: průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí rytmické a kondiční formy, cvičení pro děti: kondiční cvičení s hudbou anebo rytmickým doprovodem, jednoduché tance průpravné úpoly: přetahy, přetlaky základy atletiky: rychlý běh, vytrvalostní běh, skok do dálky, hod míčkem základy sportovních her: manipulace s míčkem (pálkou), průpravné hry, spolupráce ve hře turistika a sport v přírodě: přesun do terénu, chůze v terénu, ochrana přírody, chování za mimořádných situací další pohybové činnosti dle zájmu žáků</p>

3. Činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci 	<p>komunikace v Tv: základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely a signály organizace při Tv: základní organizace prostoru a činností zásady jednání a chování: fair play pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností: hry, závody, soutěže měření a posuzování pohybových dovedností: měření výkonů, základní pohybové testy zdroje informací o pohybových činnostech</p>

4. Prvky zdravotní tělesné výchovy

Očekávané výstupy	Učivo
	<p>prevence zdravotních oslabení zásady správného držení těla vhodná obuv a oblečení</p>

4. ročník

2 týdně, P

4. ročník

1. Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci při úrazu spolužáka zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením 	<p>význam pohybu pro zdraví: pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu</p> <p>příprava organismu: příprava před pohybovou činností, ukladnění, protahovací cvičení</p> <p>zdravotně zaměřené činnosti: správné držení těla, zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná cvičení</p> <p>rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu</p> <p>hygiena pohybových činností a cvičebního prostoru, vhodný cvičební úbor</p> <p>bezpečnost při pohybových činnostech: organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc při Tv</p>

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti 	<p>pohybové hry: netradiční pohybové hry a aktivity</p> <p>základy gymnastiky: průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí</p> <p>rytmické a kondiční formy, cvičení pro děti: kondiční cvičení s hudbou anebo rytmickým doprovodem, jednoduše tance</p> <p>průpravné úpoly: přetahy, přetlaky</p> <p>základy atletiky: rychlý běh, vytrvalostní běh, skok do dálky, hod míčkem</p> <p>základy sportovních her: manipulace s míčkem (pálkou), průpravné hry, spolupráce ve hře</p> <p>turistika a sport v přírodě: přesun do terénu, chůze v terénu, ochrana přírody, chování za mimořádných situací</p> <p>další pohybové činnosti dle zájmu žáků</p>

3. Činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení zorganizuje nenáročnou pohybovou činností a soutěže na úrovni třídy orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace 	<p>komunikace v Tv: základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely a signály</p> <p>organizace při Tv: základní organizace prostoru a činností</p> <p>zásady jednání a chování: fair play</p> <p>pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností: hry, závody, soutěže</p> <p>měření a posuzování pohybových dovedností: měření výkonů, základní pohybové testy</p> <p>zdroje informací o pohybových činnostech</p>

4. Prvky zdravotní tělesné výchovy

Očekávané výstupy	Učivo
	<p>prevence zdravotních oslabení</p> <p>zásady správného držení těla</p> <p>vhodná obuv a oblečení</p>

5. ročník

5. ročník

2 týdne, P

1. Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci při úrazu spolužáka zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením 	<p>význam pohybu pro zdraví: pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu</p> <p>příprava organismu: příprava před pohybovou činností, ukladnění, protahovací cvičení</p> <p>zdravotně zaměřené činnosti: správné držení těla, zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná cvičení</p> <p>rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu</p> <p>hygienu pohybových činností a cvičebního prostoru, vhodný cvičební úbor</p> <p>bezpečnost při pohybových činnostech: organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc při Tv</p>

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti adapтуje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, 	<p>pohybové hry: netradiční pohybové hry a aktivity</p> <p>základy gymnastiky: průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí</p> <p>rytmické a kondiční formy, cvičení pro děti: kondiční cvičení s hudbou anebo rytmickým doprovodem, jedoduché tance</p> <p>průpravné úpoly: přetahy, přetlaky</p> <p>základy atletiky: rychlý běh, vytrvalostní běh, skok do dálky, hod míčkem</p> <p>základy sportovních her: manipulace s míčkem (pálkou), průpravné hry, spolupráce ve hře</p> <p>turistika a sport v přírodě: přesun do terénu, chůze v terénu, ochrana přírody, chování za mimořádných situací, přežití v přírodě, orientace, nouzový přístřešek</p> <p>další pohybové činnosti dle zájmu žáků</p> <p>plavání: (základní plavecká výuka) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucím</p>

3. Činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení organizuje nenáročnou pohybovou činností a soutěže na úrovni třídy změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví 	<p>kommunikace v Tv: základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely a signály</p> <p>organizace při Tv: základní organizace prostoru a činností</p> <p>zásady jednání a chování: fair play</p> <p>pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností: hry, závody, soutěže</p> <p>měření a posuzování pohybových dovedností: měření výkonů, základní pohybové testy</p> <p>zdroje informací o pohybových činnostech</p>

5. ročník

4. Prvky zdravotní tělesné výchovy

Očekávané výstupy	Učivo
	prevence zdravotních oslabení zásady správného držení těla vhodná obuv a oblečení

6. ročník

2 týdne, P

1. Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně za konkrétním účelem usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu ; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	význam pohybu pro zdraví (příprava organismu před cvičením, terminologie osvojených činností) průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací a tvořivá cvičení: základní technika jednotlivých cviků způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů protahovací a napínací cvičení dechová cvičení kompenzační cvičení cvičení pro správné držení těla vyrovnávací cvičení cvičení motivační, tvořivá, napodobivá hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech: význam bioritmů pro zdraví a pohybovou aktivitu bezpečný pohyb a chování při TV a sportu péče o nářadí a náčiní ošetření poranění

6. ročník

2. Pohybové dovednosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	<p>pohybové hry: netradiční pohybové hry a aktivity pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů pohybové hry soutěživé pohybové hry pro manipulaci s různým náčiním využití přírodního prostředí pro pohybové hry gymnastika akrobatická cvičení (kotoul vpřed a vzad, stoj na lopatkách) rovnovážné polohy v postojích skoky prosté odrazem snožmo z trampolínky roznožka přes kozu (bednu) skrčka přes kozu (bednu) hra: náskok do vzporu - zákmihem seskok kladina (převážně dívky): různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží a obraty, rovnovážné polohy rytmické a kondiční cvičení s hudbou (především dívky) různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem cvičení s náčiním technika tanců úpoly průpravné úpoly (přetahy, přetlaky, pády vzad skulením do kolébky, střehové postoje) atletika rychlý běh do 100 m skok do dálky hod granátem nebo míčkem základy překážkového běhu sportovní hry: fotbal (převážně chlapci), basketbal základy herních systémů herní kombinace herní činnosti jednotlivce utkání podle pravidel žákovské kategorie turistika a pobyt v přírodě zásady přípravy turistické akce, vyhledávání dopravních spojů orientace podle mapy a buzoly základní pravidla silničního provozu chůze v terénu táboření ochrana přírody základy orientačního běhu dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla doplňkové sportovní hry florbal minikopaná jiné sportovní hry dle zájmu žáků</p>

3. Podpora pohybového učení

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji rozdílí a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora sleduje, eviduje a vyhodnotí prvky pohybové činnosti a výkony organizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<p>kommunikace v TV názvosloví osvojovaných činností smluvené povely, gesta, značky vzájemná spolupráce a komunikace při pohybových činnostech významné soutěže a sportovci aktuální zdroje informací o TV a sportu olympismus pravidla her, závodů, soutěží chování a jednání fair play při hrách, závodech, soutěžích měření, evidence a hodnocení výkonů</p>

6. ročník

4. Prvky zdravotní TV

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení • zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení • aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení 	prevence zdravotních oslabení zásady správného držení těla vhodná obuv a oblečení

7. ročník

2 týdne, P

1. Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně za konkrétním účelem • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu ; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	význam pohybu pro zdraví (příprava organismu před cvičením, terminologie osvojených činností) průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací a tvořivá cvičení: základní technika jednotlivých cviků způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů protahovací a napínací cvičení dechová cvičení kompenzační cvičení cvičení pro správné držení těla vyrovnávací cvičení cvičení motivační, tvořivá, napodobivá hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech: význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu bezpečný pohyb a chování při TV a sportu péče o nářadí a náčiní ošetření poranění

7. ročník

2. Pohybové dovednosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	<p>pohybové hry: netradiční pohybové hry a aktivity pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů pohybové hry soutěživé pohybové hry pro manipulaci s různým náčiním využití přírodního prostředí pro pohybové hry gymnastika akrobatická cvičení (kotoul vpřed a vzad, stoj na lopatkách) rovnovážné polohy v postojích skoky prosté odrazem snožmo z trampolínky roznožka přes kozu (bednu) skrčka přes kozu (bednu) hrázda: náskok do vzporu - zákmihem seskok kladina (převážně dívky): různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží a obraty, rovnovážné polohy rytmické a kondiční cvičení s hudbou (především dívky) různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem cvičení s náčiním technika tanců úpoly průpravné úpoly (přetahy, přetlaky, pády vzad skulením do kolébky, střežové postoje) základy sebeobraných činností atletika rychlý běh do 100 m skok do dálky hod granátem nebo míčkem základy překážkového běhu sportovní hry: fotbal (převážně chlapci), basketbal základy herních systémů herní kombinace herní činnosti jednotlivce utkáni podle pravidel žákovské kategorie turistika a pobyt v přírodě zásady přípravy turistické akce, vyhledávání dopravních spojů orientace podle mapy a buzoly základní pravidla silničního provozu chůze v terénu táboření ochrana přírody základy orientačního běhu dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla doplňkové sportovní hry florbal minikopaná jiné sportovní hry dle zájmů žáků</p>

3. Podpora pohybového učení

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora sleduje, eviduje a vyhodnotí prvky pohybové činnosti a výkony zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<p>komunikace v TV názvosloví osvojovaných činností smluvené povely, gesta, značky vzájemná spolupráce a komunikace při pohybových činnostech organizace prostoru a pohybových činností ve standardních i nestandardních podmínkách významné soutěže a sportovci aktuální zdroje informací o TV a sportu olympismus pravidla her, závodů, soutěží chování a jednání fair play při hrách, závodech, soutěžích měření, evidence a hodnocení výkonů</p>

7. ročník

4. Prvky zdravotní TV

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení • zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení • aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení 	prevence zdravotních oslabení zásady správného držení těla vhodná obuv a oblečení

8. ročník

2 týdne, P

1. Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně za konkrétním účelem • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu ; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	význam pohybu pro zdraví (příprava organismu před cvičením, terminologie osvojovaných činností) průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací a tvořivá cvičení: základní technika jednotlivých cviků způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů protahovací a napínací cvičení dechová cvičení kompenzační cvičení cvičení pro správné držení těla vyrovnávací cvičení cvičení motivační, tvořivá, napodobivá hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech: význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu bezpečný pohyb a chování při TV a sportu péče o nářadí a náčiní ošetření poranění

8. ročník

2. Pohybové dovednosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	<p>pohybové hry: netradiční pohybové hry a aktivity pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů pohybové hry pro manipulaci s různým náčiním pohybové hry soutěživé a bojové podle vyspělosti žáků pohybové hry se specifickým účinkem využití přírodního prostředí pro pohybové hry gymnastika akrobatická cvičení (kotoul vpřed a vzad, stoj na lopatkách, přemet stranou vlevo a vpravo) rovnovážné polohy v postojích skoky prosté odrazem snožmo z trampolínky roznožka přes kozu (bednu) naššíř, naděl i s oddáleným odrazem skrčka přes kozu (bednu) naššíř i s oddáleným odrazem hrazda: náskok do vzporu kladina (převážně dívky): různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží a obraty, rovnovážné polohy rytmické a kondiční cvičení s hudbou (především dívky) různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem cvičení s náčiním technika tanců úpoly průpravné úpoly (přetahy, přetlaky, pády vzad skulením do kolébky, střežové postoje) základy aktivní sebeobrany (aikidó, judó, karatedó) atletika rychlý běh do 100 m vytrvalý běh do 2000m (dívky) a do 3000 m (chlapci) běh v terénu (až do 20 minut) skok do dálky hod granátem nebo míčkem vrh koulí sportovní hry: fotbal (převážně chlapci), basketbal základy herních systémů herní kombinace herní činnosti jednotlivce utkáni podle pravidel žákovské kategorie turistika a pobyt v přírodě zásady přípravy turistické akce, vyhledávání dopravních spojů orientace podle mapy a buzoly základní pravidla silničního provozu chůze v terénu do 25 km rozvoj pohybových dovedností a kondičních předpokladů s využitím terénu táboření ochrana přírody základy orientačního běhu dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla doplňkové sportovní hry florbal minikopaná jiné sportovní hry dle výběru a zájmu žáků rozšiřující učivo aerobní gymnastika překážkový a štafetový běh atletický čtyřboj (sprint, vytrvalostní běh, skok do dálky, hod míčkem) stolní tenis volejbal házená další turistické činnosti vhodné pro věk do 15 let</p>

8. ročník

3. Podpora pohybového učení

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu napiňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soustředění, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji rozdílí a upravuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora sleduje, eviduje a vyhodnotí prvky pohybové činnosti a výkony zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<p>komunikace v TV názvosloví osvojovaných činností smluvené povely, gesta, značky vzájemná spolupráce a komunikace při pohybových činnostech základy grafického záznamu pohybu organizace prostoru a pohybových činností ve standardních i nestandardních podmínkách sportovní výstroj a její ošetřování historie a současnost sportu významné soutěže a sportovci aktuální zdroje informací o TV a sportu olympismus pravidla her, závodů, soutěží chování a jednání fair play při hrách, závodech, soutěžích měření, evidence a hodnocení výkonů</p>

4. Prvky zdravotní TV

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení 	<p>prevence zdravotních oslabení zásady správného držení těla vhodná obuv a oblečení</p>

9. ročník

2 týdně, P

1. Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně za konkrétním účelem usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s činnostmi hlavní odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<p>význam pohybu pro zdraví (příprava organismu před cvičením, terminologie osvojovaných činností) průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací a tvořivá cvičení: základní technika jednotlivých cviků způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů protahovací a napínací cvičení dechová cvičení kompenzační cvičení cvičení pro správné držení těla vyrovnávací cvičení cvičení motivační, tvořivá, napodobivá hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech: význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu bezpečný pohyb a chování při TV a sportu péče o nářadí a náčiní ošetření poranění</p>

9. ročník

2. Pohybové dovednosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	<p>pohybové hry: netradiční pohybové hry a aktivity pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů pohybové hry pro manipulaci s různým náčiním pohybové hry soutěživé a bojové podle vyspělosti žáků pohybové hry se specifickým účinkem gymnastika akrobatická cvičení (kotoul vpřed a vzad, stoj na lopatkách, přemet stranou vlevo a vpravo) rovnovážné polohy v postojích skoky prosté odrazem snožmo z trampolínky roznožka přes kozu (bednu) našíf, naděl i s oddáleným odrazem skrčka přes kozu (bednu) našíf i s oddáleným odrazem hrázda: náskok do vzporu kladina (převážně dívky): různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží a obraty, rovnovážné polohy rytmické a kondiční cvičení s hudbou (především dívky) různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem cvičení s náčiním úpoly průpravné úpoly (přetahy, přetlaky, pády vzad skulením do kolébky, střežové postoje) atletika rychlý běh do 100 m vytrvalý běh do 2000m (dívky) a do 3000 m (chlapci) běh v terénu (až do 20 minut) skok do dálky hod granátem nebo míčkem vrh koulí sportovní hry: fotbal (převážně chlapci), basketbal základy herních systémů herní kombinace herní činnosti jednotlivce utkáni podle pravidel žákovské kategorie turistika a pobyt v přírodě zásady přípravy turistické akce, vyhledávání dopravních spojů orientace podle mapy a buzoly základní pravidla silničního provozu chůze v terénu do 25 km rozvoj pohybových dovedností a kondičních předpokladů s využitím terénu táboření ochrana přírody základy orientačního běhu dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla doplňkové sportovní hry florbal minikopaná jiné sportovní hry dle výběru a zájmu žáků rozšiřující učivo aerobní gymnastika překážkový a štafetový běh atletický čtyřboj (sprint, vytrvalostní běh, skok do dálky, hod míčkem) stolní tenis volejbal házená další turistické činnosti vhodné pro věk do 15 let</p>

9. ročník

3. Podpora pohybového učení

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • rozlišuje a upravuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • sleduje, eviduje a vyhodnotí prvky pohybové činnosti a výkony • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<p>komunikace v TV názvosloví osvojovaných činností smluvené povely, gesta, značky vzájemná spolupráce a komunikace při pohybových činnostech základy grafického záznamu pohybu organizace prostoru a pohybových činností ve standardních i nestandardních podmínkách sportovní výstroj a její ošetřování historie a současnost sportu významné soutěže a sportovci aktuální zdroje informací o TV a sportu olympismus pravidla her, závodů, soutěží chování a jednání fair play při hrách, závodech, soutěžích měření, evidence a hodnocení výkonů</p>

4. Prvky zdravotní TV

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení • zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení • aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení 	<p>prevence zdravotních oslabení zásady správného držení těla vhodná obuv a oblečení</p>

5.9 Člověk a svět práce

Charakteristika oblasti

Oblast člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vzdělávací oblasti člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné. Na 2. stupni je rozdělen na šest tematických okruhů: Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Svět práce. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů, kromě povinného tematického okruhu Svět práce, minimálně další dva tematické okruhy. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu.

Tematický okruh Svět práce je určen pro 8. a 9. ročník i odpovídající ročníky víceletých středních škol. Je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a lze jej zařadit již od 7. ročníku. Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

5.9.1 Člověk a svět práce

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1	1	1	1	1

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1	1	1	1

Charakteristika předmětu

I. stupeň

Obsahové a organizační vymezení :

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace jednotlivých žáků. Vzdělávací oblast se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Je založena na tvůrčí a myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je pro přehlednost rozdělena do rozdělena čtyř složek:

Práce s drobným materiálem:

- * vytváření různých předmětů z tradičních i netradičních materiálů
- * funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů
- * jednoduché pracovní operace a postupy

Konstrukční činnosti:

- * sestavování modelů (stavebnice)
- * práce s návodem

Pěstitelské práce:

- * péče o nenáročnou rostlinu

* pěstování pokojových rostlin

Příprava pokrmů:

- * základní vybavení kuchyně
- * výběr, nákup a skladování potravin
- * pravidla správného stolování
- * technika v kuchyni

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

- * pozitivní vztah k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- * osvojení základních pracovních dovedností a návyků, organizace a plánování práce, používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek
- * uplatnění tvořivosti a vlastních nápadů při práci
- * chápání práce jako příležitosti k seberealizaci
- * orientace v různých oborech lidské činnosti a osvojení potřebných poznatků významných pro volbu vlastního profesního zaměření

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu vedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učíme žáky vyhledávat informace z nejrůznějších zdrojů, kriticky posuzovat, třídít je a využívat
- * vedeme žáky k sebehodnocení i hodnocení navzájem
- * žáci se zúčastňují různých soutěží, které je motivují k učení
- * na praktických úlohách ze života ukazujeme žákům smysl učení, jeho celoživotní nutnost
- * vedeme žáky k samostatnému myšlení, existují různé cesty při řešení problému

2. Kompetence k řešení problému

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * motivujeme žáky problémovými úlohami ze života
- * žáci týmově spolupracují na řešení problému, sami vytvářejí postupy
- * podporujeme využívání moderní technologie při řešení problému
- * žák má možnost kdykoli se poradit s učitelem
- * žáci vnímají kritické, mimořádné situace, plánují řešení problémů a obhajují svá rozhodnutí

3. Kompetence komunikační

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci jsou vedeni k tomu, aby se uměli vyjadřovat jazykově správně, souvisle a kultivovaně
- * učitelé užívají kooperativní metody učení, podporují spolupráci mezi žáky
- * žáci naslouchají svým spolužákům, hodnotí jejich projevy a argumentaci, diskutují
- * žáci se učí využívat moderní informační a komunikační technologie
- * zadáváme projekty, které prezentují před spolužáky

4. Kompetence sociální a personální

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učitel při vyučování využívá skupinovou práci, vzájemná pomoc při učení
- * žáci se učí pracovat ve skupině, kvalitní týmové spolupráci
- * žáci si ve skupině pomáhají, uplatňují své znalosti a dovednosti, výsledky práce prezentují

5. Kompetence občanské

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- * žáci se přemýšlí o životě v rámci podpory zdraví a zdravého životního stylu

6. Kompetence pracovní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci hodnotí práci svou i práci spolužáků
- * při hodinách je kladen důraz na pestrost úkolů tak, aby všichni žáci s různými dispozicemi měli šanci na

seberealizaci

- * žáci ovládají základní postupy při poskytování první pomoci
- * vedeme žáky ke kontrole pracovních pomůcek a jejich správnému využití
- * učíme žáky dodržovat pravidla bezpečné práce v terénu i ve škole
- * vedeme žáky k efektivní práci a stálému zkvalitňování

II. stupeň

Obsahové a organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá vzhledem k podmínkám školy formou praktických činností ve třídě, venku nebo v dílnách. Vzdělávací oblast Člověk a svět práce vede žáky k tvořivému myšlení, spolupráci a motivuje žáky k další činnosti, rozvíjí schopnosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, učí je vážit si práce druhých, spolupracovat a objektivně zhodnotit odvedenou práci.

Žáci se seznamují s širokým spektrem pracovních činností a technologiemi, jsou vedeni k získávání základních uživatelských dovedností v rozličných oborech lidské činnosti. Vzdělávací oblast přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Téma Svět práce je přesunuto do předmětu Výchova ke zdraví, učivu výchovy k volbě povolání je věnována jedna hodina týdně v 8. ročníku.

Na konci vzdělávání žák:

- * zvládá bezpečně a účinně používat materiály, nástroje a vybavení, dodržuje pracovní postupy, zvládá se přizpůsobit pracovním podmínkám dané činnosti
- * přistupuje k práci z hlediska kvality odvedené práce, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska svého zdraví, zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- * využívá znalosti a zkušenosti, které získá v jednotlivých vzdělávacích oblastech

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu vedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učíme žáky vyhledávat informace z nejrůznějších zdrojů, kriticky posuzovat, třídít je a využívat
- * vedeme žáky k sebehodnocení i hodnocení navzájem
- * žáci se zúčastňují různých soutěží, které je motivují k učení
- * na praktických úlohách ze života ukazujeme žákům smysl učení, jeho celoživotní nutnost
- * vedeme žáky k samostatnému myšlení, existují různé cesty při řešení problému

2. Kompetence k řešení problému

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * motivujeme žáky problémovými úlohami ze života
- * žáci týmově spolupracují na řešení problému, sami vytvářejí postupy
- * podporujeme využívání moderní technologie při řešení problému
- * žák má možnost kdykoli se poradit s učitelem
- * žáci vnímají kritické, mimořádné situace, plánují řešení problémů a obhajují svá rozhodnutí

3. Kompetence komunikační

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci jsou vedeni k tomu, aby se uměli vyjadřovat jazykově správně, souvisle a kultivovaně
- * učitelé užívají kooperativní metody učení, podporují spolupráci mezi žáky
- * žáci naslouchají svým spolužákům, hodnotí jejich projevy a argumentaci, diskutují
- * žáci se učí využívat moderní informační a komunikační technologie
- * zadáváme projekty, které prezentují před spolužáky

4. Kompetence sociální a personální

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učitel při vyučování využívá skupinovou práci, vzájemná pomoc při učení

- * žáci se učí pracovat ve skupině, kvalitní týmové spolupráci
- * žáci si ve skupině pomáhají, uplatňují své znalosti a dovednosti, výsledky práce prezentují

5. Kompetence občanské

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- * žáci přemýšlí o životě v rámci podpory zdraví a zdravého životního stylu

6. Kompetence pracovní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci hodnotí práci svou i práci spolužáků
- * při hodinách je kladen důraz na pestrost úkolů tak, aby všichni žáci s různými dispozicemi měli šanci na seberealizaci
- * žáci ovládají základní postupy při poskytování první pomoci
- * vedeme žáky ke kontrole pracovních pomůcek a jejich správnému využití
- * učíme žáky dodržovat pravidla bezpečné práce v terénu i ve škole
- * vedeme žáky k efektivní práci a stálému zkvalitňování

1. ročník

1 týdně, P

1. Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů • pracuje podle slovního návodu a předlohy 	výrobky z přírodnin práce s papírem - překládání, stříhání, lepení, vytrhávání, tvarování modelování práce s netradičním materiálem ruční šití, vyšívání, drhání výroba herbářů, vzorníků

2. Konstrukční činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi 	jednoduchá montáž a demontáž - stavebnice práce s přírodním materiálem - stavby podle fantazie (sněhulák, iglů)

3. Pěstitelské práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování • zaznamenává a hodnotí výsledky tohoto pozorování • pečuje o nenáročnou rostlinu 	péče o pokojové rostliny - zalévání, kypření, přihnojování, množení, přesazování, omývání setí, výsadba, předpěstování v domácích podmínkách

4. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • připraví tabuli pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování 	jednoduché stolování, příprava tabule, hygiena práce s potravinami příprava jednoduchého pokrmu příprava pracoviště a úklid po práci

1. ročník

2. ročník

1 týdně, P

1. Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů pracuje podle slovního návodu a předlohy 	výrobky z přírodnin práce s papírem - překládání, stříhání, lepení, vytrhávání, tvarování modelování práce s netradičním materiálem ruční šití, vyšívání, drhání výroba herbářů, vzorníků

2. Konstrukční činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi 	jednoduchá montáž a demontáž - stavebnice práce s přírodním materiálem - stavby podle fantazie (sněhulák, iglů) rozlíšování těles podle tvaru, barvy modely strojů podle předlohy ze stavebnice

3. Pěstivelské práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledek pozorování zaznamenává a hodnotí výsledky tohoto pozorování pečuje o nenáročnou rostlinu 	péče o pokojové rostliny - zalévání, kypření, přihnojování, množení, přesazování, omývání setí, výsadba, předpěstování v domácích podmínkách podmínky k životu rostlin

4. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> připraví tabuli pro jednoduché stolování chová se vhodně při stolování 	jednoduché stolování, příprava tabule, hygiena práce s potravinami příprava jednoduchého pokrmu příprava pracoviště a úklid po práci ukládání potravin

3. ročník

1 týdně, P

1. Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů pracuje podle slovního návodu a předlohy 	výrobky z přírodnin práce s papírem - překládání, stříhání, lepení, vytrhávání, tvarování modelování práce s netradičním materiálem ruční šití, vyšívání, drhání výroba herbářů, vzorníků

2. Konstrukční činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi 	jednoduchá montáž a demontáž - stavebnice práce s přírodním materiálem - stavby podle fantazie (sněhulák, iglů) rozlíšování těles podle tvaru, barvy modely strojů podle předlohy ze stavebnice práce se stavebnicemi se vztahem k povolání

3. ročník

3. Pěstitelské práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování • zaznamenává a hodnotí výsledky tohoto pozorování výstup • pečuje o nenáročnou rostlinu 	<p>péče o pokojové rostliny - zalévání, kypření, přihnojování, množení, přesazování, omývání setí, výsadba, předpěstování v domácích podmínkách podmínky k životu rostlin</p>

4. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • připraví tabuli pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování 	<p>jednoduché stolování, příprava tabule, hygiena práce s potravinami příprava jednoduchého pokrmu příprava pracoviště a úklid po práci ukládání potravin</p>

4. ročník

1 týdně, P

1. Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic • Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu 	<p>výrobky z přírodnin práce s papírem - překládání, stříhání, lepení, vytrhávání, tvarování modelování práce s netradičním materiálem ruční šití, vyšívání, drhání výroba herbářů, vzorníků činnosti doplňující učivo prvouky, matematiky, českého jazyka, hudební výchovy navlékání korálků a výroba doplňků z nich</p>

2. Konstrukční činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž • pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<p>jednoduchá montáž a demontáž - stavebnice práce s přírodním materiálem - stavby podle fantazie (sněhulák, iglů) rozlišování těles podle tvaru, barvy modely strojů podle předlohy ze stavebnice práce se stavebnicemi se vztahem k povolání</p>

3. Pěstitelské práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • provádí samostatně jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<p>péče o pokojové rostliny - zalévání, kypření, přihnojování, množení, přesazování, omývání setí, výsadba, předpěstování v domácích podmínkách podmínky k životu rostlin</p>

4. ročník

4. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základním vybavení kuchyně připraví samostatně jednoduchý pokrm oddržuje pravidla správného stolování a společenského chování udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni 	Učivo jednoduché stolování, příprava tabule, hygiena práce s potravinami příprava jednoduchého pokrmu příprava pracoviště a úklid po práci ukládání potravin ekologické třídění odpadu šetření energiemi
--	---

5. ročník

1 týdně, P

1. Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu 	Učivo výrobky z přírodnin práce s papírem - překládání, stříhání, lepení, vytrhávání, tvarování modelování práce s netradičním materiálem ruční šití, vyšívání, drhání výroba herbářů, vzorníků činnosti doplňující učivo prvouky, matematiky, českého jazyka, hudební výchovu
---	--

2. Konstrukční činnosti

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu oddržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	Učivo jednoduchá montáž a demontáž - stavebnice práce s přírodním materiálem - stavby podle fantazie (sněhulák, iglů) rozlišování těles podle tvaru, barvy modely strojů podle předlohy ze stavebnice práce se stavebnicemi se vztahem k povolání
--	---

3. Pěstitelské práce

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu provádí samostatně jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní oddržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	Učivo péče o pokojové rostliny - zalévání, kypření, přihnojování, množení, přesazování, omývání setí, výsadba, předpěstování v domácích podmínkách podmínky k životu rostlin léčivé rostliny (jejich využívání i zneužívání) - koření, drogy, alergie úprava okolí školy
--	--

5. ročník

4. Příprava pokrmů

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu • orientuje se v základním vybavení kuchyně • připraví samostatně jednoduchý pokrm • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni 	<p>Učivo</p> <p>jednoduché stolování, příprava tabule, hygiena práce s potravinami příprava jednoduchého pokrmu příprava pracoviště a úklid po práci ukládání potravin ekologické třídění odpadu šetření energiemi</p>
---	---

6. ročník

1 týdně, P

1. Práce s technickými materiály

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • organizuje a plánuje svojí pracovní činnost • užívá technickou dokumentaci, připraví si jednoduchý náčrt výrobku • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu 	<p>Učivo</p> <ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) • pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování • jednoduché pracovní operace a postupy • organizace práce, důležité technologické postupy • technické náčrty a výkresy, technické informace, návody • úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla
---	--

2. Pěstitelské práce a chovatelství

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • pěstuje a využívá květiny pro výzdobu • používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu • prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty • dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty 	<p>Učivo</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy <ul style="list-style-type: none"> • zelenina– osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny <ul style="list-style-type: none"> • okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květiny v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin <ul style="list-style-type: none"> • ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování <ul style="list-style-type: none"> • léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie <ul style="list-style-type: none"> • chovatelství– chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty
---	--

6. ročník

3. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole

4. Provoz a údržba domácnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem 	<ul style="list-style-type: none"> údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem

7. ročník

1 týdně, P

1. Práce s technickými materiály

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí organizuje a plánuje svojí pracovní činnost užívá technickou dokumentaci, připraví si jednoduchý náčrt výrobku 	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování jednoduché pracovní operace a postupy organizace práce, důležité technologické postupy technické náčrty a výkresy, technické informace, návody úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla

7. ročník

2. Pěstitelské práce a chovatelství

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • pěstuje a využívá květiny pro výzdobu • používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu • dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty • prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásady bezpečného kontaktu se zvířaty 	<ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy • zelenina– osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny • okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin • ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování • léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie • chovatelství– chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty

3. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti • používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> • kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu • potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku • příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů • úprava stolu a stolování– jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole

4. Provoz a údržba domácnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů • správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem 	<ul style="list-style-type: none"> • údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti • elektrotechnika v domácnosti–elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem

8. ročník

1 týdně, P

8. ročník

1. Práce s technickými materiály

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu • provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • řeší jednoduché technologické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • organizuje a plánuje svojí pracovní činnost • užívá technickou dokumentaci, připraví si jednoduchý náčrt výrobku 	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) • pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování • jednoduché pracovní operace a postupy • organizace práce, důležité technologické postupy • technické náčrtý a výkresy, technické informace, návody • úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla

2. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti • používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> • kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu • potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelničky • příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů • úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole

3. Design a konstruování

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model • navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. • provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž • návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program

4. Provoz a údržba domácnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů • správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem 	<ul style="list-style-type: none"> • údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti • elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem

9. ročník

9. ročník

1 týdně, P

1. Práce s technickými materiály

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu • provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • řeší jednoduché technologické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • organizuje a plánuje svojí pracovní činnost • užívá technickou dokumentaci, připraví si jednoduchý náčrt výrobku 	<p>zásady bezpečnosti práce při používání nástrojů a nářadí organizace práce, důležité technologické postupy úloha techniky v životě člověka (využitelnost, usnadnění činnosti) technika a životní prostředí technika a volný čas tradice a řemesla vlastnosti materiálů a jejich využití v praxi pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování a úpravu materiálů práce s různými materiály (dřevo, kov, plast, drát, tkanina, papír atd.)</p>

2. Pěstitelské práce a chovatelství

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu • dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty • prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásady bezpečného kontaktu se zvířaty 	<p>základní podmínky pro pěstování rostlin (půda, výživa rostlin, ochrana a ošetření rostlin) pěstování vybraných druhů rostlin (podmínky a zásady pěstování, osivo, sadby, výpěstky, vegetativní a generativní rozmnožování) květina v interiéru a exteriéru jednoduchá vazba květin léčivé rostliny koření aranžování chov zvířat v domácnosti (podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu, kontakt se zvířaty)</p>

3. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti • používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech • poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni 	<p>zásady bezpečnosti práce v kuchyni (bezpečná manipulace s nástroji a přístroji atd.) základní vybavení kuchyně výběr, nákup a skladování potravin jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování příprava jednoduchých pokrmů (saláty, chlebičky, obložené mísy, pomazánky, cukroví atd.) sestavení jídelníčku podle zásad zdravé výživy rozpočet stravy</p>

5.10 Doplňující vzdělávací obory

5.10.1 Mediální výchova

1. ročník

2. ročník

3. ročník

4. ročník

5. ročník

6. ročník

7. ročník

8. ročník

9. ročník

0

Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení :

Předmět mediální výchova byl vytvořen ze stejnojmenného průřezového tématu. Má blízkou vazbu na vzdělávací oblasti Člověk a společnost, Jazyk a jazyková komunikace, Informační a komunikační technologie a Umění a kultura. Výuka probíhá v kmenových třídách, v počítačové učebně nebo v učebně s televizí, videem a multimediální tabulí.

Vzdělávání je zaměřeno na rozvoj mediální gramotnosti. Receptivní činnosti se soustřeďují na nakládání s projevy masové produkce (kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, pozorování stavby mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení, sledování vlivu médií, sledování fungování médií). Produktivní činnosti se soustřeďují na vytváření jednoduchých sdělení určených pro média a sestavování vlastní mediální produkce (organizace práce ve školním časopise, příprava vlastních příspěvků, redigování příspěvků druhých, reprezentace školního média před školní i mimoškolní veřejností).

Mezi metody a formy práce náleží analýza textu (ukázky), práce ve skupinách, diskuse, strukturovaná diskuse (deliberace), brainstorming, škálování, hraní rolí, volné psaní, práce s PC a audiovizuální technikou.

Výchovné a vzdělávací strategie , které v tomto předmětu vedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učíme žáky vyhledávat informace z nejrůznějších zdrojů, kriticky posuzovat, třídít je a využívat
- * vedeme žáky k sebehodnocení i hodnocení navzájem
- * žáci se zúčastňují různých soutěží, které je motivují k učení
- * na praktických úlohách ze života ukazujeme žákům smysl učení, jeho celoživotní nutnost
- * vedeme žáky k samostatnému myšlení, existují různé cesty při řešení problému

2. Kompetence k řešení problému

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * motivujeme žáky problémovými úlohami ze života
- * žáci týmově spolupracují na řešení problému, sami vytvářejí postupy
- * podporujeme využívání moderní technologie při řešení problému
- * žáci mohou k prezentaci svých projektů využívat multimediální tabuli
- * žák má možnost kdykoli se poradit s učitelem

3. Kompetence komunikační

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci jsou vedeni k tomu, aby se uměli vyjadřovat jazykově správně, souvisle a kultivovaně
- * učitelé užívají kooperativní metody učení, podporují spolupráci mezi žáky
- * žáci naslouchají svým spolužákům, hodnotí jejich projevy a argumentaci, diskutují
- * žáci se učí využívat moderní informační a komunikační technologie
- * zadáváme žákům referáty, projekty, které prezentují před spolužáky

4. Kompetence sociální a personální

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učitel při vyučování využívá skupinovou práci, vzájemná pomoc při učení
- * žáci se učí pracovat ve skupině, kvalitní týmové spolupráci
- * žáci si ve skupině pomáhají, uplatňují své znalosti a dovednosti, výsledky práce prezentují

5. Kompetence občanské

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žák se učí tolerovat a respektovat lidi jiných národností, kultur, náboženských vyznání, ...

6. Kompetence pracovní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci hodnotí práci svou i práci spolužáků
- * při hodinách je kladen důraz na pestrost úkolů tak, aby všichni žáci s různými dispozicemi měli šanci na seberealizaci
- * žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

9. ročník

0 týdně, P

1. Masová média

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • dokáže rozlišit různé druhy médií • uvědomí si, že média prošla určitým historickým vývojem • dokáže se zamyslet nad tím, jaký vliv mohou mít média pro život jedince ve společnosti 	pojem médium, média v našich životech, vliv médií

2. Zpravodajství

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • určí hodnotící prostředky ve zpravodajství, názor novináře • popíše podle jakých kritérií jsou vybírány zprávy do zpravodajství • přemýšlí o funkci titulku a uvědomuje si, jak mohou manipulovat se čtenářem 	názor, výběr zpráv do zpravodajství, titulek

3. Stereotypy v médiích

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • přemýšlí o tom, jak média mohou vytvářet představu o různých skupinách, v jakých souvislostech se o některých skupinách hovoří a jaký to má dopad • je schopen rozpoznat stereotypy v mediálních sděleních a sestavit mediální sdělení, při kterém se vyvaruje použití stereotypů 	menšiny a média, genderové stereotypy, očernění

4. Regulace a autoregulace médií

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • dokáže posoudit článek z etického hlediska • rozliší hlavní aspekty etické/neetické reklamy • identifikuje násilí, které je smysluplnou součástí filmu od pseudonásilí (násilí pro násilí) 	novinářská etika, etika v reklamě, násilí v médiích

9. ročník

5. Média a zábava

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> pojmenuje vlastní důvody, které ho ke sledování (nesledování) reality show vedou umí určit prvky zábavy ve zpravodajství a odlišit principy tvorby zpráv komerčních a veřejnoprávních televizí vyjmenuje základní rozdíly mezi komunikací internetovou a tvář v tvář zformuluje základní pravidla pro bezpečnou komunikaci na internetu přemýšlí nad obsahem svých oblíbených magazínů přemýšlí o tom, proč časopisy vypadají tak, jak vypadají 	reality show, zábavné zprávy, chat, časopisy pro mládež

6. Média a politika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> identifikuje přesvědčovací techniky politické reklamy identifikuje v textu prvky signalizující postoje a hodnoty identifikuje rozdílné techniky propagandy na ideologickém plakátu a propagandistickém textu 	média a volby, objektivita ve zprávách, plakát a propaganda

7. Marketing a média

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uvědomuje si, jaký má reklama význam pro výrobce a pro média přemýšlí o tom, proč jsou zařazovány určité pořady v určité časy chápe, proč jsou pro média důležité informace o publiku 	reklama, programové schéma, sledovanost

8. Reklama

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní hlavní funkce reklamy popíše základní typy reklamy a uvede konkrétní příklady jednotlivých typů reklam uvědomí si, jaký význam má neustálé opakování reklamních sdělení popíše, jak vzniká reklama a kdo se podílí na její přípravě 	co je reklama, přesvědčovací techniky, slogany, tvorba reklamy

9. Tvorba mediálního sdělení a práce v realizačním týmu

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> tvoří věcně správná a komunikačně vhodná sdělení umí komunikovat a spolupracovat v týmu 	tvorba školního časopisu, redakce školního časopisu

5.11 Volitelné předměty

5.11.1 Společenskovědní seminář

1. ročník

2. ročník

3. ročník

4. ročník

5. ročník

6. ročník

7. ročník

8. ročník

9. ročník

0

0

0

Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení :

Společenskovědní seminář je volitelný předmět vytvářený pro žáky se specifickým zájmem o historii i současnost různých oblastí lidského života a kultury. Staví na zkušenostech a poznacích žáků, které získali v průběhu školního vzdělávání (zejména ve společenskovědních předmětech), ale i z vlastní četby a studia dostupných dokumentů a materiálů. Cílem je, aby si žáci propojili a utřídili poznatky a dovednosti získané ve společenskovědních předmětech, při různých činnostech i v životě mimo školu a aby rozvíjeli své specifické odborné i praktické zájmy.

Výuka probíhá v kmenových třídách, v počítačové učebně, v učebně s televizí, videem a multimediální tabulí nebo na veřejných prostranstvích.

Mezi metody a formy práce náleží výklad, diskuse, skupinové vyučování, činnostní vyučování, samostatná práce, úvahy, krátkodobé projekty, testy, sledování a analýza diapositivů a dokumentárních filmů, práce s PC a audiovizuální technikou.

Výchovné a vzdělávací strategie , které v tomto předmětu vedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učíme žáky vyhledávat informace z nejrůznějších zdrojů, kriticky posuzovat, třídít je a využívat
- * vedeme žáky k sebehodnocení i hodnocení navzájem
- * žáci se zúčastňují různých soutěží, které je motivují k učení
- * na praktických úlohách ze života ukazujeme žákům smysl učení, jeho celoživotní nutnost
- * vedeme žáky k samostatnému myšlení, existují různé cesty při řešení problému

2. Kompetence k řešení problému

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * motivujeme žáky problémovými úlohami ze života
- * žáci týmově spolupracují na řešení problému, sami vytvářejí postupy
- * podporujeme využívání moderní technologie při řešení problému
- * žáci mohou k prezentaci svých projektů využívat multimediální tabuli
- * žák má možnost kdykoli se poradit s učitelem

3. Kompetence komunikační

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci jsou vedeni k tomu, aby se uměli vyjadřovat jazykově správně, souvisle a kultivovaně
- * učitelé užívají kooperativní metody učení, podporují spolupráci mezi žáky
- * žáci naslouchají svým spolužákům, hodnotí jejich projevy a argumentaci, diskutují
- * žáci se učí využívat moderní informační a komunikační technologie
- * zadáváme žákům referáty, které prezentují před spolužáky

4. Kompetence sociální a personální

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učitel při vyučování využívá skupinovou práci, vzájemná pomoc při učení
- * žáci se učí pracovat ve skupině, kvalitní týmové spolupráci
- * žáci si ve skupině pomáhají, uplatňují své znalosti a dovednosti, výsledky práce prezentují

5. Kompetence občanské

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žák se učí tolerovat a respektovat lidi jiných národností, kultur, náboženských vyznání, ...
- * učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

6. Kompetence pracovní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci hodnotí práci svou i práci spolužáků
- * při hodinách je kladen důraz na pestrost úkolů tak, aby všichni žáci s různými dispozicemi měli šanci na seberealizaci
- * žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

7. ročník

0 týdně, V

1. Vývoj architektury

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady jednotlivých druhů umění • stručně charakterizuje jednotlivé umělecké slohy a časově je zařadí • popíše nebo nakreslí vybrané architektonické prvky daného slohu (např. rotunda, bazilika, portál, klenba, opěrný systém, fiála, chrlič, rozeta, atika, štít, arkády, sgrafita, balustráda, ucha s kapkami, slunce, feston, kouřová křivka, apod.) • podle charakteristických znaků pozná na obrázku nebo ve skutečnosti jednotlivé slohy 	druhy umění vývoj architektury umělecké slohy od románského slohu až po modernu románský sloh, gotika, renesance, baroko, klasicismus a romantismus, empír, secese, historické slohy, moderní umění

2. Pomocné vědy historické

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • chápe, v čem spočívá význam pomocných věd historických • vysvětlí, na co se zaměřují jednotlivé pomocné vědy historické • chápe, v čem spočívá význam archivů, muzeí a památkové péče pro společnost 	pomocné vědy historické paleografie, chronologie, heraldika, sfragistika, genealogie, numismatika význam archivů, muzeí a památkové péče

8. ročník

0 týdně, V

9. ročník

0 týdně, V

5.11.2 Tvorba webových stránek

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
	0	0	0	

Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení :

Tvorba webových stránek je volitelný předmět vytvářený pro žáky se specifickým zájmem o výpočetní techniku a publikování na internetu. Staví na zkušenostech a poznacích žáků, které získali v průběhu školního vzdělávání

(zejména v informatice), ale i z vlastního studia. Cílem je, aby si žáci dovedli vytvořit jednoduchou skupinu stránek a vystavit ji na serveru. Výuka je soustředěna především na praktickou stránku věci, na práci s WYSIWYG editorem a na základy jazyka HTML.

Výuka probíhá v počítačové učebně, v učebně s televizí, videem a multimediální tabulí.

Mezi metody a formy práce náleží výklad, činnostní vyučování, samostatná práce, krátkodobé projekty, práce s PC a audiovizuální technikou.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu vedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učíme žáky vyhledávat informace z nejrůznějších zdrojů, kriticky posuzovat, třídít je a využívat
- * vedeme žáky k sebehodnocení i hodnocení navzájem
- * na praktických úlohách ze života ukazujeme žákům smysl učení, jeho celoživotní nutnost
- * vedeme žáky k samostatnému myšlení, existují různé cesty při řešení problému

2. Kompetence k řešení problému

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci týmově spolupracují na řešení problému, sami vytvářejí postupy
- * podporujeme využívání moderní technologie při řešení problému
- * žáci mohou k prezentaci svých projektů využívat multimediální tabuli
- * žák má možnost kdykoli se poradit s učitelem

3. Kompetence komunikační

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci jsou vedeni k tomu, aby se uměli vyjadřovat jazykově správně, souvisle a kultivovaně
- * učitelé užívají kooperativní metody učení, podporují spolupráci mezi žáky
- * žáci naslouchají svým spolužákům, hodnotí jejich projevy a argumentaci, diskutují
- * žáci se učí využívat moderní informační a komunikační technologie

4. Kompetence sociální a personální

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učitel při vyučování využívá skupinovou práci, vzájemná pomoc při učení
- * žáci se učí pracovat ve skupině, kvalitní týmové spolupráci
- * žáci si ve skupině pomáhají, uplatňují své znalosti a dovednosti, výsledky práce prezentují

5. Kompetence občanské

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žák se učí tolerovat a respektovat lidi jiných národností, kultur, náboženských vyznání, ...
- * učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

6. Kompetence pracovní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci hodnotí práci svou i práci spolužáků
- * při hodinách je kladen důraz na pestrost úkolů tak, aby všichni žáci s různými dispozicemi měli šanci na seberealizaci
- * žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

7. ročník

7. ročník

0 týdně, V

1. Tvorba www

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> umí vysvětlit základní pojmy, které se váží k této oblasti dokáže vytvořit jednoduchý projekt (soustavu vzájemně propojených webových stránek na dané téma), který bude obsahovat strukturovaný text, URL odkazy, obrázky a tabulku. Celek bude logicky uspořádán a graficky sjednocen. 	pojmy – klient (browser, prohlížeč), server, HTML, XHTML, CSS, tag (značka) a jeho hodnota (atribut), HTML editor, FTP text a písmo – čeština, hlavička a tělo, odstavce, písmo strukturování a formátování textu – nadpisy, zúžení a zarovnání textu, seznamy odkazy – URL čili adresy, použití na stránce, absolutní a relativní URL, odkazy na části stránek grafika pro www stránky – grafické formáty, pořizování obrázků pro web, úprava obrázků, vkládání do stránek tabulky – konstrukce tabulky, design tabulek obecné pokyny – navigace, grafická úprava stránek projekty – např. rozvrh, výkladový slovníček, jídelníček, srovnávání vozů, katalog hudebních CD, kalendář, historické období, stránky zájmového kroužku, virtuální výstava, fanouškovské stránky apod.

8. ročník

0 týdně, V

9. ročník

0 týdně, V

5.11.3 Základy rýsování

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
	0	0	0	

Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Tento předmět je realizován v nabídce volitelných předmětů jako samostatný předmět pro žáky 7. - 9. ročníku. Výuka probíhá v kmenových třídách, v počítačové učebně, v učebně s multimediální tabulí.

Předmět má žákům umožnit základy rýsování a technického kreslení potřebné nejen pro další studium, ale především pro praktický život. Žáci by se měli naučit používat rýsovací pomůcky, šablony, popisovat technickým písmem, zobrazovat tělesa do roviny a opačně modelovat tělesa ze zadaných obrazů. Předmět vede žáky k pečlivosti a přesnosti, přispívá k rozvoji prostorové představivosti.

Metody a formy práce jsou založeny na praktických dovednostech žáků, a především na samostatné aktivní práci při řešení zadaných úloh.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu vedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * rozvíjet abstraktní a logické myšlení pomocí problémových úloh, dále rozvíjet prostorovou představivost
- * vedeme žáky k hodnocení a sebehodnocení
- * učíme žáky efektivně se učit (postupy, návody)
- * žákům je umožněno ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcuje se jejich tvořivost
- * žáci analyzují vlastní chyby, pracují s nimi
- * na praktických úlohách ze života ukazujeme žákům smysl učení, jeho celoživotní nutnost
- * vedeme žáky k samostatnému myšlení, existují různé cesty při řešení problému
- * umožňujeme žákům objevovat, nacházet řešení, experimentovat, vyvozovat závěry

2. Kompetence k řešení problému

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * zadáváme žákům problémové úlohy vycházející z reálného života
- * vedeme žáky k tomu, aby uměli rozebrat problém, třídili informace, objevovat různá řešení, odhadovat výsledky a následně ověřovat
- * učíme žáky známé a osvědčené postupy efektivně využívat k řešení obdobných úloh
- * vedeme žáky k samostatnosti, ale i k týmové spolupráci při řešení problému
- * podporujeme u žáka tvořivost a kritické myšlení

3. Kompetence komunikativní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vedeme žáky ke správnému užívání matematického jazyka a symbolů
- * učíme žáky spolupracovat ve skupině, komunikovat nad problémem, vhodně argumentovat
- * učíme žáky využívat prostředky výpočetní techniky (kalkulátory, výukové programy)

4. Kompetence sociální a personální

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učíme žáky spolupracovat ve skupině, vzájemně si pomáhat, prezentovat své výsledky
- * učíme žáky konstruktivně vyměňovat názory, věcně argumentovat
- * učíme žáky dodržovat pravidla slušného chování

5. Kompetence občanské

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * rozvíjíme u žáka důvěru ve vlastní schopnosti a poznávání svých možností (např. při řešení úloh)
- * vedeme žáky k soustavné sebekontrolě, a to při každém kroku v celém postupu řešení
- * vedeme žáky k systematickosti, vytrvalosti, přesnosti

6. Kompetence pracovní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vedeme žáky ke zlepšování grafického projevu včetně rýsovacích technik
- * zařazujeme činnosti, při kterých se žáci učí pracovat s různými materiály (modelování a výroba různých těles)
- * žáci hodnotí práci svou i práci spolužáků
- * při hodinách je kladen důraz na pestrost úkolů tak, aby všichni žáci s různými dispozicemi měli šanci na seberealizaci
- * žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- * vedeme žáky ke kontrole pracovních pomůcek a jejich správnému využití

7. ročník

7. ročník

0 týdně, V

1. Základy rýsování

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • umí používat pomůcky pro rýsování • zná druhy čar a jejich užití • je schopen používat šablonku pro normalizované písmo • je schopen rýsovat jednoduché i složitější obrazce složené z geometrických útvarů nebo jejich částí 	rýsovací pomůcky druhy čar normalizované písmo rýsování obrazců

2. Kótování a měřítko zobrazení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozumí pojmu kótování, zná zásady kótování a další pojmy (kóta, pomocná čára, kótovací čára, obrysová čára) • zná pojem měřítko zobrazení, umí zobrazovat a kótovat jednoduchá plochá tělesa v různém měřítku • je schopen číst jednoduché výkresy ve stavebnictví • dokáže narýsovat a okótovat jednoduchý strojnický výkres 	kótování měřítko zobrazení strojnírenské výkresy výkresy ve stavebnictví

3. Názorné zobrazování těles

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • je schopen sestrojít ve volném rovnoběžném promítání krychli, kvádr, pravidelný šestiboký hranol • rozumí pojmu pravouhlé promítání • je schopen narýsovat v pravouhlém promítání průmět kvádrů a krychle 	volné rovnoběžné promítání pravouhlé promítání průmět těles

4. Pravouhlé promítání na dvě navzájem kolmé průmětny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozumí pojmem nárys, bokorys, půdorys • umí sestrojít sdružené průměty jednoduchých těles • z daných sdružených průmětů jednoduchých těles dokáže narýsovat těleso ve volném rovnoběžném promítání • rozumí pojmu síť tělesa • sestrojí síť jednoduchých těles (hranol, jehlan, válec, kužel) 	nárys, bokorys, půdorys sdružené průměty těles síť těles

8. ročník

0 týdně, V

9. ročník

0 týdně, V

5.11.4 Zeměpisné praktikum

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
	0+1	0	0	

Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Zeměpisné praktikum je realizován v nabídce volitelných předmětů jako samostatný předmět pro žáky 7. - 9. ročníku. Výuka probíhá v kmenových třídách, v počítačové učebně, v učebně s multimediální tabulí nebo v terénu

Vzdělávání je zaměřeno na :

- * praktické využívání zeměpisných pomůcek (plány, mapy, atlasy, grafy, tabulky, statistické údaje a jiné informační zdroje)
- * interpretaci údajů z různých pramenů, podkladů, literatury s geografickou tematikou, z cestovních průvodců, obrazových a audiovizuálních materiálů
- * orientaci v krajině, práci se základními orientačními pomůckami a přístroji (kompas, busola)
- * interpretaci přírodních úkazů
- * rozvoj vědomostí a dovedností spojených s pozorováním geografických objektů, jevů a procesů
- * rozvoji logického a tvůrčího myšlení řešením problémových a modelových úloh pomocí projektů
- * rozvoji schopnosti obhajovat výsledky své práce a využívat je k orientaci v běžném životě

Metody a formy práce jsou založeny na praktických dovednostech žáků, dále jsou zaměřeny na pozorovací, měřicí a experimentální aktivity, na práci skupinovou i individuální ve škole i v terénu, na geografické projekty a hry, diskuse. Na práci s geografickými informacemi z různých zdrojů.

Při hodnocení žáka se klade důraz na jeho schopnost aplikovat získané vědomosti a dovednosti, hledat souvislosti a vtahty mezi geografickými jevy, pracovat ve skupině, formulovat a obhajovat vlastní názor.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu vedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učit žáky vyhledávat informace z různých zdrojů, třídít je, kriticky je posuzovat a využívat je
- * učit žáky efektivnímu učení (postupy, metody), propojovat získané poznatky a nalézat souvislosti
- * žáci se účastní soutěží, což je motivuje k učení
- * žáci se zapojují do projektů, kde využívají vlastní nápady, tvořivost
- * na praktických úkolech žákům ukazujeme smysl učení, jeho celoživotní nutnost
- * učit žáky využívat vhodné výukové počítačové programy

2. Kompetence k řešení problému

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vést žáky k samostatnosti, ale i k týmové spolupráci při řešení problému
- * učit žáky pochopit problém, vyhledat informace, diskutovat o řešení, sami nalézt postupy vedoucí k řešení

problému

- * žáci se účastní soutěží, nebo je sami organizují
- * žáci se učí kriticky myslet, prezentovat své práce a hájit svá rozhodnutí
- * učít žáky poradit se s učitelem vhodném řešení problému

3. Kompetence komunikativní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci jsou vedeni k tomu, aby se uměli vyjadřovat jazykově správně, souvisle a kultivovaně (ústně i písemně)
- * žáci týmově spolupracují na zadaném úkolu
- * učíme žáky využívat moderní technologie
- * žáci se účastní soutěží , akcí, projektů, kde prezentují své myšlenky, znalosti, nápady
- * žáci se učí naslouchat svým spolužákům, diskutovat, hodnotit jejich argumenty
- * učíme žáky komunikovat s okolím (např. úřady)

4. Kompetence sociální a personální

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učitel při vyučování využívá skupinovou práci, vzájemná pomoc při učení
- * žáci se učí pracovat ve skupině, kvalitní týmové spolupráci
- * žáci si ve skupině pomáhají, uplatňují své znalosti a dovednosti, výsledky práce prezentují
- * společně řešíme třídní problémy, vedeme žáky ke konstruktivní výměně názorů
- * žáci prezentují některé příspěvky školních novin v obecních novinách
- * žáci diskutují při třídních hodinách, učíme je střídát role ve skupině
- * učíme žáky respektovat práci druhých i osobnost spolužáků
- * důrazně prosazujeme odmítavý postoj k povyšování , násilí, šikanování a k ostatním formám chování, které narušují dobré vztahy mezi žáky

5. Kompetence občanské

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žák se učí tolerovat a respektovat lidi jiných národností, kultur, náboženských vyznání, ...
- * nacvičujeme se žáky účinný postup proti netoleranci, násilí, šikany
- * návštěva některých státních institucí
- * společně se žáky stanovujeme pravidla chování
- * učíme žáky respektovat práva a dodržovat povinnosti nejen při dodržování školního řádu
- * seznamujeme žáky se státními svátky po celou dobu školní docházky, pořádáme různé akce
- * žáci vytváří hodnoty pro školu a jsou vedeni k jejich udržování a zachování
- * žák poznává vliv ekologického (enviromentálního) chování pro trvale udržitelný život na Zemi, bude se snažit žít v souladu s těmito poznatky (třídění odpadu, sběr papíru...)

6. Kompetence pracovní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci se účastní poznávacích exkurzí
- * žáci procvičují různé pracovní postupy, přitom dbají na bezpečnost práce
- * žáci hodnotí práci svou i práci spolužáků
- * žák je veden ke kontrole pracovních pomůcek a jejich správnému použití
- * při hodinách je kladen důraz na pestrost úkolů tak, aby všichni žáci s různými dispozicemi měli šanci na seberealizaci
- * žák je veden k neustálému zkvalitňování své práce

7. ročník

7. ročník

0+1 týdně, V

1. Praktický zeměpis

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zná základní topografické a kartografické pojmy je schopen vytvořit jednoduchý kartografický útvar (kartogram, kartodiagram) provádí jednoduchá kartografická a topografická cvičení dokáže měřit vzdálenosti na mapě i glóbu umí se orientovat pomocí zeměpisné sítě určuje místa na Zemi podle zeměpisných souřadnic rozumí základním pojmům: výškopis, polohopis orientuje se pomocí mapy i přírodních jevů v krajině blízkého okolí odhaduje vzdálenosti v krajině vytváří jednoduché panoramatické a situační náčrtky k orientaci v krajině umí použít kompas a busolu k orientaci využívá azimut je schopen určit na mapě vlastní stanoviště zná zásady stanování, rozdělávání ohně, vaření v krajině, pohybu na horách, vodní turistiky, cykloturistiky, lyžování, přežití v extrémních podmínkách vyzná se v autobusových, vlakových jízdních řádech a v řádech městské dopravy 	<p>mapa a základy kartografie práce s mapou terénní cvičení zásady pohybu v přírodě práce s jízdním řádem</p>

2. Zeměpis cestovního ruchu

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> pomocí materiálů z různých zdrojů je schopen zhodnotit podmínky a předpoklady cestovního ruchu ve světě, v ČR, v regionu vyhledává atraktivní místa Evropy, České republiky a regionu zná základní praktické zásady při přípravě a organizaci výletu srovnává a hodnotí nabídky zájezdů, výletů podle dostupných katalogů cestovních kanceláří 	<p>všeobecné podmínky cestovního ruchu atraktivita turistických oblastí plánování výletu cestovní kanceláře</p>

3. Lidé a jejich činnost na Zemi

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> srovnává, hodnotí různé údaje o obyvatelstvu světa, Evropy, ČR (pomocí atlasů, statistických údajů, publikací) srovnává zemědělství světa, ČR, regionu (pomocí různých materiálů) srovnává průmyslovou výrobu vyspělých zemí, v ČR, v regionu pomocí tématických map dokáže popsat rozmístění druhů dopravy ve světě, v ČR, v regionu pomocí informací z různých zdrojů dokáže " zmapovat " rozmístění služeb v regionu charakterizuje stav životního prostředí v regionu zná globální problémy lidstva, jejich příčiny a důsledky. Je schopen vyhledat současný stav jejich řešení, nebo opatření k jejich minimalizaci 	<p>lidé obývají Zemi zemědělská výroba průmyslová výroba doprava služby lidem lidé jako součást přírody</p>

7. ročník

4. Politický zeměpis

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> z historických pramenů charakterizuje hlavní změny na mapě světa ve 20. století je schopen definovat pojem velmoc, dokáže vyjmenovat největší světové velmoci, vyhledat v odborné literatuře vývoj některých velmocí v historických pramenech vyhledá velké migrační přesuny v dějinách lidstva pomocí atlasů, zeměpisných tabulek vyhledá závislá území a nezávislé státy, určí státní zřízení nezávislých zemí chápe rozdíl mezi demokratickými a diktátorskými systémy, umí najít příklady států s těmito systémy v současnosti i v minulosti vyhledá mezinárodní organizace, třídí podle zaměření dokáže vyhledat krizové oblasti současného světa, pracuje s denním tiskem 	<p>hlavní změny na mapě světa 20. století zeměpis světových velmocí světové migrační proudy současné státy a jejich rozdíly mezinárodní organizace světová ohniska napětí</p>

5. Význam zeměpisu a jeho současné úkoly

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> diskutuje o přínosu geografie v určitých oblastech společenského života i v jednotlivých sférách 	<p>geografie</p>

6. Školní projekt

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> je schopen vypracovat jednoduchý školní projekt ve skupině nebo individuálně 	<p>tvorba školního projektu</p>

8. ročník

0 týdně, V

8. ročník

1. Praktický zeměpis

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zná základní topografické a kartografické pojmy je schopen vytvořit jednoduchý kartografický útvar (kartogram, kartodiagram) provádí jednoduchá kartografická a topografická cvičení dokáže měřit vzdálenosti na mapě i glóbu umí se orientovat pomocí zeměpisné sítě určuje místa na Zemi podle zeměpisných souřadnic rozumí základním pojmům: výškopis, polohopis orientuje se pomocí mapy i přírodních jevů v krajině blízkého okolí odhaduje vzdálenosti v krajině vytváří jednoduché panoramatické a situační náčrtky k orientaci v krajině umí použít kompas a busolu k orientaci využívá azimut je schopen určit na mapě vlastní stanoviště zná zásady stanování, rozdělávání ohně, vaření v krajině, pohybu na horách, vodní turistiky, cykloturistiky, lyžování, přežití v extrémních podmínkách vyzná se v autobusových, vlakových jízdních řádech a v řádech městské dopravy 	<p>mapa a základy kartografie práce s mapou terénní cvičení zásady pohybu v přírodě práce s jízdním řádem</p>

2. Zeměpis cestovního ruchu

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> pomocí materiálů z různých zdrojů je schopen zhodnotit podmínky a předpoklady cestovního ruchu ve světě, v ČR, v regionu vyhledává atraktivní místa Evropy, České republiky a regionu zná základní praktické zásady při přípravě a organizaci výletu srovnává a hodnotí nabídky zájezdů, výletů podle dostupných katalogů cestovních kanceláří 	<p>všeobecné podmínky cestovního ruchu atraktivita turistických oblastí plánování výletu cestovní kanceláře</p>

3. Lidé a jejich činnost na Zemi

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> srovnává, hodnotí různé údaje o obyvatelstvu světa, Evropy, ČR (pomocí atlasů, statistických údajů, publikací) srovnává zemědělství světa, ČR, regionu (pomocí různých materiálů) srovnává průmyslovou výrobu vyspělých zemí, v ČR, v regionu pomocí tématických map dokáže popsat rozmístění druhů dopravy ve světě, v ČR, v regionu pomocí informací z různých zdrojů dokáže "zmapovat" rozmístění služeb v regionu charakterizuje stav životního prostředí v regionu zná globální problémy lidstva, jejich příčiny a důsledky. Je schopen vyhledat současný stav jejich řešení, nebo opatření k jejich minimalizaci 	<p>lidé obývají Zemi zemědělská výroba průmyslová výroba doprava služby lidem lidé jako součást přírody</p>

8. ročník

4. Politický zeměpis

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> z historických pramenů charakterizuje hlavní změny na mapě světa ve 20. století je schopen definovat pojem velmoc, dokáže vyjmenovat největší světové velmoci, vyhledat v odborné literatuře vývoj některých velmocí v historických pramenech vyhledá velké migrační přesuny v dějinách lidstva pomocí atlasů, zeměpisných tabulek vyhledá závislá území a nezávislé státy, určí státní zřízení nezávislých zemí chápe rozdíl mezi demokratickými a diktátorskými systémy, umí najít příklady států s těmito systémy v současnosti i v minulosti vyhledá mezinárodní organizace, třídí podle zaměření dokáže vyhledat krizové oblasti současného světa, pracuje s denním tiskem 	hlavní změny na mapě světa 20. století zeměpis světových velmocí světové migrační proudy současné státy a jejich rozdíly mezinárodní organizace světová ohniska napětí

5. Význam zeměpisu a jeho současné úkoly

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> diskutuje o přínosu geografie v určitých oblastech společenského života i v jednotlivých sférách 	geografie

6. Školní projekt

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> je schopen vypracovat jednoduchý školní projekt ve skupině nebo individuálně 	tvorba školního projektu

9. ročník

0 týdně, V

9. ročník

1. Praktický zeměpis

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zná základní topografické a kartografické pojmy je schopen vytvořit jednoduchý kartografický útvar (kartogram, kartodiagram) provádí jednoduchá kartografická a topografická cvičení dokáže měřit vzdálenosti na mapě i glóbu umí se orientovat pomocí zeměpisné sítě určuje místa na Zemi podle zeměpisných souřadnic rozumí základním pojmům: výškopis, polohopis orientuje se pomocí mapy i přírodních jevů v krajině blízkého okolí odhaduje vzdálenosti v krajině vytváří jednoduché panoramatické a situační náčrtky k orientaci v krajině umí použít kompas a busolu k orientaci využívá azimut je schopen určit na mapě vlastní stanoviště zná zásady stanování, rozdělávání ohně, vaření v krajině, pohybu na horách, vodní turistiky, cykloturistiky, lyžování, přežití v extrémních podmínkách vyzná se v autobusových, vlakových jízdních řádech a v řádech městské dopravy 	<p>mapa a základy kartografie práce s mapou terénní cvičení zásady pohybu v přírodě práce s jízdním řádem</p>

2. Zeměpis cestovního ruchu

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> pomocí materiálů z různých zdrojů je schopen zhodnotit podmínky a předpoklady cestovního ruchu ve světě, v ČR, v regionu vyhledává atraktivní místa Evropy, České republiky a regionu zná základní praktické zásady při přípravě a organizaci výletu srovnává a hodnotí nabídky zájezdů, výletů podle dostupných katalogů cestovních kanceláří 	<p>všeobecné podmínky cestovního ruchu atraktivita turistických oblastí plánování výletu cestovní kanceláře</p>

3. Lidé a jejich činnost na Zemi

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> srovnává, hodnotí různé údaje o obyvatelstvu světa , Evropy, ČR (pomocí atlasů, statistických údajů, publikací) srovnává zemědělství světa, ČR, regionu (pomocí různých materiálů) srovnává průmyslovou výrobu vyspělých zemí, v ČR , v regionu pomocí tématických map dokáže popsat rozmístění druhů dopravy ve světě, v ČR, v regionu pomocí informací z různých zdrojů dokáže " zmapovat " rozmístění služeb v regionu charakterizuje stav životního prostředí v regionu zná globální problémy lidstva, jejich příčiny a důsledky. Je schopen vyhledat současný stav jejich řešení, nebo opatření k jejich minimalizaci 	<p>lidé obývají Zemi zemědělská výroba průmyslová výroba doprava služby lidem lidé jako součást přírody</p>

9. ročník

4. Politický zeměpis

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> z historických pramenů charakterizuje hlavní změny na mapě světa ve 20. století je schopen definovat pojem velmoc, dokáže vyjmenovat největší světové velmoci, vyhledat v odborné literatuře vývoj některých velmocí v historických pramenech vyhledá velké migrační přesuny v dějinách lidstva pomocí atlasů, zeměpisných tabulek vyhledá závislá území a nezávislé státy, určí státní zřízení nezávislých zemí chápe rozdíl mezi demokratickými a diktátorskými systémy, umí najít příklady států s těmito systémy v současnosti i v minulosti vyhledá mezinárodní organizace, třídí podle zaměření dokáže vyhledat krizové oblasti současného světa, pracuje s denním tiskem 	<p>hlavní změny na mapě světa 20. století zeměpis světových velmocí světové migrační proudy současné státy a jejich rozdíly mezinárodní organizace světová ohniska napětí</p>

5. Význam zeměpisu a jeho současné úkoly

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> diskutuje o přínosu geografie v určitých oblastech společenského života i v jednotlivých sférách 	<p>geografie</p>

6. Školní projekt

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> je schopen vypracovat jednoduchý školní projekt ve skupině nebo individuálně 	<p>tvorba školního projektu</p>

5.11.5 Cvičení z matematiky

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
	0	0+1	0+1	

Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení

Předmět cvičení z matematiky se vyučuje jako volitelný předmět v 7. až 9. ročníku.

Vzdělávání je zaměřeno na užití matematiky v reálných situacích, osvojení pojmů, matematických postupů, rozvoj abstraktního a exaktního myšlení, logické a kritické usuzování

6. a 7. ročník - získávání vztahu k matematice

- zajímavé a zábavné úlohy rozvíjející úsudek

8. a 9. ročník – zaměřeno na problémové a náročnější úlohy směřující k procvičování a prohlubování učiva 8. a 9. ročníku

- příprava ke studiu na střední škole

Předmět je úzce spjat s ostatními předměty (např. fyzika – převody jednotek, rovnice,.....zeměpis – měřítko, výpočty..... chemie - řešení rovnic, převody jednotek,....., dějepis - významné osobnosti historie)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívání prostředků výpočetní techniky

Učitel

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- srozumitelně vysvětluje žákům, co se mají naučit

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- zjišťují, že realita je složitější než její matematický model
- provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

Žáci

- zdůvodňují matematické postupy
- vytvářejí hypotézy
- komunikují na odpovídající úrovni

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně se rozhodují podle dané situace

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Žáci

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků

7. ročník

0 týdně, V

1. Matematika v praxi

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • převádí jednotky délky, hmotnosti, času, obsahu i objemu • umí odhadnout a vypočítat cenu nákupu • dokáže vypočítat obvody, obsahy čtverce, obdélníku • řeší jednoduché praktické úkoly • pracuje s měřítkem plánů, map • rozumí poměru • chápe pojem procento, promile a umí řešit konkrétní příklady ze života • pozná útvary osově a středově souměrné 	hospodaření s penězi nákup cestování platby v domácnosti opravy měřítko poměr procenta, promile

2. Zajímavé početní příklady

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • matematizuje reálné situace • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek • nalézá různá řešení 	logické úlohy a hádanky hlavolamy

8. ročník

0+1 týdně, V

1. Matematika v praxi

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • matematizuje reálné situace • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek • nalézá různá řešení • vypočítává obvod a obsah kruhu • umí pracovat s tabulkami, grafy 	grafy a tabulky finanční matematika

2. Zajímavé početní úlohy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • matematizuje reálné situace • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek • nalézá různá řešení 	hlavolamy problémy matematické logiky logické hádanky

8. ročník

3. Historie matematiky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zná významné osobnosti historie matematiky 	významné osobnosti matematiky

9. ročník

0+1 týdně, V

1. Funkce a její graf

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> matematizuje reálné situace vypočítá povrch a objem válce 	funkce a její vlastnosti

2. Kvadratické rovnice

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> umí řešit kvadratické rovnice 	řešení kvadratické rovnice praktické užití řešení kvadratické rovnice

3. Kombinatorika a pravděpodobnost

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> matematizuje reálné situace užívá logickou úvahu a kombinační úsudek zná pojmy z logiky, kombinatoriky umí řešit slovní úlohy z reálného života pomocí lineárních rovnic a jejich soustav 	základy kombinatoriky, pojmy praktické kombinatorické úlohy základní pojmy z pravděpodobnosti

4. Historie matematiky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zná významné osobnosti matematiky 	významné osobnosti historie matematiky význačné objevy

5.11.6 Chemicko- biologické praktikum

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
	0	0	0	

Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení

Předmět chemicko - biologická praktika si mohou zvolit žáci 7. – 9. ročníku.

Vyučovací předmět:

-je zaměřen na komplexní rozšiřování a prohlubování vzdělávacího oboru Člověk a příroda

-klade důraz na prožitkové poznávání přírody (přírodovědné vycházky, práce s přírodninami, vlastní badatelská práce)

-je zaměřen na budování a rozvíjení pozitivního vztahu k přírodě a vytváření postojů, které jsou v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje
rozšiřuje znalosti v oboru chemie a biologie

Formy realizace předmětu:

přírodovědné vycházky

badatelská činnost

krátkodobé projekty

skupinová práce

prožitkové hry

experimenty

Předmět chemicko - biologická praktika úzce souvisí se všemi předměty vzdělávacího oboru Člověk a příroda.

Výchovné a vzdělávací strategie:

-učitel volí takové strategie, které umožňují rozvoj všech klíčových kompetencí

-žákům je umožněno samostatně či v týmech pozorovat, experimentovat

-učitel předkládá dostatek učebních textů, odborných článků, umožňuje žákům pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi, internetem, laboratorními pomůckami, chemikáliemi, biologickými vzorky

-učitel zařazuje metody, při kterých jsou žáci vedeni k samostatným řešením problémů

-žáci jsou vedeni k plánování postupů a úkolů

-učitel zadává komplexní úkoly, které zahrnují informace a poznatky z celého vzdělávacího oboru Člověk a příroda

-učitel zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

-učitel vede žáky k dodržování pravidel bezpečného a ohleduplného chování v přírodě

-učitel dává žákům příležitost přírodu si vlastnoručně „osahat“

-učitel vede žáky k dodržování pravidel bezpečného chování v chemické laboratoři

7. ročník

0 týdně, V

1. Bezpečnost práce v chemické laboratoři

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • respektuje zásady bezpečnosti práce s vybranými chemikáliemi • zná telefonní číslo záchranné služby, umí přivolat pomoc • dovede poskytnout první pomoc 	zásady bezpečnosti práce s vybranými chemikáliemi pravidla první pomoci

2. Základy chemie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje pojem atom, molekula, prvek, sloučenina, směs 	obor chemie stavba látky prvky a sloučeniny

7. ročník

3. Chemické experimenty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zná vlastnosti technicky významných látek respektuje zásady bezpečnosti práce s vybranými chemikáliemi chápe rozdíl mezi prvky, sloučeninami a směsmi zná telefonní číslo záchranné služby, umí přivolat pomoc dovede poskytnout první pomoc 	fyzikální a chemické vlastnosti významných látek práce s laboratorním sklem

8. ročník

0 týdně, V

1. Biologie člověka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje civilizační choroby, definuje daný pojem 	krevní tlak, tep zornicový efekt, akomodace funkce enzymů civilizační choroby

2. Základy ekologie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základních ekologických pojmech (populace, diverzita, bióm, ekosystém) rozdílí přírodní a umělé ekosystémy, na příkladu lesa pochopí potravní řetězec uvádí příklady zásahů člověka do krajiny (kladné i záporné) a analyzuje tyto zásahy, hodnotí jejich význam a důsledky 	ekologie průmyslové havárie

3. Laboratorní cvičení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát pracuje s laboratorním sklem pracuje s chemikáliemi 	příprava mikroskopických preparátů chemické experimenty

9. ročník

0 týdně, V

1. Organická chemie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zná chemické a fyzikální vlastnosti vybraných látek 	vybrané organické látky a jejich vlastnosti

9. ročník

2. Chemický průmysl

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zná významné chemické závody v ČR 	chemický průmysl v České republice

3. Chemie v životě

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem půdní reakce popisuje fyziologické účinky vybraných chemikálií na organismus zná příklady návykových látek a nebezpečí jejich požívání 	látky toxické a návykové

4. Mineralogie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> dokáže určit tvrdost minerálu s užitím různých pomůcek umí změřit hustotu dané přírodní 	mineralogie v praxi

5.11.7 Ruský jazyk

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
	0	0	0	

Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět ruský jazyk, jako samostatný předmět, je součástí oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Je koncipován jako volitelný předmět pro žáky sedmé až deváté třídy. Doplňuje povinné jazykové vzdělání. Svým obsahem navazuje na výstupy oblasti Jazyk jazyková komunikace stejně jako na výstupy ostatních vzdělávacích oblastí. Výuka probíhá v kmenových třídách, v učebně s multimediální tabulí nebo v počítačové učebně.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- * osvojení základních slovní zásoby
- * ovládnutí azbuky (psaní, čtení)
- * zskání schopnosti konverzace o nejběžnějších tématech
- * vytváření úcty ke kulturnímu dědictví jiných národů
- * schopnost respektovat odlišnosti jiných národů
- * rozvoj kritického myšlení

Metody a formy práce jsou zaměřeny výuku s využitím učebnice, zvukových nahrávek, pracovních listů. Zařazovány jsou také drobnější projekty, práce s internetem, či přiměřeně upravenými originálními texty. Při výuce jsou žáci vedeni k tomu, aby využili znalosti získané v jiných předmětech a zkušenosti z praxe.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu vedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * poskytnout žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů
- * učit žáky vyhledávat informace z různých zdrojů a kriticky k nim přistupovat a využívat je
- * nabízet aktivizační metody - originální nahrávky (písně, pohádky, filmy)
- * vést žáky k posouzení vlastního pokroku

2. Kompetence k řešení problémů

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vést žáky ke schopnosti využít získané vědomosti při řešení problémů mimo obor
- * učit žáky kriticky myslet, uvážlivě se rozhodnout a obhájit svůj názor
- * vést žáky ke schopnosti řešit problémy samostatně i v týmu
- * učit žáky vyhledat jádro problému a diskutovat o možných řešeních

3. Kompetence komunikativní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci se učí vyjadřovat výstižně a v logickém sledu
- * žáci jsou vedeni k tomu, aby se uměli vyjádřit jazykově správně a kultivovaně
- * pomocí zavádění skupinové práce a projektové výuky rozvíjí schopnosti komunikace ve skupině
- * žáci se učí naslouchat, diskutovat a hodnotit argumenty ostatních
- * umožnit žákům poznávat různé druhy textů a dokumentů

4. Kompetence sociální a personální

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * navozujeme dostatek situací, které umožní žákům účinně spolupracovat ve skupině a ovlivnit kvalitu společné práce
- * učíme žáky schopnosti požádat o pomoc a nabídnout pomoc
- * učíme žáky dodržovat dohodnuté postupy, termíny, kvalitu práce

5. Kompetence občanské

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učíme žáky respektovat, chránit a ocenit nejen naše ale i cizí tradice a kulturní a historické dědictví
- * rozvíjíme u žáků chápání základních principů zákonů a společenských norem a chování podle nich
- * učíme žáky respektovat názory druhých

6. Kompetence pracovní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vedeme žáky k využití znalostí a zkušeností v zájmu svého rozvoje a přípravy na budoucnost zadáváním samostatných prací
- * učíme žáky dodržovat pravidla bezpečné práce v terénu i ve škole
- * vedeme žáky ke kontrole pracovních pomůcek a jejich správnému využití

7. ročník

7. ročník

0 týdně, V

1. Základy ruštiny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty rozumí jednoduchým pokynům a příhodně na ně reaguje porozumí obsahu jednoduchého textu píše azbukou sdělí ústně i písemně základní údaje o sobě a své rodině je schopen písemně i ústně reprodukovat obsah jednoduchého textu nebo konverzace na nejběžnější témata umí využívat slovník 	základní pravidla každodenní komunikace – pozdrav, poděkování, představení jednoduchá sdělení – blahopřání, omluva, žádost azbuka – psaní, čtení pravidla výslovnosti, přízvuk tématické okruhy –rodina, zvířata, škola, nákupy základní gramatické struktury – věta, otázka, zápor slovosled svátky, tradice

8. ročník

0 týdně, V

9. ročník

0 týdně, V

5.11.8 Dramatická výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
	0	0	0	

Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět dramatická výchova je koncipován jako volitelný předmět pro žáky sedmé až deváté třídy. Svým obsahem nejvíce navazuje na výstupy oblasti Jazyk jazyková komunikace ale také na výstupy ostatních vzdělávacích oblastí. Výuka probíhá v kmenových třídách, tělocvičně, na jevišti kulturního domu, v učebně s multimediální tabulí nebo v počítačové učebně.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- * vytvoření kladného vztahu k divadlu ve všech jeho žánrech a druzích
- * získání žáka jako divadelního diváka
- * rozvíjení schopností práce v tvůrčím týmu
- * vytváření úcty ke kulturnímu dědictví jiných národů
- * schopnost respektovat odlišnosti jiných osob
- * rozvoj kritického myšlení
- * schopnost veřejné prezentace týmové práce

Metody a formy práce jsou zaměřeny výuku praktických dovedností. Zařazovány jsou drobnější i dlouhodobější projekty (příprava divadelního představení), práce s internetem, práce s dramatickými texty, práce se záznamy divadelního představení, exkurze (návštěva divadla – zákulisí, představení). Při výuce jsou žáci vedeni k tomu, aby využili znalosti získané v jiných předmětech a zkušenosti z praxe.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu vedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * poskytnout žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů
- * učit žáky vyhledávat informace z různých zdrojů a kriticky k nim přistupovat a využívat je
- * nabízet aktivizační metody - příprava divadelního vystoupení
- * vést žáky k posouzení vlastního pokroku

2. Kompetence k řešení problémů

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vést žáky ke schopnosti využít získané vědomosti při řešení problémů mimo obor
- * učit žáky kriticky myslet, uvážlivě se rozhodnout a obhájit svůj názor
- * vést žáky ke schopnosti řešit problémy samostatně i v týmu
- * učit žáky vyhledat jádro problému a diskutovat o možných řešeních

3. Kompetence komunikativní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci se učí vyjadřovat výstižně a v logickém sledu
- * žáci jsou vedeni k tomu, aby se uměli vyjádřit jazykově správně a kultivovaně
- * pomocí zavádění skupinové práce a projektové výuky rozvíjí schopnosti komunikace ve skupině
- * žáci se učí naslouchat, diskutovat a hodnotit argumenty ostatních
- * umožnit žákům poznávat různé druhy textů a dokumentů

4. Kompetence sociální a personální

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * navozujeme dostatek situací, které umožní žákům účinně spolupracovat ve skupině a ovlivnit kvalitu společné práce
- * učíme žáky schopnosti požádat o pomoc a nabídnout pomoc
- * učíme žáky dodržovat dohodnuté postupy, termíny, kvalitu práce

5. Kompetence občanské

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učíme žáky respektovat, chránit a ocenit nejen naše ale i cizí tradice a kulturní a historické dědictví
- * žáci se aktivně zapojují do kulturního dění
- * rozvíjíme u žáků chápání základních principů zákonů a společenských norem a chování podle nich
- * učíme žáky respektovat názory druhých

6. Kompetence pracovní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * vedeme žáky k využití znalostí a zkušeností v zájmu svého rozvoje a přípravy na budoucnost zadáváním samostatných prací
- * učíme žáky dodržovat pravidla bezpečné práce v terénu i ve škole
- * vedeme žáky ke kontrole pracovních pomůcek a jejich správnému využití

7. ročník

7. ročník

0 týdně, V

1. Základní předpoklady dramatického jednání

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla • propojuje somatické dovednosti při verbálním a neverbálním vyjádření, na příkladech doloží souvislosti mezi prožitkem a jednáním u sebe i druhých • rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve skupině), přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí 	<ul style="list-style-type: none"> • psychosomatické dovednosti – práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace • herní dovednosti – vstup do role, jevištní postava • sociálně komunikační dovednosti – spolupráce, komunikace v běžných životních situacích, v herních situacích a v situacích skupinové inscenační tvorby, prezentace, reflexe a hodnocení

2. Proces dramatické a inscenační tvorby

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • prozkoumává témata z více úhlů pohledu a pojmenovává hlavní téma a konflikt; uvědomuje si analogie mezi fiktivní situací a realitou • přistupuje k dramatické a inscenační tvorbě jako ke společnému tvůrčímu procesu, ve kterém přijímá a plní své úkoly, přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci jejího výsledku 	<ul style="list-style-type: none"> • náměty a témata v dramatických situacích – jejich nalézání a vyjadřování • typová postava – směřování k její hlubší charakteristice; činoherní i loutkářské prostředky • dramatická situace, příběh – řazení situací v časové následnosti • inscenační prostředky a postupy – jevištní tvar na základě improvizované situace a minipříběhu; přednes • komunikace s divákem – prezentace, sebereflexe

3. Recepte a reflexe dramatické tvorby

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozpozná ve vlastní dramatické práci i v dramatickém díle základní prvky dramatu; pozná základní divadelní druhy a dramatické žánry a jejich hlavní znaky; kriticky hodnotí dramatická díla i současnou mediální tvorbu 	<ul style="list-style-type: none"> • základní stavební prvky dramatu – situace, postava, konflikt • současná dramatická umění a média – divadelní, filmová, televizní, rozhlasová a multimediální tvorba • základní divadelní druhy – činohra, zpěvohra, loutkové divadlo, pohybové a taneční divadlo

8. ročník

0 týdně, V

9. ročník

0 týdně, V

5.11.9 Cvičení z českého jazyka

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
	0+1	0+1	0	

Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Cvičení z českého jazyka je volitelný předmět, který u žáků rozšiřuje a prohlubuje znalosti z předmětu Český jazyk a literatura. Vzdělávání je zaměřeno na rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu, pochopení role v různých komunikačních situacích, porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, osvojení podstatných poznatků ze systému českého jazyka a praktické ovládnutí základů českého pravopisu a praktické používání elementárních pravidel stylistiky.

Výuka probíhá v kmenových třídách, v počítačové učebně nebo v učebně s multimediální tabulí.

Mezi metody a formy práce náleží výklad, diskuse, skupinové vyučování, problémové vyučování, činnostní vyučování, samostatná práce, reprodukce a produkce textu, úvahy, krátkodobé projekty, soutěže, testy, práce s PC a audiovizuální technikou, práce s odbornou literaturou.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu vedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení:

K rozvíjení této klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- učíme žáky vyhledávat informace z nejrůznějších zdrojů, kriticky posuzovat, třídít je a využívat
- vedeme žáky k sebehodnocení i hodnocení
- žáci se mohou účastnit nejrůznějších vědomostních a dovednostních soutěží
- na praktických úlohách ze života ukazujeme žákům smysl učení, jeho celoživotní nutnost
- umožňujeme žákům objevovat, nacházet řešení, experimentovat, vyvozovat závěry

2. Kompetence k řešení problému:

K rozvíjení této klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- motivujeme žáky problémovými úlohami ze života
- žáci týmově spolupracují na řešení problému, sami vytvářejí postupy
- podporujeme využívání moderní technologie při řešení problému
- žáci mohou k prezentaci svých projektů využívat multimediální tabuli
- žák má možnost kdykoli se poradit s učitelem

3. Kompetence komunikativní:

K rozvíjení této klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- žáci jsou vedeni k tomu, aby se uměli vyjadřovat jazykově správně, souvisle a kultivovaně
- učitelé užívají kooperativní metody učení, podporují spolupráci mezi žáky
- žáci naslouchají svým spolužákům, hodnotí jejich projevy a argumentaci, diskutují
- žáci se učí využívat moderní informační a komunikační technologie
- zadáváme žákům referáty, projekty, které prezentují před spolužáky

4. Kompetence sociální a personální

K rozvíjení této klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- žáci se učí pracovat ve skupině, kvalitní týmové spolupráci, učí se vzájemně si pomáhat při učení
- žáci společně prezentují výsledky své práce ve skupině

5. Kompetence občanské:

K rozvíjení této klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- žák se učí tolerovat a respektovat lidi jiných národností, kultur, náboženských vyznání
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

6. Kompetence pracovní:

K rozvíjení této klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- žáci hodnotí práci svou i práci spolužáků
- při hodinách je kladen důraz na pestrost úkolů tak, aby všichni žáci s různými dispozicemi měli šanci na seberealizaci
- žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Průřezová témata pokrývaná předmětem**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA****Tématické okruhy****Rozvoj schopností poznávání****Psychohygiena****Kreativita****Komunikace****Hodnoty, postoje, praktická etika****MEDIÁLNÍ VÝCHOVA****Tématické okruhy****Stavba mediálních sdělení****Tvorba mediálního sdělení****Práce v realizačním týmu****7. ročník**

0+1 týdně, V

1. Cvičení z ČJ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • ovládá učivo gramatiky (lexikologie, morfologie, syntax) • ovládá pravopisné jevy lexikální, morfologické i syntaktické • čte s porozuměním, dokáže interpretovat informace z textu, tabulky, schématu a grafu • volí vhodné výrazové prostředky dle jejich funkce a ve vztahu ke sdělovacímu záměru, k dané situaci, ke kontextu a k adresátovi • zformuluje vlastní názor podložený správnou argumentací • samostatně vyhledává hesla a informace a získané poznatky zpracuje a využije v jazykové praxi • vyhledá poučení o obtížnějších jevech českého jazyka, zvolí přitom vhodnou příručku • rozumí stavbě slovníkového hesla • vysvětlí, čemu se věnuje onomastika 	<ul style="list-style-type: none"> • komplexní jazykové rozbor, hrátky s češtinou, netradiční jazykové úlohy • procvičování pravopisu, diktáty • práce s informacemi textového, tabulkového i grafického charakteru • praktická stylistická cvičení, mluvní cvičení • práce se slovníky a dalšími (jazykovými) příručkami • základy onomastiky

8. ročník

0+1 týdně, V

9. ročník

9. ročník

0 týdně, V

1. Cvičení z ČJ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> ovládá pravopisné jevy lexikální, morfologické i syntaktické ovládá učivo gramatiky (lexikologie, morfologie, syntax) čte s porozuměním, dokáže interpretovat informace z textu, tabulky, schématu a grafu volí vhodné výrazové prostředky dle jejich funkce a ve vztahu ke sdělovacímu záměru, k dané situaci, ke kontextu a k adresátovi zformuluje vlastní názor podložený správnou argumentací samostatně vyhledává hesla a informace a získané poznatky zpracuje a využije v jazykové praxi vyhledá poučení o obtížnějších jevech českého jazyka, zvolí přitom vhodnou příručku rozumí stavbě slovníkového hesla vysvětlí, čemu se věnuje onomastika 	<ul style="list-style-type: none"> komplexní jazykové rozbory, hrátky s češtinou, netradiční jazykové úlohy procvičování pravopisu, diktáty práce s informacemi textového, tabulkového i grafického charakteru praktická stylistická cvičení, mluvní cvičení práce se slovníky a dalšími (jazykovými) příručkami základy onomastiky

5.11.10 Informatika

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
			0	

Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

informatika je volitelný předmět vytvářený pro žáky se specifickým zájmem o výpočetní techniku. Staví na zkušenostech a poznatcích žáků, které získali v průběhu školního vzdělávání (zejména v ICT). Cílem je, aby žáci zvládli práci s textovými a tabulkovými editory, počítačovou grafikou, digitálním fotoaparátom a skenerem. Výuka probíhá v počítačové učebně nebo v učebně s multimediální tabulí.

Mezi metody a formy práce náleží výklad, činnostní vyučování, samostatná práce, krátkodobé projekty, práce s PC a audiovizuální technikou.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu vedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- učíme žáky vyhledávat informace z nejrůznějších zdrojů, kriticky posuzovat, třídít je a využívat
- vedeme žáky k sebehodnocení i hodnocení navzájem
- na praktických úlohách ze života ukazujeme žákům smysl učení, jeho celoživotní nutnost
- vedeme žáky k samostatnému myšlení, existují různé cesty při řešení problému

2. Kompetence k řešení problému

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- žáci týmově spolupracují na řešení problému, sami vytváří postupy
- podporujeme využívání moderní technologie při řešení problému
- žáci mohou k prezentaci svých projektů využívat multimediální tabuli

- žák má možnost kdykoliv poradit se s učitelem

3. Kompetence komunikační

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- žáci naslouchají svým spolužákům, hodnotí jejich projevy a argumentaci, diskutují
- žáci se učí využívat moderní informační a komunikační technologie
- žáci jsou vedeni k tomu, aby se uměli vyjadřovat jazykově správně, souvisle a kultivovaně
- učitelé užívají kooperativní metody učení, podporují spolupráci mezi žáky

4. Kompetence sociální a personální

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- učitel při vyučování využívá skupinovou práci, vzájemná pomoc při učení
- žáci se učí pracovat ve skupině, kvalitní týmové spolupráci
- žáci si ve skupině pomáhají, uplatňují své znalosti a dovednosti, výsledky své práce prezentují

5. Kompetence občanské

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- žák se učí tolerovat a respektovat lidi jiných národností, kultur, náboženských vyznání
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

6. Kompetence pracovní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- žáci hodnotí práci svou i práci spolužáků
- při hodinách je kladen důraz na pestrost úkolů tak, aby všichni žáci s různými dispozicemi měli šansi na seberealizaci
- žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

9. ročník

0 týdně, V

1. Ochrana PC a autorské právo

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • umí zabezpečit PC před škodlivými programy • ví, proč používat legální software a jak jej rozpoznat od nelegálního 	firewall, spyware, viry a antiviry, zabezpečení PC autorské právo, shareware, freeware, uživatelská licence

2. Textový editor a tabulkový kalkulátor

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • je schopen napsat jakýkoli dokument v textovém editoru, upravit ho a vytisknout • umí pracovat v tabulkovém kalkulátoru a ví, jak používat funkce, vytvořit tabulky a grafy 	opakování učiva ICT - formátování textu, vkládání objektů atd. ; pokročilé formátování textu, práce se styly, záhlaví a zápatí, vyhledávání a nahrazování vkládání tabulek a import z tabulkového kalkulátoru, vzhled stránky, nastavení tisku ad. formátování buněk, vytváření tabulek a grafů atd. ; pokročilé formátování buněk, tabulek a grafů, třídění dat, funkce, odkazy na buňky, vzhled pracovního listu, příprava pro tisk ad.

9. ročník

3. Počítačová grafika, digitální fotografie a skener

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní formy grafiky (vektorová a rastrová) zobrazí si náhledy a vlastnosti obrázků v prohlížeči umí obrázek podle potřeby upravit v grafickém editoru zná některé programy pro prohlížení a zpracování fotografií umí zacházet s digitálním fotoaparátem, skenerem 	pojmy vektorová a rastrová grafika, přehled grafických programů, práce s obrázkem (různé možnosti formátování a úprav) fotografování, skenování, základní úpravy fotografií

5.11.11 Mediální výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
			0+1	

Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení :

Předmět mediální výchova byl vytvořen ze stejnojmenného průřezového tématu. Má blízkou vazbu na vzdělávací oblasti Člověk a společnost, Jazyk a jazyková komunikace, Informační a komunikační technologie a Umění a kultura.

Výuka probíhá v kmenových třídách, v počítačové učebně nebo v učebně s televizí, videem a multimediální tabulí.

Vzdělávání je zaměřeno na rozvoj mediální gramotnosti. Receptivní činnosti se soustředují na nakládání s projevy masové produkce (kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, pozorování stavby mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení, sledování vlivu médií, sledování fungování médií). Produktivní činnosti se soustředují na vytváření jednoduchých sdělení určených pro média a sestavování vlastní mediální produkce (organizace práce ve školním časopise, příprava vlastních příspěvků, redigování příspěvků druhých, reprezentace školního média před školní i mimoškolní veřejností).

Mezi metody a formy práce náleží analýza textu (ukázky), práce ve skupinách, diskuse, strukturovaná diskuse (deliberace), brainstorming, škálování, hraní rolí, volné psaní, práce s PC a audiovizuální technikou.

Výchovné a vzdělávací strategie , které v tomto předmětu vedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učíme žáky vyhledávat informace z nejrůznějších zdrojů, kriticky posuzovat, třídít je a využívat
- * vedeme žáky k sebehodnocení i hodnocení navzájem
- * žáci se zúčastňují různých soutěží, které je motivují k učení
- * na praktických úlohách ze života ukazujeme žákům smysl učení, jeho celoživotní nutnost
- * vedeme žáky k samostatnému myšlení, existují různé cesty při řešení problému

2. Kompetence k řešení problému

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * motivujeme žáky problémovými úlohami ze života

- * žáci týmově spolupracují na řešení problému, sami vytvářejí postupy
- * podporujeme využívání moderní technologie při řešení problému
- * žáci mohou k prezentaci svých projektů využívat multimediální tabuli
- * žák má možnost kdykoli se poradit s učitelem

3. Kompetence komunikační

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci jsou vedeni k tomu, aby se uměli vyjadřovat jazykově správně, souvisle a kultivovaně
- * učitelé užívají kooperativní metody učení, podporují spolupráci mezi žáky
- * žáci naslouchají svým spolužákům, hodnotí jejich projevy a argumentaci, diskutují
- * žáci se učí využívat moderní informační a komunikační technologie
- * zadáváme žákům referáty, projekty, které prezentují před spolužáky

4. Kompetence sociální a personální

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * učitel při vyučování využívá skupinovou práci, vzájemná pomoc při učení
- * žáci se učí pracovat ve skupině, kvalitní týmové spolupráci
- * žáci si ve skupině pomáhají, uplatňují své znalosti a dovednosti, výsledky práce prezentují

5. Kompetence občanské

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žák se učí tolerovat a respektovat lidi jiných národností, kultur, náboženských vyznání, ...

6. Kompetence pracovní

K rozvíjení klíčové kompetence jsou využívány tyto postupy:

- * žáci hodnotí práci svou i práci spolužáků
- * při hodinách je kladen důraz na pestrost úkolů tak, aby všichni žáci s různými dispozicemi měli šanci na seberealizaci
- * žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Průřezová témata pokrývaná předmětem

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Stavba mediálních sdělení

Vnímání autora mediálních sdělení

Fungování a vliv médií ve společnosti

Tvorba mediálního sdělení

Práce v realizačním týmu

9. ročník

9. ročník

0+1 týdně, V

1. Masová média

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> dokáže rozlišit různé druhy médií uvědomí si, že média prošla určitým historickým vývojem dokáže se zamyslet nad tím, jaký vliv mohou mít média pro život jedince ve společnosti 	pojem médium, média v našich životech, vliv médií

2. Zpravodajství

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> určí hodnotící prostředky ve zpravodajství, názor novináře popíše podle jakých kritérií jsou vybírány zprávy do zpravodajství přemýšlí o funkci titulku a uvědomuje si, jak mohou manipulovat se čtenářem 	názor, výběr zpráv do zpravodajství, titulek

3. Stereotypy v médiích

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> přemýšlí o tom, jak média mohou vytvářet představu o různých skupinách, v jakých souvislostech se o některých skupinách hovoří a jaký to má dopad je schopen rozpoznat stereotypy v mediálních sděleních a sestavit mediální sdělení, při kterém se vyvaruje použití stereotypů 	menšiny a média, genderové stereotypy, očernění

4. Regulace a autoregulace médií

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> dokáže posoudit článek z etického hlediska rozliší hlavní aspekty etické/neetické reklamy identifikuje násilí, které je smysluplnou součástí filmu od pseudonásilí (násilí pro násilí) 	novinářská etika, etika v reklamě, násilí v médiích

5. Média a zábava

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> pojmenuje vlastní důvody, které ho ke sledování (nesledování) reality show vedou umí určit prvky zábavy ve zpravodajství a odlišit principy tvorby zpráv komerčních a veřejnoprávních televizí vyjmenuje základní rozdíly mezi komunikací internetovou a tvář v tvář zformuluje základní pravidla pro bezpečnou komunikaci na internetu přemýšlí nad obsahem svých oblíbených magazínů přemýšlí o tom, proč časopisy vypadají tak, jak vypadají 	reality show, zábavné zprávy, chat, časopisy pro mládež

9. ročník

6. Média a politika

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> identifikuje přesvědčovací techniky politické reklamy identifikuje v textu prvky signalizující postoje a hodnoty identifikuje rozdílné techniky propagandy na ideologickém plakátu a propagandistickém textu 	Učivo média a volby, objektivita ve zprávách, plakát a propaganda
--	---

7. Marketing a média

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> uvědomuje si, jaký má reklama význam pro výrobce a pro média přemýšlí o tom, proč jsou zařazovány určité pořady v určité časy chápe, proč jsou pro média důležité informace o publiku 	Učivo reklama, programové schéma, sledovanost
---	---

8. Reklama

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní hlavní funkce reklamy popíše základní typy reklamy a uvede konkrétní příklady jednotlivých typů reklam uvědomí si, jaký význam má neustálé opakování reklamních sdělení popíše, jak vzniká reklama a kdo se podílí na její přípravě 	Učivo co je reklama, přesvědčovací techniky, slogany, tvorba reklamy
--	--

9. Tvorba mediálního sdělení a práce v realizačním týmu

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> tvoří věcně správná a komunikačně vhodná sdělení umí komunikovat a spolupracovat v týmu 	Učivo tvorba školního časopisu, redakce školního časopisu
--	---